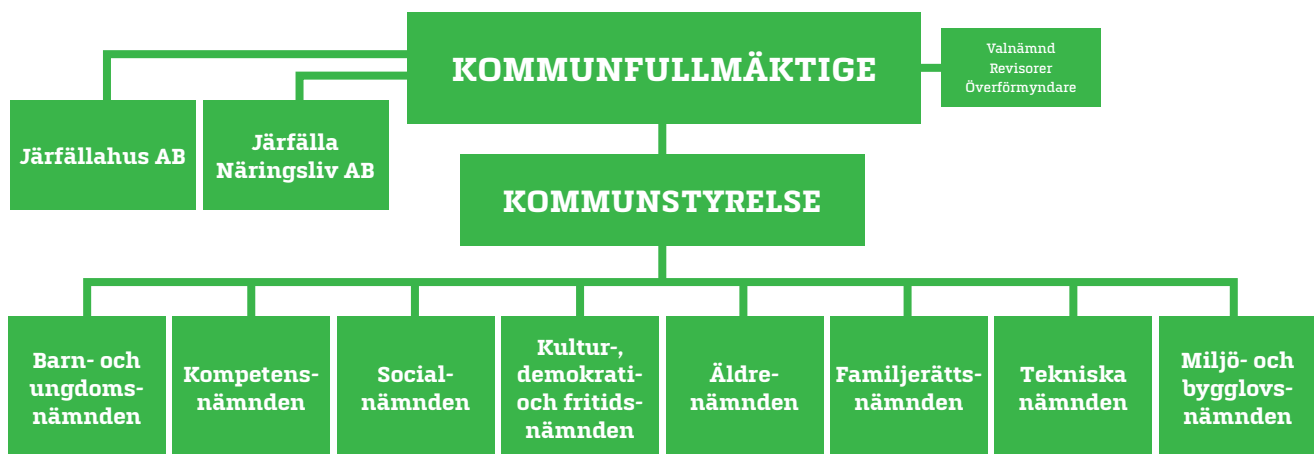

JÄRFÄLLA

Årsredovisning 2019
Järfälla kommun

Kommunens organisation

MANDATFÖRDELNING I KOMMUNFULLMÄKTIGE

	2014-2018	2018-2022
Socialdemokratiska arbetarpartiet (S)	20*	18
Moderata samlingspartiet (M)	17	15*
Liberalerna (L)	4	5*
Vänsterpartiet (V)	4	5
Kristdemokraterna (KD)	3	4*
Centerpartiet (C)	3*	3*
Miljöpartiet de gröna (MP)	6*	3
Sverigedemokraterna (SD)	4	8
Totalt antal mandat	61	61

*Partier i politisk ledning.

Ett tryggt Järfälla
Sida 5

**En stad för
människor & företag**
Sida 7

**Mot ett bättre
företagsklimat**
Sida 9

Innehåll

Tack för ett fantastiskt år!	3
Den skickliga organisationen	4
Ett tryggt Järfälla	5
En stad för människor och företag	7
Mot ett bättre företagsklimat	9
Förvaltningsberättelse	11
Översikt över verksamhetens utveckling	11
Den kommunala koncernen	13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
Händelser av väsentlig betydelse	17
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	19
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	21
Tryggare Järfälla	23
God välfärd	25
Hållbar utveckling	29
Uppdrag från kommunfullmäktige	31
Ekonomiska resultat	35
Balanskravsresultat	37
Väsentliga personalförhållanden	38
Förväntad utveckling	41
Miljöredovisning	43
Verksamhetsberättelser i sammandrag	47
- Kommunstyrelsen	47
- Barn- och ungdomsnämnden	49
- Kompetensnämnden	51
- Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	53
- Socialnämnden	55
- Äldrenämnden	57
- Familjerättsnämnden	59
- Tekniskanämnden	60
- Miljö- och bygglovsnämnden	62
Järfällahus AB	63
Järfälla Näringsliv AB	64
Finansiella rapporter	65
Resultaträkning	65
Kassaflödesanalys	66
Balansräkningen	67
Noter	68
Redovisningsprinciper	77
Driftredovisning	78
Investeringsredovisning	78
Revisionsberättelse	79

Tack för ett fantastiskt år!

Jag vill inleda med att tacka alla anställda och förtroendevalda i kommunen för ett fantastiskt år. Jag är stolt över att vara en del av det här laget. 2019 var det första hela året för mig som kommunstyrelseordförande och det första hela året i mandatperioden. Det var också ett år som inleddes med att jag, å kommunens vägnar, fick ta emot priset "Årets kommun", vilket för mig som är uppväxt i Järfälla självklart var en storartad upplevelse.

Året innebar också en ny budget och nytt målfokus. Trots en relativt kort tid att ställa om organisationen för detta så har alla arbetat hårt och målmedvetet och gjort ett riktigt bra jobb. Det är alla kommunens anställda som arbetar dag som natt året runt för Järfällas bästa som gör det möjligt för oss att erbjuda en god välfärd och en attraktiv kommun med en ekonomi i balans.

När vi nu summerar året kan jag konstatera att vi gör ett starkt resultat med ett överskott i verksamheten på 52 miljoner vilket motsvarar ett överskott på 1,2 % av skatteintäkterna och ett överskott inklusive exploatering på 386 miljoner. Det lägger en god grund för Järfälla kommuns ekonomiska stabilitet, vilket också är garanten för att vi ska kunna klara av att erbjuda välfärd av hög kvalitet även om utsikterna ser något tuffare ut för de kommande åren.

När Alliansen tog över styret i kommunen så upplevde vi en problematik med att det fanns allt för många mål och indikatorer för våra verksamheter. Allt för många mål gjorde det svårt för anställda att själva få överblick över både vilka mål som faktiskt gällde men också vilka mål deras verksamhet skulle uppfylla. Med vår nya målstyrning har vi kraftigt bantat antalet mål och gjort det mer tydligt för alla anställda att vi strävar åt samma håll samtidigt som vi kan fokusera på att uppnå just det som målen föreskriver.

Under året har stort fokus, helt naturligt, varit på kommunens expansion och utbyggnad av Barkarbystaden. Ett stort antal nya järfällabor innebär vissa utmaningar kring infrastruktur och skolor men är samtidigt ett kvitto på kommunens attraktivitet. Fokus har under året legat på att vända den negativa trenden i skolan, att stärka integrationen och förbättra tryggheten i kommunen. Tre frågor som till viss del hänger ihop, där utanförskap många gånger bygger på misslyckad skolgång och ett utanförskap som leder till högre brottslighet, men samtidigt problem som måste tacklas separat. Därför är jag väldigt nöjd över att vi har tillfört pengar

till skolan, påbörjat en ny omorganisation och att arbetet med att lyfta Aspånässkolan har gått så bra. Jag är glad över att arbetet med ett program för att lyfta kommunens utanförskapsområden går framåt och jag är stolt över att vi under året har beslutat om vårt nya 77-punktsprogram för ökad trygghet. Inom ramen för detta ser vi nu ett ökat antal ordningsvakter och väktare samtidigt som trygghetskameror och ett nytt trygghetskontor är på gång.

Slutligen, tack för ett bra år! 2020 har nu börjat och jag hoppas att vi tillsammans ska fortsätta att prestera lika bra resultat även i år.

Emma Feldman
Kommunstyrelsens ordförande

Den skickliga organisationen

När jag kom till Järfälla för nära fem år sedan fick jag frågan av flera medarbetare: vad har du för vision för Järfälla kommun? Jag förstod inte riktigt frågan för det har alltid varit viktigt för mig att det är politikerna som står för de stora dragen; visionerna och målen. Och så vill jag att det ska vara.

Det som är viktigt för mig är att vi gör ett riktigt bra jobb, att vi följer lagen, att vi jobbar mot de beslutade målen och uppdragen. Att vi jobbar så effektivt som möjligt. Vad behövs då för att göra så bra jobb som möjligt? Vad gör en organisation riktigt skicklig?

Den skickliga organisationen vet sitt uppdrag och genomför fattade beslut. Det finns inga oklarheter om vad som ska uppnås, målen är kristallklara. Det är en organisation som har integritet och därmed mod att vara tydlig med vad som gäller. Det ger stabilitet och rätt fokus.

Cheferna i den skickliga organisationen kan förklara sitt uppdrag på ett tydligt sätt och de ser sig själv som en viktig länk i en viktig kedja. Den mogna chefen lutar på sitt omdöme, vet att siffror och utredningar inte alltid räcker, vet att det bästa samarbetet uppstår när intellekt och känslor samspelar. Den mogna chefen blir orolig när saker och ting inte löper som de ska, och är snabb till analys - vad är problemet, vad beror det på? Hon/han är inte rädd att vidta de åtgärder som behövs, till exempel i personalfrågor.

Cheferna är lyhörda och strävar ständigt mot utveckling och förbättring. Cheferna vet att deras uppdrag också är att långsiktigt säkerställa fortsatt framgång. De vet att friheten finns om de är framgångsrika i nuet och de förstår betydelsen av att vara goda förebilder. De använder sina resurser smart, och varje medarbetare gör sitt bästa och tar ansvar för sin utveckling. Personalomsättning är bra om den innebär utveckling.

Den skickliga organisationen finns inte utan sina medarbetare. Sant ledarskap får medarbetare att samverka, känna ansvar och vilja bidra. Det som behövs är en inriktning, ett tydligt uppdrag, en verklig möjlighet att påverka innehållet och stämman av utfallet, och att någon genuint intresserar sig för det som görs. Mogna medarbetare tar ansvar och ställer krav på sig själva, och de inser att chefen också är en människa. De håller sig välinformerade och är i ständig utveckling.

Slutligen, den skickliga organisationen har ordning och reda på pengar och resurser. I offentlig verksamhet ska beslutade pengar räcka. Allt annat är demokratiska övertramp. Varje krona används så smart som möjligt, och varje chef och medarbetare har ett ansvar för att vara en god förebild även i detta avseende.

Järfälla kommun har en skicklig organisation. Vi har engagerade, duktiga chefer och medarbetare. Jag känner mig stolt varje dag jag går till jobbet.

Christina Rapp Lundahl
Kommundirektör

Ett tryggt Järfälla

Ett tryggt Järfälla är ett attraktivt Järfälla. Alla ska kunna känna sig trygga när de rör sig i kommunen, oavsett plats och tid på dygnet. Trygghetsprogrammet med 77 konkreta åtgärds punkter spänner över stora delar av kommunens verksamheter och styr arbetet för ett tryggare Järfälla.

Trygghetskontor, ordningsvakter, belysning och förebyggande trygghetsinsatser är några av punkterna i det program för ökad trygghet och säkerhet i Järfälla som kommunfullmäktige beslutade om i maj 2019.

En central punkt i trygghetsarbetet är området kring Jakobsbergs station som många Järfällabor upplevt som otryggt. Trygghetskontor, kameraövervakning och närvaro av ordningsvakter är några av åtgärderna i programmet som ska hjälpa till att skapa ett tryggare stationsområde.

Bland andra aktiviteter och åtgärder för ökad trygghet i Järfälla under året märktes det fortsatta arbetet med nattvandring, den så kallade grannstödsbilen som cirkulerar kommunens bostadsområden och närvaro av kommunens trygghetsvårdar i och omkring kommun- delscentrum. Under hösten fick Kallhälls och Viksjö centrum också förstärkt närvaro av väktare.

SAMVERKAN MED POLISEN

Järfälla kommun och Polismyndigheten, lokalpolisområde Järfälla, undertecknade i juni en överenskommelse och ett medborgarlöfte för att öka tryggheten i kommunen.

Överenskommelsen har särskilt fokus på att öka tryggheten i den offentliga miljön med bland annat trygghetsvandringar där polis och kommun deltar ihop med bostadsbolag boende, tågoperatören MTR och fastighetsägare. Den fokuserar också på att förebygga och minska antalet unga lagöverträdare samt på att utveckla samarbetet mellan polis och socialförvaltningen när det gäller arbetet kring ANDTS*. Målsättningen är bland annat att motverka drogförsäljning i centrala Jakobsberg som i sig bidragit till otrygghet i området.

LÅNGSIKTIGT OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

Järfälla kommun lägger stor vikt vid det långsiktigt förebyggande trygghetsarbetet. En viktig brottsförebyggande insats handlar om att människor har en meningsfull sysselsättning – oavsett om det är skola, arbete eller fritid. Tidiga insatser ska genomföras vid tecken på kriminalitet hos unga. Kommunens fältassistenter arbetar uppsökande och med våldsprevention.

Trygghetsprogrammet innehåller även åtgärder kopplade till civilförsvar, krisberedskap, hedersrelaterat förtryck, våld i nära relationer och våldsbejakande extremism.

*Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel.

Trygghetsvärd i Barkarbystaden.
Fotograf: Erik Somnäs

En stad för människor och företag

På det gamla flygfältet i Barkarby och i Veddesta industriområde, i ett gyllene läge mitt i Stockholms nya kollektivtrafiknod och med naturen runt knuten, byggs en helt ny stad för människor och företag.

Järfälla kommun skapar tillsammans med byggaktörer, näringsliv och markägare en helt ny stadsdel - mitt i Stockholm och Mälardalens framtida kollektivtrafiknod

VÄRLDENS MODERNASTE KOLLEKTIVTRAFIK

Byggstarten av tunnelbanan i mars 2019 var på många sätt en historisk händelse. I väntan på trafikstarten 2026 görs även andra mobilitetsinsatser för att invånare och företag i Barkarby ska få en enkel och bra vardag.

I ett unikt samarbete mellan Järfälla kommun, SL och Nobina utvecklas världens modernaste kollektivtrafik i Barkarbystaden. Allteftersom kvarteren växer fram är planeringen av kollektivtrafiken med från början, inbyggd i staden från start. Här startade världens första självkörande reguljära busslinje. Mobilitetsappen Travis lanserades här först. I augusti 2020 startar Sveriges första BRT-linje som ska ta resenärer från Barkarbystaden till tunnelbanan i Akalla på sju minuter.

VEDDESTABRON - EN VIKTIG LÄNK

En viktig pusselbit i utvecklingen av Barkarby är Veddestabron över E18 och Mäljarbanan. Bron, som ska binda ihop Barkarbystaden och Veddesta, byggstartades i mars 2019 och blir en viktig del i den stora regionala infrastruktursatsning som görs i Barkarby för resenärer i hela Stockholmsregionen med direktanslutning mellan tunnelbana, buss, pendeltåg och regionalståg.

LÄRANDE, KULTUR OCH HÄLSA

I april startade bygget av BAS Barkarby, ett kvarter för näringsliv, kultur, idrott och utbildning. Att Barkarby är en särskild plats för idrott och hälsa blev tydligt i samband med det avtal kommunen tecknade med Serneke och Svenska Fotbollförbundet under hösten kring ett nationellt tränings- och utvecklingscenter för svensk fotboll.

Tillsammans med den planerade inomhusanläggningen för längdskidåkning och flera idrottshallar i området stärks profilen ytterligare. Under året har planerna för Ålstaskolan, Barkarbystadens andra grundskola tagit form. Ålstaskolan ska stå klar hösten 2022.

KONTORSLÄGET BARKARBY

Barkarbystaden och Veddesta är inom några år regionens nya knutpunkt där tusentals människor bor, arbetar, möts och rör sig. I detta expansiva område skapar kommunen ett helt nytt kontorsläge med tusentals arbetsplatser där Lidl's huvudkontor med cirka 400 arbetsplatser är först ut med inflyttning våren 2020.

NYA BYGGAKTÖRER I BARKARBYSTADEN

Intresset för att bygga i Barkarby är stort. Under 2019 togs flera viktiga steg mot målet om de 14 000 bostäder kommunen avtalat om i Stockholmsöverenskommelsen.

Detaljplanen för den fjärde etappen av Barkarbystaden vann under året laga kraft. Det är här tunnelbanestation med två uppgångar ska byggas tillsammans med 2 200 bostäder, 35 000 kvm kontor och kommersiella lokaler samt förskolor, parker och torg. Flera nya avtal om bostäder tecknades under året. Skanska bygger bostäder, kontorslokaler, kommersiella ytor, hotell, vårdboende och parkeringshus i anslutning till Veddestabron. Svenska studenthus ska bygga 200 studentbostäder i trä och JM ska bygga ägarlägenheter, en ny boendeform i Barkarby.

BARKARBY SCIENCE

Barkarby Science, som kommunen äger tillsammans med flera aktörer* och som inkluderar samarbeten med KTH och Södertörns högskola, skapar en plattform för samverkan mellan offentlig sektor, akademi och näringsliv. Bolaget utvecklar nya innovativa system, miljöer, nya innovativa tekniska lösningar inom hållbar stadsutveckling. Målet är att skapa en bättre vardag för människor.

*Järfällahus AB, Skanska, Scania, NCC, E.ON och Atrium Ljungberg.

Mot ett bättre företagsklimat

Järfälla ska ha ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv. Bästa möjliga förutsättningar för företag att starta, växa och etablera sig i Järfälla ska ges – så skapas ökad tillväxt och fler arbetstillfällen. Nyckeln till detta är företagsklimat, och under året har flera insatser genomförts för att förbättra företagsklimatet.

I Järfälla finns idag cirka 6 000 företag. Med ett bra företagsklimat är det lättare att starta, utveckla och driva framgångsrika och växande företag. Fler invånare blir företagsamma och kommer i arbete, integrationen förbättras och skatteintäkterna ökar. Ett bra företagsklimat gör det också lättare att attrahera nya företag till Järfälla. Fler arbetsplatser skapas, underlaget för lokal handel och service växer, och Järfälla blir mer levande. Det vinner både kommunen och det lokala näringslivet på. Därför är det lokala företagsklimatet en prioriterad fråga i Järfälla.

FÖRETAGSDIREKT - ETT NUMMER TILL KOMMUNEN

FöretagDirekt är en ny tjänst som ska bidra till ökad service till Järfällas företag. Ett direktnummer till kommunen ger företagen möjlighet att snabbt komma i kontakt med en handläggare som kan svara på frågor, ge stöd i ärenden som till exempel markupplåtelse eller bygglov, eller lotsa vidare i mer komplicerade ärenden. FöretagDirekt lanserades i september 2019.

FÖRETAGSKONSEKVENSPANALYS

Varje år fattar kommunen hundratals beslut som direkt eller indirekt påverkar företagets vardag. För att bättre ta hänsyn till företagets behov så infördes under året en obligatorisk företagskonsekvensanalys i alla ärenden som bedöms beröra näringslivet. Varje beslutsfattare analyserar hur ett förslag kan komma att påverka företagen i Järfälla, och tar hänsyn till det i beslutsunderlaget. Företagskonsekvensanalys används sedan september 2019.

FÖRENKLA - HELT ENKELT!

En stor del av kommunens medarbetare kommer i kontakt med företag i sin dagliga yrkesutövning. För att förbättra kvaliteten i medarbetarnas möten med företagen genomför kommunen i samarbete med SKR under hösten 2019

och våren 2020 handläggarutbildningen "Förenkla - helt enkelt". Målet är att utveckla kommunens kontakter med näringslivet, skapa större förståelse för företagets behov, samt skapa ett tillitsfullt och långsiktigt samarbete mellan kommunen och det lokala näringslivet.

ETABLERINGAR

När Järfälla växer med fler invånare krävs fler arbetsplatser. Kommunens ambition är att attrahera fler företag. Ett sätt att göra det är genom det nya företagsområdet i norra Järfälla där kommunen erbjuder ändamålsenliga lokaler i ett fantastiskt läge intill E18 och Rotebroleden mot E4. Vid Viksjöleden, området mellan Viksjö och Veddesta, vill företaget Evidensia bygga ett nytt djursjukhus med cirka 150 arbetsplatser. I juni beslutade kommunstyrelsen om ett planuppdrag för området där sjukhuset planeras ligga. I Barkarbystaden har man under 2019 kunnat följa framväxten av Lidl's nya huvudkontor, den första större arbetsplatsen i staden, dit cirka 400 medarbetare kommer att flytta in under våren 2020.

2020 - NYTT ÅR OCH NYA UTMANINGAR

Arbetet med att förbättra det lokala företagsklimatet och attrahera fler företag att etablera sig i Järfälla fortsätter. Under våren förväntas kommunfullmäktige anta en ny näringslivsstrategi som pekar ut ett antal åtgärder och insatser som behövs för att förbättra förutsättningarna för näringslivet. En sådan insats är den centrumutvecklingsgrupp som skapats i samarbete mellan Järfälla kommun, Järfällahus AB och Järfälla Näringsliv AB och som ska förbättra förutsättningarna för den lokala handeln i Järfällas centrumbildningar. Samtidigt fortsätter arbetet med att utveckla Järfällas erbjudande till fastighets- och investerarbranschen

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Järfälla kommuns verksamhet det gångna året. Fokus är också på den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

Årets resultat för koncernen uppgår till 427,4 mnkr (2018: 223,8 mnkr). Resultatet är således högre än föregående år. I kommunen uppgår resultatet till 385,7 mnkr, varav ett positivt exploateringsnetto om 333,4 mnkr. Det verksamhetsrelaterade resultatet, exklusive exploate-

ring, uppgår till 52,3 mnkr motsvarande 1,2 % av skatteintäkterna. Jämfört med budget om 49,5 mnkr innebär det en positiv avvikelse om 2,8 mnkr. Nedan lämnas en översikt över kommunens och koncernens utveckling.

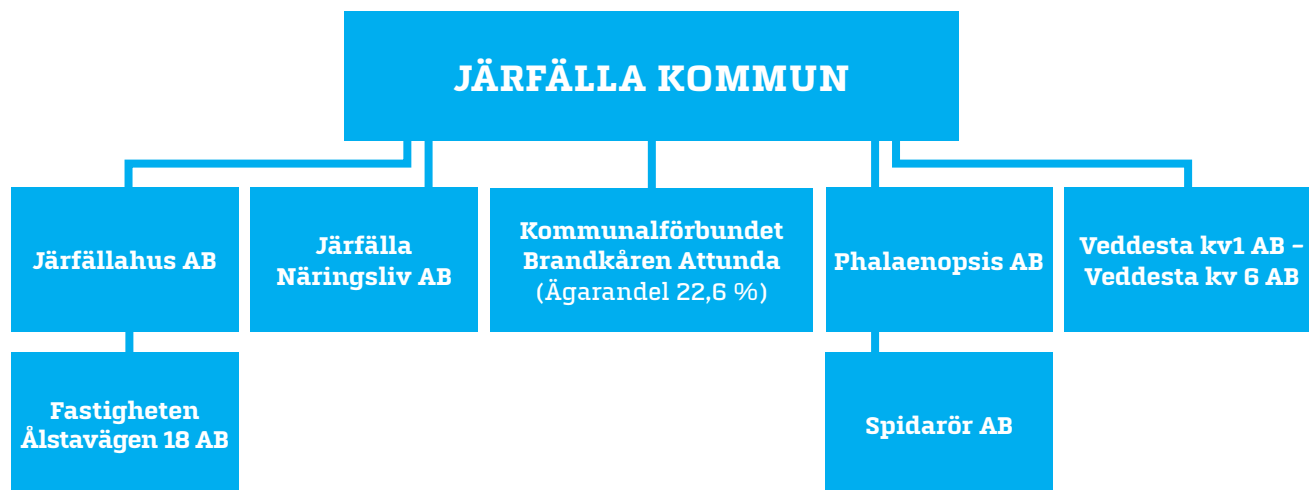
FEM ÅR I SAMMANDRAG

KOMMUNEN	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd	79 990	78 480	76 453	74 412	72 429
Kommunalskatt per hundra kronor	19,15	19,15	19,15	19,15	18,98
Antal färdigställda bostäder	635	1 137	924	851	610
Årets resultat, mnkr	386	160	72	398	210
-exkl exploatering och reavinster	52	12	104	30	-9
Verksamhetens bruttokostnader, mnkr	5 586	5 085	4 799	4 624	4 206
Investeringar, mnkr (brutto)	981	1 151	694	800	976
Självfinansieringsgrad investeringar %	68	36	42	84	50
Soliditet inklusive totala pensionsåtagandet, %	22,1	20,3	20,3	20,0	13,0
Antal årsarbetare	4 183	4 180	4 031	3 966	3 901
Låneskuld, mnkr	3 130	2 630	2 080	1 830	2 080
KONCERNEN	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat, mnkr	427	224	99	456	274
-exkl exploatering och reavinster	94	76	131	88	55
Verksamhetens bruttokostnader, mnkr	6 014	5 509	5 238	5 010	4 565
Investeringar, mnkr (brutto)	1 337	1 266	831	856	1 042
Självfinansieringsgrad investeringar %	57	43	48	82	46
Soliditet inklusive totala pensionsåtagandet, %	27	26	27	26	21
Antal årsarbetare (exklusive Brandkåren Attunda)	4 256	4 257	4 104	4 031	3 958
Låneskuld, mnkr	4 104	3 415	2 788	2 538	2 903

Den kommunala koncernen

Organisationsschema med ägarförhållanden

Kommunkoncernens ekonomi

Kommunens koncernföretag omfattar främst de företag och kommunalförbund som har verksamhet, och där kommunen har ett betydande inflytande. Dessa är Järfällahus AB, Järfälla Näringsliv AB och Kommunalförbundet Brandkåren Attunda. Kommunen äger 100 % av aktierna i Järfällahus AB och Järfälla Näringsliv AB. Järfällas ägarandel i Kommunalförbundet Brandkåren Attunda uppgår till 22,6 %.

Utöver dessa aktieinnehav ingår även de helägda bolagen Phalaenopsis AB (som i sin tur har dotterbolaget Spidarör AB) och de sex nybildade bolagen Veddesta kv1 AB till och med Veddesta kv6 AB i kommunkoncernen. De sex bolagen har införskaffats för en kommande omstrukturering och externförsäljning av fastighetsinnehavet inom Veddesta 2:2 och Veddesta 2:27. Avsikten är att avyttra de nybildade bolagen till externa exploatörer, vilka i sin tur kommer att åläggas att genomföra exploatering inom respektive fastighet.

Kommunens samägda företag utan betydande inflytande omfattar de företag där kommunens ägarandel varierar mellan 0,1 och 15 %. Dessa är Söderhalls Renhållnings AB (SÖRAB), Stockholmsregionens Försäkrings AB, Barkarby Science AB, Kommentus AB och Kommunalförbundet Norrvatten.

VÄSENTLIGA FÖRÄNDRINGAR DET GÅNGNA RÄKENSKAPSÅRET

Kommunkoncernens organisationsstruktur är oförändrad jämfört med 2018. AB Vårlyjus (ägarandel 4,83 %) är under avveckling. Likvidationen beräknas vara avslutad i maj 2020.

Gällande Järfällahus AB var Peter Sjerling bolagets verkställande direktör till mitten av april. Bolagets förvaltningschef Zara Lahouar tillträdde i maj som tillförordnad vd och under hösten inleddes rekryteringsprocessen för anställning av en verkställande direktör.

RESULTAT OCH KOSTNADSUTVECKLING

Årets resultat för koncernen uppgår till 427,4 mnkr (2018: 223,8 mnkr). Resultatet är således högre än föregående år. Kommunens verksamhetsrelaterade resultat uppgick till 52,3 mnkr under 2019, att jämföra med motsvarande resultat under 2018, som uppgick till 11,6 mnkr. Kommunens exploateringsverksamhet påverkade resultatet med 333,4 mnkr under 2019, vilket överstiger motsvarande resultat 2018, som var 148,0 mnkr.

Järfällahus AB-koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 64,7 mnkr under 2019. Motsvarande resultat under 2018 var 84,6 mnkr. Se vidare under rubriken Järfällahus AB. Kommunens andel av Kommunalförbundet Brandkåren Attundas resultat uppgick till 0,7 mnkr under 2019, vilket är i linje med föregående år. Resultatet före skatt i Järfälla Näringsliv AB uppgår till -0,3 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år då resultatet uppgick till 0,7 mnkr.

Verksamhetens intäkter i kommunkoncernen uppgår till 2 207,8 mnkr under 2019, vilket är en ökning jämfört med föregående år, då intäkterna uppgick till 1 719,3 mnkr. Verksamhetens kostnader uppgår till 5 674,9 mnkr under 2019, att jämföra med 5 189,6 mnkr under 2018.

SOLIDITET

Soliditeten mäter hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital och är det enskilt viktigaste måttet på den ekonomiska styrkan, betalningsförmågan, på lång sikt. Per den 31 december 2019 uppgår koncernens soliditet inklusive pensionsförpliktelser till 26,9 %, en ökning från 2018 då soliditeten uppgick till 26,0 %. Det starka resultatet inklusive exploatering i kommunen trycker soliditeten uppåt även om balansomslutningen ökat med ca 1 miljard.

BORGENSÅTAGANDEN

Kommunens samlade borgensåtaganden uppgick vid utgången av 2017 till 1 193,9 mnkr, vilket är en ökning med 185,0 mnkr jämfört med föregående år.

Av totalbeloppet avser 948 mnkr borgen för JHAB, vilket är en ökning med 190 mnkr jämfört med föregående år. Bolagets totala låneskuld är i sin helhet upplånad med kommunal borgen. Det bokförda värdet på Järfällahus byggnader och mark uppgår till 1 953 mnkr. Enligt bolagets årsredovisning uppgår marknadsvärdet till 6 415 mnkr inom intervallet +/-10%, vilket innebär att det finns en god täckning för kommunens borgensåtaganden.

Borgensåtagandet gällande Järfälla Nya Badanläggning avser en ursprunglig låneram på 215 mnkr och hade vid årsskiftet minskat till 206,7 mnkr. Åtaganden gällande föreningslivet uppgår till 7,9 mnkr, vilket är en minskning med 3,5 mnkr jämfört med föregående år. Säkerhetsöverlåtelse eller företagshypotek tillämpas.

JÄRFÄLLAHUS AB (JHAB)

Bolaget (inklusive dotterbolaget Fastigheten Ålstavägen 18 AB) redovisar ett ekonomiskt resultat efter skatt på 50,7 mnkr (2018: 69,9 mnkr). Resultat före bokslutsdispositioner uppgick till 64,7 mnkr (2018: 84,5 mnkr). Kostnaderna för reparationer, inte minst som en följd av vattenskador, har ökat från 57,1 mnkr 2018 till 76,1 mnkr 2019. Även kostnaderna för fastighetsanknuten administration har ökat, från 68,9 mnkr 2018 till 82,3 mnkr 2019.

Låneskulden uppgår till 948 mnkr, och har ökat med 190 mnkr under året. Nyupplåningen avser nyproduktionen

av Riddaren som har en bedömd produktionskostnad på 350 mnkr. Enligt ägardirektiven ska JHAB redovisa en direktavkastning på 3,0 % under 2019. Med årets resultat uppgår den faktiska direktavkastningen till 2,68 %. Bolagets aktieutdelning till kommunen uppgick till 3,4 mnkr 2019, vilket är oförändrat jämfört med 2018.

Årets investeringar i materiella och immateriella tillgångar uppgår till 340,7 mnkr (2018: 242,5 mnkr). Soliditeten uppgår till 51,1 %, vilket är en minskning jämfört med 2018, då soliditeten uppgick till 54,7 %. JHAB:s resultat- och balansräkningar med sammanfattning av 2019 redovisas i ett särskilt avsnitt i årsredovisningen.

JÄRFÄLLA NÄRINGSLIV AB

Järfälla Näringsliv AB ombildades från Bolinders Drabantstad AB 2016. Bolaget är ett av Järfälla kommun helägt bolag med uppdraget att bedriva kommunens näringslivsarbete. Resultatet före skatt 2019 uppgår till -0,3 mnkr (2018: 0,7 mnkr).

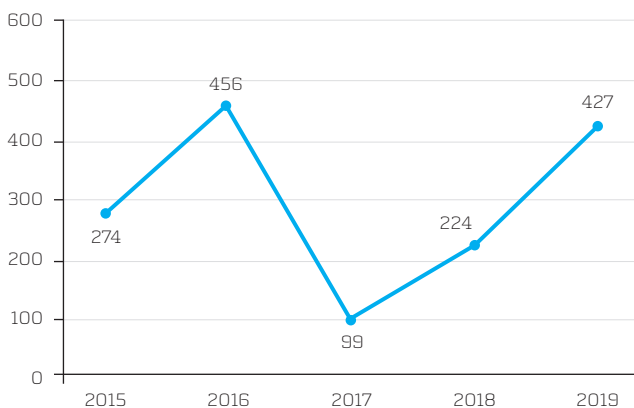
KOMMUNALFÖRBUNDET BRANDKÅREN ATTUNDA

Brandkåren Attunda redovisar ett resultat på 3,8 mnkr 2019 (2018: 2,3 mnkr). Balanskravet har uppnåtts för 2019. Investeringarna uppgick till 78,1 mnkr (2018: 59,2 mnkr). Soliditeten uppgår till 13,7 % (2018: 13,1 %). Investeringarna avser till största delen den nya brandstationen i Sollentuna, en investering som beräknas uppgå till 110 mnkr. Järfälla kommuns ägarandel på 22,6 % innebar en kostnad (kommunbidrag) för kommunen på 43,2 mnkr 2019 (2018: 42,1 mnkr).

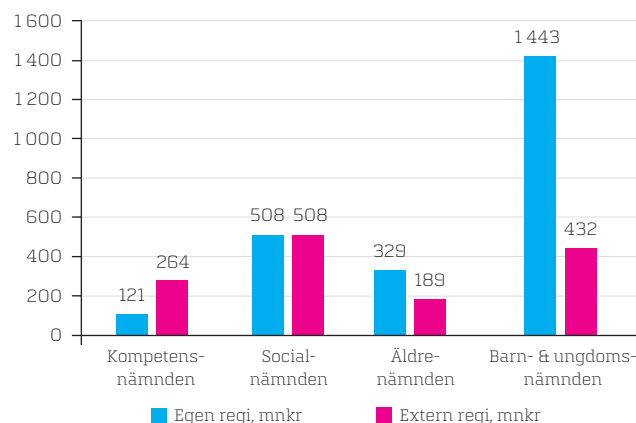
VÄLFÄRDSTJÄNSTER I EXTERN REGI

I Järfälla kommun drivs en stor del av välfärdstjänsterna i extern regi. År 2019 utfördes cirka 36,7 % av välfärdstjänsterna, motsvarande 1 393 miljoner kr i extern regi. Med välfärdstjänster menas verksamhet som erbjuds kommuninvånarna där andel köpt verksamhet i extern regi relateras till sammanlagt köp och intern drift. Olika delar av kommunens verksamheter har olika stor andel i extern respektive egen regi. Diagrammet nedan visar fördelningen mellan extern respektive egen regi inom varje nämnd.

Resultat kommunkoncernen, mnkr

Fördelning av verksamhet i egen och extern regi, mnkr

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomin

Prognosen om låg svensk BNP-tillväxt 2019 och 2020 – ”två svaga år” i termer av tillväxt står sig. Aktuell prognos för helåret 2019 landar på 1,2 %. Detta ser SKR som en rätt ”normal” nedväxling i tillväxt vid en högkonjunktur; 2018 ökade BNP med 2,3 %. Stämmningsläget bland hushållen har i år varit mer pessimistiskt än normalt, det svagaste sedan 2012 (enligt KI-barometern). Tillväxten i hushållens konsumtionsutgifter väntas bli svaga 1,0 % för helåret 2019. Nästa år väntar en svagare arbetsmarknad samt förväntat långsammare inkomstökningar. Låga räntor förutses 2020, liksom en – trots allt – relativt stark arbetsmarknad; något brantare fall i sysselsättning bedöms ej ske. Dessa faktorer understödjer hushållens reala inkomster.

SKR:s konjunkturprognos visar på ihållande svag BNP-tillväxt (under 2 % i årstakt under 10 efterföljande kvartal, med start i kvartal tre 2018). Vikande sysselsättning framstår därmed som det mest troliga framöver, inte minst utifrån den trendmässigt så svaga produktivitetstillväxten. Konjunkturen fortsätter därmed att försvagas och mot slutet av 2020 nås ett läge som kan beskrivas som ”mild lågkonjunktur”. Arbetslösheten antas då också överstiga jämnviktsarbetslösheten (vilken SKR uppskattar till knappa 7 %).

Liksom i tidigare prognoser antas inte den svenska högkonjunkturen åtföljas av någon snabb uppgång i löne- eller prisökningstakten. KPIF-inflationen (KPI med fast ränta) beräknas 2020 landa nära men i underkant av Riksbankens mål om 2 %. SKR har i denna prognos dels skjutit ytterligare på den förväntade ränteuppgången, dels sänkt ränteantagandet vid utgången av det sista kalkylåret.

2019 väntar SKR inte någon ökning av arbetade timmar, vilket ger en kraftigt återhållande effekt på skatteunderlaget. Det motverkas dock till betydande del av att timlönerna (Nationalräkenskapernas definition) ser ut att stiga mer än 2018. Prognosen för 2020 visar fortsatt inbromsning i både den faktiska och underliggande ökningstakten. Orsaken är främst en minskning av antalet arbetade timmar. (SKR budgetförutsättningar 2019–2023).

Kommunernas ekonomi

Sveriges kommuner redovisade ett resultat för verksamheten på 7 miljarder kronor år 2018 (18 miljarder år 2017). Resultatet motsvarar 1,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det var 69 kommuner som hade negativt resultat och 108 kommuner hade ett resultat på minst 2 % av skatter och bidrag. Preliminärt visar kommunsektorn på ett resultat för verksamheten om 7 miljarder 2019 (1,2 %). 64 kommuner redovisar ett negativt resultat.

Kostnaderna ökade med 3,5 % 2018, vilket är en bit under den genomsnittliga ökningen 2012–2017 på 4,7 %. De flesta verksamheter ökar mer än snittet men totalen dras ner av den stora minskningen inom flyktingmottagandet och en låg ökningstakt inom gymnasieskolan. För 2019 finns inga sammantagna siffror ännu.

I en enkät inför Ekonomirapporten, maj 2019, svarade ekonomicheferna i många kommuner att de kommer att genomföra stora investeringar inom infrastruktur, vatten och avlopp, bostäder, skolor och förskolor. För åren 2019–2022 rör det sig exempelvis om 600 förskolor, 300 grundskolor och 125 äldreboenden, i de drygt 200 kommuner som svarade på enkäten.

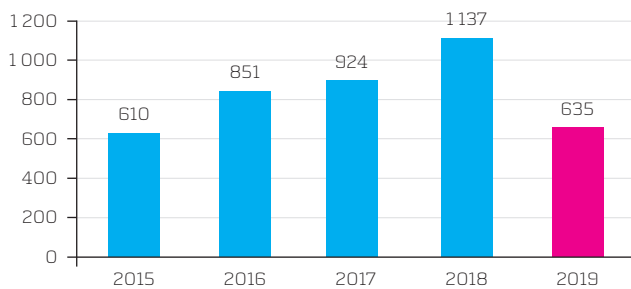
Enligt beräkningar som baseras på SCB:s befolkningsprognos kommer de demografiskt betingade behoven 2019–2023 att öka med i genomsnitt 1,1 % per år. Det kan jämföras med 0,5 % per år för åren 2000–2012 och 1,4 % 2013–2018. Bilden är alltså att den kraftiga uppgången har avslutats men att ökningstakten landat på en klart högre nivå än tidigare. Ökningstakten förväntas bli störst inom gymnasieskolan och äldreomsorgen de närmaste åren. Den verksamhet som förväntas minska mest påtagligt är flyktingmottagandet. (Ekonomirapporten okt 2019, SKR).

NYA BOSTÄDER

Bostadsbyggandet i Järfälla fortsätter. Färdigställda bostäder i Barkarbystaden uppgick till 283 och i kommunen i övrigt till 352, totalt 635 bostäder för helåret 2019. Antalet färdigställda bostäder har inte ökat lika mycket 2019 som de tre senaste åren. Avmattningen inom bostadsbyggandet samt andra förseningar har påverkat utvecklingen.

Under 2019 har tre detaljplaner antagits och vunnit laga kraft: Barkarbystaden IV, Jakobsbergs äldre simhall och Ormbacka. Det gör att Järfälla har en god planberedskap för byggande framöver.

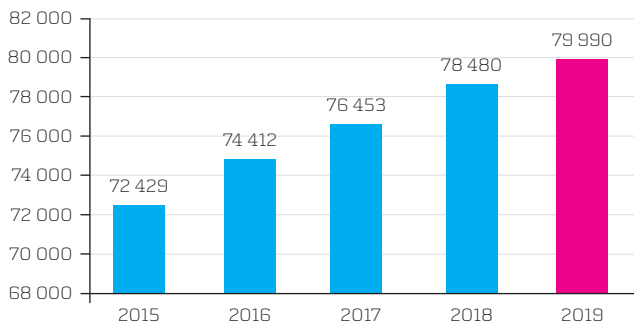
Antal färdigställda bostäder

BEFOLKNINGEN HAR ÖKAT

Sista december 2019 hade Järfälla 79 990 invånare, vilket är en ökning med 1 510 personer (1,9 %) jämfört med samma tidpunkt 2018. I slutet av 2030 beräknas ungefär 104 000 personer bo i Järfälla. Den kraftiga befolkningsutvecklingen i kommunen håller i sig men en minskning har skett 2019 jämfört med de senaste åren. Ökningen 2019 bestod dels av ett födelseöverskott på 454 personer (avser 1 018 födda och 564 avlidna), dels av ett positivt flyttningsnetto på 1 017 personer (bestod av 7 792 inflyttade och 6 795 utflyttade personer).

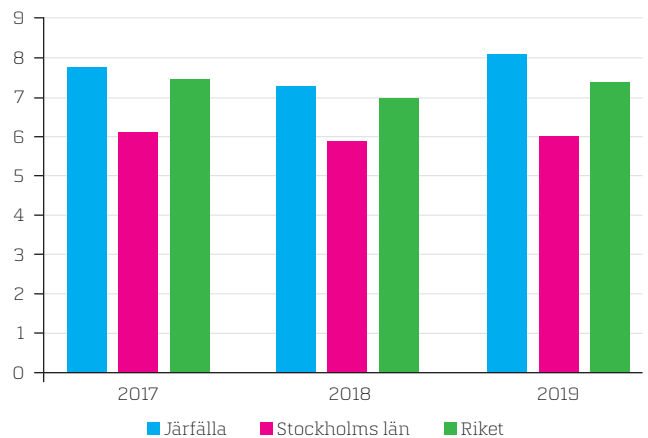
Antal invånare mät datum 31/12

ARBETSLÖSHETEN HAR ÖKAT

Andelen öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd uppgick i december 2019 till 8,1 % av arbetskraften 16-64 år. Det var en ökning med 0,7 procentenheter sedan december 2018. Motsvarande tal för Stockholms län var 6,2 %, en ökning med 0,3 procentenheter sedan december 2018. I Järfälla är andelen utrikes födda betydligt högre än i Stockholms län. Då utrikes födda generellt sett har svårare att komma in på arbetsmarknaden är detta sannolikt en bidragande orsak till Järfällas relativt höga och ökande arbetslöshet. Nedskärningar av insatser som exempelvis välfärdsjobb påverkar arbetslösheten. Den reformering som påbörjats av Arbetsförmedlingens verksamhet har påverkat vilken hjälp myndigheten kan ge till arbetssökande och då framförallt de som står långt ifrån arbetsmarknaden. För riket som helhet ligger talet på 7,4 %, en ökning med 0,4 procentenheter sedan december 2018.

Andel öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, %

ANTALET ARBETSTILLFÄLLEN HAR ÖKAT

Antalet arbetstillfällen i Järfälla uppgick 2018 till 27 694 stycken. Det är en ökning med 681 arbetstillfällen jämfört med året innan. Observera att 2018 är den senast tillgängliga statistiken från SCB. Antalet förvärvsarbetande ökade i snabbare takt, 1 136 st under samma period. 2019 etablerades 338 nya företag i Järfälla, vilket är en liten ökning från året innan (2018 etablerades 333 nya företag).

Händelser av väsentlig betydelse

EXPLOATERINGAR

Exploateringsprojekten innehåller både drift- och investeringsredovisning. Driftredovisningen utgörs av intäkter och kostnader och påverkar årets resultat. Investeringsredovisningen innehåller inkomster och utgifter och ingår som en del av investeringsbudgeten.

Exploateringsnettot för 2019 är -41,1 mnkr. Det är 111,9 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen beror till största del på förändrade tidplaner inom flera projekt.

De resultatpåverkande markintäkterna är lägre än budgeterat för att tidsförskjutningar skett inom t ex Veddesta 2, Veddesta 3, Stäkets företagspark och Barkarbystaden III. Kostnaderna uppgår till 345,8 mnkr vilket är 287,8 mnkr högre än budgeterat. Kostnader för marksanering inom Barkarbystaden II och Barkarbystaden III bidrar till att kostnaderna ökat. I kostnadsmassan återfinns även merkostnader för byggnation av parkeringshus inom Barkarbystaden II på 210,8 mnkr. Dessa har dock medfört högre markintäkter än budgeterat.

Investeringsinkomsterna består främst av avgifter för VA-anslutningar och avvikelsen mot budget avser anslutningar som har flyttats fram i tid. Utgifterna uppgår till 387,0 mnkr vilket är 278,3 mnkr lägre än budgeterat. Tidsförskjutningar finns bland annat inom Barkarbystaden III och Barkarbystaden IV, Veddesta 1 och Veddestabron.

Exploateringsnettot för kommande år präglas av osäkerhet. Exempelvis innebär det rådande marknadsläget en dämpad efterfrågan av nyproducerade bostäder i regionen vilket kan påverka befolkningsprognosen och därmed de ekonomiska förutsättningarna. Exploateringsverksamheten sker i en hög takt och de snabba förändringar som

pågår inom de olika exploateringsområdena medför att planen löpande måste uppdateras. Risker finns för förseningar i exploateringen till exempel ändrade förutsättningar som gör att markintäkter försenas eller uteblir medför en stor påverkan på exploateringsnettot.

TUNNELBANA TILL BARKARBY

I Stockholmsöverenskommelsen regleras att de berörda parterna gemensamt finansierar utbyggnaden av tunnelbanan, och för Järfälla medför det medfinansiering på 800 mnkr. I bokslutet för 2014 redovisades 800 mnkr som en avsättning och som en extraordinär kostnad. I samma bokslut redovisades den mark som kommer att överlåtas från staten till Järfälla som en tillgång i balansräkningen och som en extraordinär intäkt uppgående till 800 mnkr. Våren 2016 genomfördes i samverkan mellan parterna ett åtgärds- och optimeringsarbete för att enas om en effektiv anläggning inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen. Det resulterade i en ny betalningsplan i 2016 års prisnivå med en fördyring av projektet för kommunen med 86 mnkr.

I maj 2017 slöts ett avtal mellan Järfälla kommun och Stockholms läns landsting. Avtalet är ett tilläggsavtal till genomförandeavtalet för tunnelbana till Barkarby och gäller finansiering av en extra tunnelbaneuppgång och biljetthall vid Barkarby station (Veddesta). Som en konsekvens av tilläggsavtalet, och i enlighet med tidigare redovisningsmässiga hantering av medfinansiering, redovisades en extraordinär kostnad om 91 mnkr i bokslutet 2017.

Under 2019 redovisas inga fördyringar eller övriga extraordinära kostnader med anledning av tunnelbanan till Barkarby. Emellertid har nya genomlysningar gjorts av hela utbyggnaden av tunnelbanan i Stockholm, vilka

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	AVVIKELSE	BUDGET 2020
Resultatpåverkande				
Intäkter, markförsäljning	738 448	679 167	-59 281	876 537
Kostnader, detaljplan, utredningar	-58 020	-345 786	-287 766	-130 630
Nettointäkter, till årets resultat	680 428	333 381	-347 047	745 907
Investeringar				
Inkomster, avgifter	55 726	12 503	-43 223	25 247
Utgifter gator, park, VA mm	-665 349	-387 010	278 339	-733 039
Nettoutgifter, investering	-609 623	-374 507	235 116	-707 792
Summa exploateringsnetto	70 805	-41 125	-111 930	38 115

visar på väsentliga fördyringar. Förhandlingar mellan parterna pågår, vilka förväntas resultera i ett reviderat avtal under 2020.

INVESTERINGAR

Investeringsutgifterna uppgick 2019 till 981 mnkr (2018: 1 151 mnkr). Jämfört med budget om 1 799 mnkr innebär det en genomförandegrad på 55 %. De största avvikelserna återfinns inom fastigheter, 300 mnkr, infrastrukturprojekt, 161 mnkr och för infrastrukturprojekt kopplade till exploatering, 235 mnkr.

Under året har investeringar i infrastruktur, exklusive inom exploateringsområden, genomförts med 225 mnkr (51 % genomförandegrad). Orsaker till den låga genomförandegraden är tidsförskjutningar, prioritering av exploateringsprojekt och samordning av projekt. För fleråriga investeringsprojekt kan utgifterna variera mellan åren men totalt sett hålla sin budget. De största utgiftsposterna inom infrastruktur är cykelvägar 18,7 mnkr, beläggningsarbeten (asfaltbeläggningar) 16,1 mnkr, vatten och avlopp 65,7 mnkr inklusive förbättring av vattenkvaliteten i Bällstaån 16,1 mnkr, torg- och parkeringsytor i Viksjö centrum 15,9 mnkr, inköp av fordon 12,2 mnkr och park och natur 22,9 mnkr.

Fastighetsinvesteringar har genomförts med 318 mnkr, vilket utgör 51 % av budgeterat belopp. Här redovisas några av de större investeringsprojekten. Energieffektiverande åtgärder och renovering av ventilation, t ex installation av bergvärmepumpar, styrsystem och aggregat har genomförts på förskolor och skolor och årets investeringsutgift uppgår till 14,0 mnkr. Totalt prognostiseras 120,7 mnkr för projektet, vilket är 20,7 mnkr över budget. Investeringar i larmanläggningar och i våtutrymmen uppgår till 8,4 mnkr respektive 6,2 mnkr. Totalt prognostiseras 45,2 mnkr respektive 22,6 mnkr.

Storköksrenoveringar m.m. innebär investeringsutgifter på 48,8 mnkr och totalt prognostiseras 215,9 mnkr, vilket understiger budget med 48,5 mnkr. På Almarevägens förskola har under året nedlagts 21,9 mnkr. Totalt beräknas projektet kosta 67,2 mnkr, vilket är i linje med budget.

Vattmyra förskola är i dåligt skick, och ska rivras och byggas upp på nytt. Årets investeringsutgift uppgår till 34,9 mnkr och totalt prognostiseras 67,7 mnkr vilket överstiger budget med 2,7 mnkr. Ålstaskolan är en ny F-9-skola som ska byggas i Barkarbystaden. Tidplanen har förskjutits på grund av ändrade förutsättningar och behov av utökade förstudier. Etapp 1 beräknas vara färdig i augusti 2022. Årets utgift uppgår till 10 mnkr och totalt är 456 mnkr budgeterat.

På Säby ridanläggning investerar kommunen i en ny stallbyggnad och en renovering av befintlig stallbyggnad. Årets investeringsutgifter avser den nya stallbyggnaden och uppgår till 11,2 mnkr och totalt prognostiseras 94,7 mnkr, vilket överstiger budget med 11,7 mnkr. Överskridandet beror på renovering av gamla stallet; stallet var i sämre skick än förväntat. I Ångsjö byggs en ny motionscentral och nya avloppsledningar dras. Årets utgift uppgår till 26,2 mnkr och totalt prognostiseras 50,6 mnkr, vilket understiger budget med 2,4 mnkr. Projektet ska vara färdigställt våren 2020, förutom V/A-delen som ska vara klar hösten 2020. På Jakobsbergskolan pågår sedan sommaren 2019 renovering av kök, matsal och kulturskola. Slutförande beräknas ske i juni 2020. Årets investeringsutgift uppgår till 17,2 mnkr. Projektet prognostiseras till 73,4 mnkr, vilket är 7,7 mnkr över budget.

Socialförvaltningen har investerat i LSS-boende på Hästskovägen där årets investeringsutgift uppgår till 1,9 mnkr. Totalt har projektet kostat 23,5 mnkr, vilket överstiger budget med 0,5 mnkr.

Fotograf: Rosie Alm

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den nya mandatperioden innebär nya mål från kommunfullmäktige. Målen avser hela mandatperioden och innebär att resultaten följs upp löpande för att möjliggöra åtgärder och förbättringar. Bedömning av resultat och måluppfyllelse sker vid mandatperiodens slut.

Målstyrningsmodellen består av politiskt beslutade mål: portalmål, inriktningsmål samt nämndmål. Portal-målet och inriktningsmålen är kommungemensamma som nämnderna ska svara upp mot via nämndmålen. De politiskt fastställda målen och de finansiella målen, som ska säkra en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling, följs upp kontinuerligt. Målen avser hela mandatperioden och följs upp löpande för att visa resultatförändringar och indikationer på om ytterligare åtgärder behöver göras för att nå måluppfyllelse. Den nya modellen för mandatperioden innebär kortfattat färre mål och indikatorer och ökad styrning mot kommunfullmäktiges givna uppdrag. I Mål och budget finns ett antal konkreta uppdrag som ska genomföras under budgetperioden. Uppdragen är fördelade på respektive nämnd men vissa uppdrag gäller samtliga nämnder. Förutom uppdrag som ges i Mål och budget beslutas löpande om ytterligare nya uppdrag till nämnder/förvaltningar. I dagsläget finns det sammanlagt ca 200 uppdrag inom styrelse och nämnder som rapporteras som klara eller är pågående.

Budgeten är kommunens viktigaste styrdokument och innehåller kommunfullmäktiges mål, uppdrag och ekonomiska ramar. Den riktar sig till hela kommunkoncernen med dess bolag, styrelser och nämnder. Den utgör även vägledning till kommunens externa samarbetspartners och leverantörer i deras planering och åtagande under planeringsperioden. Budgeten har sin grund i kommunal-lagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Budget- och uppföljningsprocessen för Järfälla bygger på ledorden om en långsiktig och hållbar ekonomisk planering i en expansion med stora förändringar. Budgetprocessen innebär en årsbudget med plan för ytterligare två år. Kommunfullmäktige fattar beslut om

Mål och budget i juni månad. Efter kommunfullmäktige fastställer nämnderna sina verksamhetsplaner med detaljbudgetar under hösten. Det tidigare lagda kommunfullmäktigebeslutet innebär att såväl nämnderna som externa utförare får mer tid för planering av verksamheterna inför det kommande året.

Uppföljning av mål, uppdrag och ekonomi redovisas till kommunfullmäktige per april och augusti månad samt i årsredovisning. Månadsrapporter med ekonomisk uppföljning rapporteras även efter månaderna februari, mars, september och oktober till kommunstyrelsen.

Under 2019 beslutade kommunfullmäktige om nya ekonomistyrregler. Dessa omfattar nämndernas ansvar för mål och uppdrag samt ekonomi i balans. En stor del av de nya reglerna handlar om investeringsstyrning där de nya reglerna tydliggör bl a ansvar, beslutsordning under en investeringsprocess samt kopplingen till den kommunövergripande budget- och uppföljningsprocessen. De nya reglerna träder i kraft 2020 och tillämpningsanvisningar tas fram som komplement till reglerna.

För att följa Järfällas utveckling i kommunsektorn redovisas jämförelser som Sveriges kommuner och regioner (SKR) följer upp inom olika områden som bedöms vara intressanta ur ett medborgarperspektiv, Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK). Det ger en möjlighet att jämföra kommunens kvalitet och effektivitet med andra kommuner, och ger goda förutsättningar för lärande och utveckling. Under respektive inriktningsmål presenteras ett urval intressanta resultatmått som beskriver kommunens kvalitet, tillgänglighet och effektivitet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning

Kommunerna ska enligt lag ha god ekonomisk hushållning vilket innebär både ändamålsenliga verksamheter med hög kvalitet och ett positivt ekonomiskt resultat över en längre period. Kommunfullmäktiges portalmål, tre inriktningsmål samt nämndmål vägleder organisationen för att uppnå kvalitet och effektivitet i verksamheterna.

Kommunfullmäktiges mål

Portalmål och tre inriktningsmål

Järfälla ska vara en trygg och attraktiv inflyttningskommun som kännetecknas av ekonomisk tillväxt, god välfärd och hållbar utveckling.

TRYGGARE JÄRFÄLLA

Ett tryggt Järfälla är ett attraktivt Järfälla. Alla människor ska kunna känna sig trygga när de rör sig i Järfälla, oavsett plats och tid på dygnet.

GOD VÄLFÄRD

Järfällaborna ska få ut bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar. Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt, med ständigt förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens innehåll som personalens bemötande.

HÅLLBAR UTVECKLING

Det sociala utanförskapet ska brytas. De som av olika anledningar har hamnat utanför ska alltid erbjudas en väg in/tillbaka. Genom miljö- och hållbarhetsarbete tar vi vara på värden som gör Järfälla attraktivt.

Kommunfullmäktiges mål består av ett portalmål samt tre inriktningsmål; Tryggare Järfälla, God välfärd samt Hållbar utveckling. Kommunfullmäktige har också beslutat om mål till respektive nämnd. Målen avser hela mandatperioden och följs upp löpande för att visa resultatförändringar och indikationer om ytterligare åtgärder behöver göras för att nå måloppfyllelse. I de kommande avsnitten redovisas respektive inriktningsmål samt nämndmål kopplade till dessa med analyser hämtade ur nämndernas verksamhetsberättelser.

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Sammanlagt bedöms god ekonomisk hushållning delvis uppnått för 2019. I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning från maj 2015 är "utgångspunkten att årets resultat ska vara minst en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning samt att sträva mot att resultatet ska överstiga två procent". Med årets verksamhetsrelaterade resultat om 52,3 mnkr, 1,2 % av skatteintäkter, en ökning av soliditeten till 22,3 % samt en självfinansieringsgrad av investeringar, exkl exploateringar, över 50 % är de finansiella målen uppnådda år 2019.

Uppföljningen av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål visar på att måloppfyllelsen delvis uppnås inom samtliga inriktningsmål. Det finns ett antal förbättringsområden som kommunen behöver fokusera på framåt. Kommunen har ambitiösa mål som inte är självklara att uppnå omedelbart och ofta skärps kraven varje år. Järfällas resultat jämförs allt mer i ett externt perspektiv; från Järfällabor, olika målgrupper inom verksamheterna samt mellan kommuner i Stockholms län och övriga kommunsektorn.

UPPFÖLJNING AV KOMMUNENS INTERNA KONTROLL

Kommunfullmäktige har 2014 fastställt riktlinjer för intern kontroll där syftet är att säkerställa att kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser arbetar systematiskt för att upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillfredsställande systematisk intern kontroll. Det är varje nämnd och styrelse som ansvarar att den interna kontrollen är tillräcklig.

Den interna kontrollen är ett verktyg för att säkerställa en god ekonomisk hushållning och att kommunens mål uppnås. Intentionen med en internkontrollplan är att säkerställa att nämnder och styrelser arbetar systematiskt med de frågor som är väsentliga för nämndernas verksamhetsområde, att risker för att fel ska uppstå undviks eller minimeras och att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt. Intern kontroll handlar om att ha ordning på sin verksamhet, vilket innebär att uppfylla mål och uppdrag, följa lagar och regler, bedriva kostnadseffektiv verksamhet samt ha en tillförlitlig finansiell rapportering. Detta ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Nämnderna har följt upp sina internkontrollplaner och återrapporterat resultatet av uppföljningen till kommunstyrelsen i sina verksamhetsberättelser eller i separat ärende. Både ekonomiadministrativa rutiner och verksamhetskontroller har analyserats och åtgärder vidtagits. Ett kommunövergripande utvecklingsarbete pågår med syfte att synliggöra, utveckla och systematisera arbetet med den interna kontrollen. Målet är att på ett systematiskt och transparent sätt följa upp effekterna och förbättringsåtgärderna i nämndernas arbete med den interna kontrollen.

Tryggare Järfälla

Den samlade bedömningen är att inriktningsmålet delvis är uppfyllt. Förbättringsområden är att skapa möjligheter för Järfällaborna att få mer inflytande och insyn i verksamheterna samt att fler ska känna sig trygga och säkra i kommunen. I bedömningen har vägts in att 4 av de 4 nämndmålen, är helt eller delvis uppfyllda.

Ett tryggt Järfälla är ett attraktivt Järfälla. Alla människor ska kunna känna sig trygga när de rör sig i Järfälla, oavsett plats och tid på dygnet.

NÄMNDMÅL (NÄMND)	BEDÖMNING
Järfällabornas trygghet ska öka (KS).	
Alla elever ska uppleva ökad trygghet och studiero (KON)	
Elever i Järfällas för- och grundskolor ska uppleva trygghet och studiero (BUN)	
Förvaltningens verksamheter ska präglas av öppenhet, delaktighet och trygghet (SON, ÄLN)	

Järfällabornas upplevelse av trygghet mäts i medborgarundersökningen och visar att nämndmålet är delvis uppnått. Kommunen har tillsammans med polisen och det kommunala bostadsbolaget genomfört trygghetsbesiktningar i Jakobsberg och på Sångvägen. Aktörerna har även genomfört en trygghetsbesiktning av stationsområdet i Jakobsberg tillsammans med högstadieelever från Söderhöjden och Sångvägen. Ordningstvakter finns nu även på plats sju dagar i veckan på stationsområdet för att öka tryggheten.

Nattvandring i samarbete med föreningslivet har visat sig vara förebyggande mot trygghetsrelaterad brottslighet som skadegörelse och liknande. Ett antal vuxna från olika föreningar vandrar för att öka vuxennärvaron på tider och platser där unga vistas. Denna nattvandring samordnas av Järfälla kommun vilket innebär att sköta schemat för föreningar, följa upp och återkoppla deras vandringar, uppmuntra och stötta värdarna samt rekrytera och administrera. Järfälla kommun har trygghetsvärdar och en arbetsledare som rör sig i kommunen under dagtid, kvällar, vardagar och helger för att finnas till hands för de unga som vistas där. Syftet är att trygghetsvärdarna ska fungera som trygga vuxna i en ot trygg miljö samt att uppmärksamma ungdomar som är i behov av stöd och hjälp och i dessa fall arbeta med att länka vidare till andra insatser. Trygghetsvärdens uppdrag och arbetsmetoder ska vara flexibla och händelsestyrda. Det innebär att trygghetsvärdarna kan flyttas dit de bäst behövs för tillfället. Genom relationsbyggande nätverk ska trygghetsvärdarna förekomma problemen innan de

uppstår och därigenom öka den upplevda tryggheten i kommunen.

Kompetensnämndens nämndmål att alla elever ska uppleva ökad trygghet och studiero har under våren och sommaren 2019 följts upp inom samtliga utbildningsformer. Måluppfyllelsen totalt har ökat under 2019, vilket främst beror på gymnasiets förbättrade resultat. När det gäller måluppfyllelsen för trygghet och studiero i gymnasieskolan är vuxennärvaro en av framgångsfaktorererna.

I Barn- och ungdomsförvaltningens attitydundersökning som mäter elevernas upplevda trygghet och studiero framgår det att det är en hög andel av förskolans vårdnadshavare som upplever att verksamheten är trygg vilket leder till bedömningen att målet delvis uppnåtts. Ambitionen är att alla föräldrar ska uppleva att verksamheten i förskolan är trygg. Motsvarande upplevelse gäller elever i Järfälla skolors fritidshem och deras föräldrar. I undersökningen synliggörs också att elever uppfattar både trygghet och studiero mer positivt än deras föräldrar. Nöjdhetsgraden är hög men behöver förbättras. Undersökningen visar att grundskolan är en miljö som är krävande när det handlar om att skapa trygghet och studiero.

Nämndmålet "Förvaltningens verksamheter ska präglas av öppenhet, delaktighet och trygghet" delas av Äldrenämnden där nämndmålet inte är uppfyllt och av Socialnämnden där nämndmålet är uppfyllt. Den totala bedömningen blir därför att nämndmålet är

Fotograf: Rosie Alm

delvis uppfyllt. Socialnämnden kommer att arbeta med att öka barns delaktighet i förhandsbedömningar och utredningar under 2020, dels genom riktat arbete kring barnkonventionen till de enheter som arbetar med barn, dels genom att verktyg och informationsmaterial för att främja barns delaktighet kommer att tas fram. Inom LSS-området kommer ytterligare uppföljningar kring dokumentation gällande den enskildes delaktighet i

genomförandeplaner att genomföras. Äldrenämnden planerar en rad aktiviteter och åtgärder för att nå en högre måluppfyllelse. Inom hemtjänstområdet kommer nyckelfri hemtjänst, matinköp via internet, och trygg hemgång att öka servicenivån och tryggheten. Inom särskilda boenden kommer informationsinsatser till boende och närstående att genomföras under 2020.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK, redovisar resultat jämfört med andra kommuner. Undersökningen genomförs av Sveriges kommuner och regioner, SKR.

NYCKELTAL	2017	2018	2019
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	45	79	65
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5,5	5,6	
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	21	11	6
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	46	96	38
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	83	91	88
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudna inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	34	51	55

■ 25 % bästa ■ 50 % mittersta ■ 25 % sämsta ■ ingen uppgift

Färgsättningen visar om kommunen har bra eller dåliga resultat jämfört med andra. Det ger en signal om Järfälla tillhör de bästa 25 procent (grönt), de mittersta 50 procent (gult) eller de sämsta 25 procent (rött).

God välfärd

Den samlade bedömningen är att inriktningsmålet är delvis uppfyllt. Dock finns det fortsatta utmaningar och ett starkt behov av förbättringsåtgärder inom kvalitet och effektivitet inom kommunens verksamheter. I bedömningen har det vägts in att 5 av de 8 nämndmålen, med koppling till inriktningsmålet, är helt eller delvis uppfyllda.

Järfällaborna ska få ut bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar. Kommunalt finansierade tjänster ska bedrivas effektivt, med ständigt förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens innehåll som personalens bemötande.

NÄMNDMÅL (NÄMND)	BEDÖMNING
Kompetensförsörjningen ska stärkas (KS)	
Alla elevers skolresultat ska förbättras (BUN)	
Alla elever ska uppnå gymnasiebehörighet (BUN)	
Alla elevers resultat ska förbättras (KON)	
Järfällabornas nöjdhet med kultur och fritidsaktiviteter ska öka (KDN)	
Den enskilde ska uppleva ökad livskvalitet och ökade förutsättningar för ett bättre liv (SON), (ÅLN), (FRN)	
Nöjdheten med tekniska nämndens service och myndighetsutövning gentemot Järfällaborna, företagare och kommunens verksamheter ska öka (TEN)	
Ekonomi ska vara i balans på kort och lång sikt (KS)	

Nämndmålet "Kompetensförsörjningen ska stärkas" har uppnåtts då de två indikatorerna personalomsättning och sjukfrånvaron sjunkit jämfört med de två tidigare åren. Järfälla kommun jobbar med kompetensförsörjningen enligt den strategi som tagits fram av Sveriges kommuner och regioner. Strategin innehåller bland annat aktiviteter som att stärka kommunens varumärke, skapa engagemang hos medarbetarna och bredda rekryteringen. Fler invånare innebär självfallet större behov av skolor, äldreomsorg, idrottsanläggningar och därmed fler kommunalt anställda. Kommunen måste lösa rekrytering av kompetent och specialiserad personal i konkurrens med andra arbetsgivare. I kommunens övergripande prognos behövs cirka 700 rekryteringar per år göras de närmsta åren. Av dessa 700 rekryteringar är 135 nyrekryteringar på grund av fler invånare i kommunen. Resterande 565 rekryteringar beror på pensionsavgångar samt att medarbetare slutar arbeta i kommunen.

Barn- och ungdomsnämndens nämndmål att "Alla elevers skolresultat ska förbättras" är delvis uppfyllt då andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen ökar med en procentenhet jämfört med föregående läsår. Efter att ha stigit två år i rad ligger meritvärdet för åk 9 på samma nivå som föregående år. För de kommunala skolorna har dock meritvärdet ökat medan det minskar för de fristående skolorna. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen ökar och Järfälla kommun ligger högre än snittet i riket. Utveckling av undervisningens kvalitet, kollegialt lärande både inom lärargruppen och skolledargruppen samt en pågående utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet tros leda till bättre resultat. Nämndmålet "Alla elever ska uppnå gymnasiebehörighet" har dock inte uppnåtts även om det är en svagt stigande trend jämfört med tidigare år.

Kompetensnämnden nämndmål "Alla elevers resultat ska förbättras" är inte uppfyllt. Indikator för målet är att andelen elever eller studerande som avslutar kurs med minst betyget E - d.v.s. i den godkända delen av betygsskalan - ska öka. Minskningen år 2019 beror främst på en lägre måluppfyllelse i gymnasieskolan där betygen överlag har en nedåtgående trend sedan 2017. I en jämförelse mellan gymnasieskolans olika program finns en kontinuerligt nedåtgående trend bland de flesta av de högskoleförberedande programmen, medan yrkesprogrammen växlar mellan positiva och negativa resultat från år till år. Järfälla gymnasium har påbörjat ett arbete för att identifiera kopplingar mellan resultaten och andra faktorer, men kan ännu inte se några tydliga samband.

Den samlade bedömningen för Kultur-, demokrati- och fritidsnämndens nämndmål "Järfällabornas nöjdhet med kultur och fritidsaktiviteter ska öka" är att målet är delvis uppfyllt under 2019. SCB:s medborgarundersökning visar något lägre siffror jämfört med senaste årens undersökningar. Ser man till verksamheternas egna nyckeltal, såsom antal deltagare i aktiviteter, resultat av egna kundenkäter samt volymer (utlån, antal elever i verksamheter mm) ser resultatet i många fall bättre ut än tidigare år. Genom ökad effektivisering och digitalisering av bostadsmöjligheter har antalet uthyrningstimmor av lokaler och anläggningar ökat. Intäkterna av uthyrningen ökar också, vilket är ett resultat både av att kommunen har fler anläggningar att hyra ut, men också att dessa nyttjas mer än tidigare. Med den planerade befolkningsökningen i kommunen förväntas trycket från föreningar på bostadsbära tider i hallar och anläggningar öka ytterligare.

Nämndmålet "Den enskilde ska uppleva ökad livskvalitet och ökade förutsättningar för ett bättre liv" delas av socialförvaltningens samtliga nämnder. Äldrenämndens indikatorer under detta nämndmål grundar sig på en brukarundersökning som genomförs av Socialstyrelsen. Nämndmålet tre av fyra indikatorer har en negativ utveckling jämfört med 2018 det handlar dock om små förändringar på en till två procent. En dialog med de boende om resultatet av brukarundersökningen kommer att ske under 2020, viken förväntas ge information om hur Äldrenämnden utvecklar verksamheterna ytterligare. För Socialnämnden är nämndmålet inte uppnått, indikatorer är även här baserade på brukarundersökningen.

Två av fyra Indikatorer är uppfyllda men kriteriet för måluppfyllelse är tre av fyra. Åtgärder för att uppfylla nämndmålet är bland annat utbildning i metoden Supported employment. Grunden i metoden är att personer med funktionshinder har förmåga att arbeta på den reguljära arbetsmarknaden, det gäller att hitta rätt arbetsplats och rätt arbete. Ett arbete som tillvaratar den enskildes motivation och starka sidor. Inom LSS-området arbetar nämnden med att förbättra kommunikationen och delaktigheten.

Tekniska nämndens nämndmål "Nöjdheten med tekniska nämndens service och myndighetsutövning gentemot Järfällaborna, företagare och kommunens verksamheter ska öka" har uppnåtts. De två indikatorernas resultat har förbättrats jämfört med tidigare år. En av indikatorerna baseras på Nöjd Kund Index (NKI) för kommunens verksamhetslokaler och den andra indikatorn baseras på att Järfällabornas nöjdhet med transportinfrastrukturen ska öka. Nämnden arbetar kontinuerligt med utvecklingen och skötseln av kommunens gator och vägar där trygghets- och säkerhetsaspekter utgör särskilt fokus. Under vintern 2019 har kommunens cykelstråk för första gången sopsaltats, något som i andra kommuner visat på en minskning av halkolyckor med 40 till 50 procent. Vidare fortsätter arbetet med att binda ihop kommunens gång- och cykelvägar med Storstockholms regionala nät.

I arbetet med indikatorer till nämndmålet "Ekonomi ska vara i balans på kort och lång sikt" i budget 2019 har justeringar av indikatorer till de tidigare finansiella målen tagits fram. Samtliga tre indikatorer för nämndmålet är uppfyllda vilket resulterar i att nämndmålet har uppnåtts för 2019. Årets resultat som uppgår till 1,2 % ska enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning från 2015 uppgå till minst 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt sträva mot att resultatet ska överstiga 2 %. Nytt mått är självfinansieringsgraden av investeringar som innebär att max 50 % kan lånas, resten ska finansieras av årets resultat och avskrivningar och uppgår 2019 till 53,7 %. Investeringar i infrastruktur inom exploateringsområden ska finansieras av markintäkter men markintäkterna inom delar av Barkarbystaden ska även finansiera investeringar i skolor, förskolor mm. Soliditet visar kommunens ekonomiska styrka, betalningsförmåga på lång sikt. Måttet soliditeten ska öka uppfylls då den har ökat till 22,1 %.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK, redovisar resultat jämfört med andra kommuner. Undersökningen genomförs av Sveriges kommuner och regioner, SKR.

INDIKATOR	2017	2018	2019
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	79	81	89
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	147 326	151 811	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	75	72	79
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	90,0	91,4	87,6
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	79,8	83,0	82,8
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	86,6	87,5	86,3
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)		64,6	
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	101 592	101 401	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	48,7	49,1	50,1
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,4	65,7	64,6
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	115 691	112 510	
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-20 år	42,6	24,1	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	32	30	
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	3 680	3 856	
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	6 813	6 977	
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	13	14	14
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	78	82	81
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	85	83	83
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	190 036	191 441	

* Statistiken har ett års förskjutning, i kolumn 2019 redovisas statistiken för verksamheten 2018 osv.

■ 25 % bästa ■ 50 % mittersta ■ 25 % sämsta ■ ingen uppgift

Färgsättningen visar om kommunen har bra eller dåliga resultat jämfört med andra. Det ger en signal om Järfälla tillhör de bästa 25 procent (grönt), de mittersta 50 procent (gult) eller de sämsta 25 procent (rött).

Hållbar utveckling

Den samlade bedömningen är att inriktningsmålet är delvis uppfyllt. I bedömningen har vägts in att 3 av de 4 nämndmålen, är helt eller delvis uppfyllda. Det är viktigt att förbättra kommunens integrationsarbete och fortsätta utveckla analyserna angående expansionens möjligheter och utmaningar.

Det sociala utanförskapet ska brytas. De som av olika anledningar hamnat utanför ska alltid erbjudas en väg in/tillbaka. Genom miljö- och hållbarhetsarbete tar vi vara på värden som gör Järfälla attraktivt

NÄMNDMÅL (NÄMND)	BEDÖMNING
Arbetslösheten ska minska (KS)	
Integrationen ska stärkas och segregationen minska (KS)	
Kommunen ska byggas ut på ett ekonomiskt, socialt och klimatmässigt hållbart sätt (KS)	
Verksamhetsutveckling ska drivas med hjälp innovationer (KS)	

Resultatet för 2019 är att arbetslösheten ökar något i Järfälla kommun. I Järfälla är andelen utrikes födda betydligt högre än i Stockholms län. Då utrikes födda generellt sett har svårare att komma in på arbetsmarknaden är detta sannolikt en bidragande orsak till Järfällas relativt höga och ökande arbetslöshet. Nedskärningar av insatser som exempelvis välfärdsjobb påverkar arbetslösheten. Den reformering som påbörjats av Arbetsförmedlingens verksamhet har påverkat vilken hjälp myndigheten kan ge till arbetssökande och då framförallt de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Fler arbetstillfällen skapas bland annat genom att erbjuda mark för företagsetableringar och genom att skapa förutsättningar för närservice och mötesplatser. Inom expansionen har planering för verksamheter och arbetstillfällen ökat inom ramen för pågående uppdrag såsom försäljning av tomter för verksamheter inom Stäkets verksamhetsområde, pågående planarbete för Arvid Nordqvists kafferosteri och Sernekes hotell- och skidanläggning, planuppdrag för utökning av befintliga verksamheter såsom Stockholm Quality Outlet och Welcome Hotel samt nybyggnad av djursjukhus m.m.

Nämndmålet "Integrationen ska stärkas och segregationen minska" har delvis uppfyllts. I syfte att stärka förutsättningarna för integration har det under året bedrivits cirkelträffar riktade till kvinnor som syftar till förbättrad psykisk hälsa under etableringen. Arbetet inom samverkansplattformen för integration har även fortgått för att hitta synergieffekter med föreningslivet i integrationsarbetet. Arbetet i den operativa arbetsgruppen för integration där representanter från olika verksamheter ingår har fortsatt under året. Gruppen har bland annat diskuterat utmaningar och gemensamma insatser för att effektivisera arbetet. Under året har även ett projekt för asylsökande som bor i Järfälla bedrivits i samarbete med studieförbundet ABF där deltagarna får möjlighet att studera svenska och få en första kontakt med den svenska arbetsmarknaden. Under 2019 beviljades kommunens ansökan om statsbidrag för att fortsätta driva projektet under 2020. Genom att blanda olika upplåtelseformer, bostadsrätter, hyresrätter, egnahem, bidrar man till att minska segregationen. Markanvisning för bostadsrättslägenheter och radhus inom den hyresrättsdominerade kommundelen Söderhöjden har skett under året 2019.

Nämndmålet "Kommunen ska byggas på ett ekonomiskt, socialt och klimatmässigt hållbart sätt" är delvis uppnått. Ekonomiskt hållbart innebär bland annat att bygga både med tanke på verksamheterna och vad som är ekonomiskt på kort och lång sikt. Det kan handla om att bygga verksamhetslokaler i rätt takt, att skolan står klar i takt med att barnen flyttar in i området. Detta kräver planering och flexibla lokallösningar. De ekonomiska aspekterna ska beaktas i enlighet med de nya ekonomistyrreglerna som beslutats under 2019. Det är viktigt att se hur ekonomin påverkas under perioder av höga investeringsutgifter så man kan minska investeringstakten vid lägre marktäckta intäkter som ska finansiera expansionen i kommunen. En revidering och uppdatering av kemikalieplanen har gjorts och ett förslag till klimat- och energiplan för åren 2020-2024 har tagits fram och skickats ut på remiss. För att kunna bygga ut kommunen på ett hållbart sätt behöver den regionala energiförsörjningen säkras. Det är ett regionalt samverkansområde där Järfälla har

tagit en aktiv del under året som gått. Utbyggnaden av Barkarbystaden II kräver särskilda försiktighetsåtgärder föreskrivna i det miljötillstånd som ligger till grund för utbyggnaden med tanke på att Bällstaån behöver ledas om och renas. Sanering av förorenad mark har varit en fråga som hanterats inom ramen för flera pågående utbyggnadsprojekt under året.

Nämndmålet "Verksamhetsutveckling ska drivas med hjälp innovationer" är uppnått för året 2019. Järfälla kommun för alla framåt genom en öppenhet för nya idéer från såväl omvärld som medarbetare. Innovation och digitalisering används för att skapa ett utmärkt företagsklimat, bra service till kommuninvånare och en effektiv verksamhet genom att införa morgondagens hållbara arbetssätt redan nu. Den nya Innovationsavdelningen på kommunstyrelseförvaltningen ska fungera som katalysator och stödja verksamheterna för att öka deras innovationsgrad.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK, redovisar resultat jämfört med andra kommuner. Undersökningen genomförs av Sveriges kommuner och regioner, SKR.

NYCKELTAL	2017	2018	2019
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	72	74	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, andel (%)	42	45	
Nyanlända flyktingar i arbetsför ålder som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	58	73	
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	408	402	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	42,6	48,2	50,5
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	39	42	
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	80	84	80
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	80	79	78

* Statistiken har ett års förskjutning, i kolumn 2019 redovisas statistiken för verksamheten 2018 osv.

■ 25 % bästa ■ 50 % mittersta ■ 25 % sämsta ■ ingen uppgift

Färgsättningen visar om kommunen har bra eller dåliga resultat jämfört med andra. Det ger en signal om Järfälla tillhör de bästa 25 procent (grönt), de mittersta 50 procent (gult) eller de sämsta 25 procent (rött).

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nedan redovisas status 2019-12-31 i de uppdrag nämnder och styrelse fått från kommunfullmäktige. Mer information om uppdragen redovisas i respektive styrelse/nämnds verksamhetsberättelse.

UPPDRAG:	STATUS:
Upphandla ordningsvakter för ökad trygghet.	KLART
Öka antalet trygghetsvårdar inom ramen för arbetsmarknadsinsatser.	KLART
Se över samtliga handlingsplaner kopplade till trygghet och säkerhet, i syfte att förenkla och förtydliga uppdraget, samt lämna förslag till förstärkt trygghetsarbete, och återkomma med översynen till KS senast 15/4.	KLART
Utreda möjligheter för avhysningsstöd till fastighetsägare vid illegala bosättningar.	PÅGÅR
Ta fram en åtgärdsplan med målet att omklassificera våra utsatta områden för en tryggare boendemiljö.	PÅGÅR
Samtliga nämnder ges i uppdrag att i förekommande fall återaktualisera politiskt, de i nämnderna initierade uppdrag under mandatperioden 2014-2018, för att avgöra vilka som fortsättningsvis ska bedrivas/ återrapporteras.	KLART
Införa ett system med företagskonsekvensanalyser i samband med framtagande av ärenden som berör näringslivet.	KLART
Revidera Järfälla kommuns näringslivsstrategi.	PÅGÅR
Genomföra en översyn och revidering av pågående uppdrag, initierade av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige, samt återkomma till kommunstyrelsen med eventuellt avslutande av uppdrag.	KLART
Göra en översyn av kommunens verksamhetslokaler och återkomma med förslag på mer kostnadseffektiva lösningar för verksamhetslokaler inkl. kök.	PÅGÅR
Återkomma med förslag på administrativa effektiviseringar.	KLART
Se över kommunens ekonomistyrning, inkl. investeringar, och återkomma med förslag till KS senast 8/4.	KLART
Mot bakgrund av kommunens tillväxt, infrastruktur, bostäder och service i välfärden och fullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning (att årets resultat, exkl. exploateringsnetto, ska uppgå till 1 % av skatteintäkter och utjämning och sträva mot 2 %) – säkerställa att kommunens verksamheter bedrivs med hög kvalitet och kostnadseffektivt.	KONTINUERLIGT ARBETE
Se över och minska användningen av konsulter	KLART
I samråd med socialdirektören påbörja ett pilotprojekt tillsammans med olika aktörer inom Stockholms läns landsting med syfte att öka livskvaliteten för multisjuka och äldre.	PÅGÅR

UPPDRAG:	STATUS:
Gå ur Fairtrade.	KLART
Skapa förutsättningar för ett trähuskvarter i Barkarbystaden.	KLART
Utreda förutsättningar för ett kvarter med ägarlägenheter.	KLART
Utreda uppförande av mobilitetshus i anslutning till pendeltågsstation och tunnelbanan för bilar, cyklar, bilpooler och laddstolpar.	KLART
Tillsammans med barn- och ungdomsdirektören, driva ett arbete med syfte att inte en enda grundskoleelev ska gå ut grundskolan utan gymnasiebehörighet. Återrapporteras till kommunstyrelsen snarast.	PÅGÅR
Tillsammans med barn- och ungdomsdirektören, i samarbete med kommunens skolledningar, lärare och annan nödvändig personal ta fram arbetsmetoder och lösningar för att öka studieron i kommunens samtliga skolor i syfte att alla elever ska kunna få studiero och nå kunskapsmålen.	PÅGÅR
Göra en översyn av kommunens byggplaner och återkomma till KS senast 28/2.	KLART
Inleda processen med att förnya detaljplanen för Barkarby/Skälby (stadsplan 27) med syftet att bibehålla villakaraktern i området.	KLART
Se över detaljplanen för Engelbrektsområdet och Magnusvägen och återkomma med ett förslag med minskad exploatering, ökat antal parkeringsplatser och bevarande av naturvärden.	KLART
Ta fram ett helhetsgrepp med en strategi för Söderhöjden i syfte att utveckla och rusta området långsiktigt för framtiden.	PÅGÅR
Utvärdera Barkarbystaden med särskilt fokus på trygghet, ekonomi, hållbarhet, skattekraft och trivsel.	PÅGÅR
Se över åtgärder för att säkra naturvärden i Järvakilen och skapa förutsättningar för Motorklubben att vara kvar.	PÅGÅR
Utreda möjligheten till en förarlös busslinje mellan Bolinder strand och Kallhäll station för att öka kollektivtrafikresandet i området.	KLART
Premiera byggandet av lågenergihus vid försäljning av kommunal mark för villabebyggelse.	PÅGÅR
Revidera kemikalieplanen och ta fram kostnads- respektive konsekvensanalys av att snabbare fasa ut giftiga ämnen i verksamheter som berör barn.	KLART
Ta fram detaljplan för Jakobsbergs centrum, inklusive medborgar- och kommunhus.	PÅGÅR
Järfälla kommun antar policy för Huskurance och Järfällahus AB får i uppdrag att införa policy för Huskurance och rutiner för att förebygga och förhindra våld i nära relationer.	PÅGÅR
Kommundirektören ges i uppdrag att utreda möjligheterna till bygglovsförenklingar och i vissa fall befrielse från bygglovstaxa och återkomma till kommunstyrelsen med förslag på förenklingar i regelsystemet för bygglov, i syfte att minska krångel och byråkrati för Järfällaborna	KLART
Kommundirektören ges i uppdrag att utreda om det är möjligt att ordna en säker väg till fotbollsplanen, alternativt ta fram förslag till en tillfällig lösning på annan plats i Barkarbystaden.	PÅGÅR
Kommundirektören ges i uppdrag att utreda en högstadieskola och grundsärskola som ett annex till Ålstaskolan som ska ligga i BAS eller annan lämplig plats i Barkarbystaden.	KLART

UPPDRAG:	STATUS:
Kommundirektören uppdras att återkomma till kommunstyrelsen med förslag till reviderade riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal omfattande medfinansieringsersättning.	PÅGÅR
Kommundirektören får i uppdrag att ta fram och teckna trepartsavtal rörande kostnadsfördelning för uppförande och drift av parkeringshus under Veddestabron.	PÅGÅR

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN

UPPDRAG:	STATUS:
Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att "ta fram förslag på förstärkning av elevhälsovården".	KLART
Kommundirektören ges i uppdrag att tillsammans med barn- och ungdomsdirektören, driva ett arbete med syfte att inte en enda grundskoleelev ska gå ut grundskolan utan gymnasiebehörighet.	PÅGÅR
Kommundirektören ges i uppdrag att tillsammans med barn- och ungdomsdirektören i samarbete med kommunens skolläringar, lärare och nödvändig personal ta fram arbetsmetoder och lösningar för att öka studieron i kommunens samtliga skolor i syfte att alla elever ska kunna få studiero och nå kunskapsmålen.	PÅGÅR

KOMPETENSNÄMNDEN

UPPDRAG:	STATUS:
Arbeta för att skapa fler idrottsklasser, även med riksintag.	PÅGÅR

KULTUR-, DEMOKRATI- OCH FRITIDSNÄMNDEN

UPPDRAG:	STATUS:
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att under 2020 införa systemet med en kulturpeng och fritidscheck till Järfällas barn och unga, enligt den modell som togs fram under mandatperioden 2010-2014. (Åtterrapporering har lämnats till KDN 14 maj. Förutsättningar för införande av systemet kräver utökat budgetutrymme.)	KLART
Utveckla metoder och arbetssätt för kommunens arbete med Barnkonventionen.	KLART

SOCIALNÄMNDEN

UPPDRAG:	STATUS:
Socialnämnden ges i uppdrag att ta fram en plan för en långsiktig och stabil finansiering av kvinnojoursverksamhet i Järfälla.	KLART
Socialnämnden ges i uppdrag att ta fram en nämndövergripande plan för att öka det förebyggande arbetet i kommunen med syfte att hjälpa människor bort från kriminalitet, för att öka tryggheten och för att hjälpa människor bort från ett skadligt riskbruk.	KLART
Socialnämnden får i uppdrag att utveckla och fokusera verksamheten på evidensbaserade hemmaplanslösningar för att öka kvalitén i kommunens förebyggande och stöttande arbete.	KLART
Tillsätta samordnare för hedersrelaterat våld.	KLART

ÄLDRENÄMNDEN

UPPDRAG:	STATUS:
Äldrenämnden ges i uppdrag att införa valfrihetsrådgivning för äldre så att de ges bästa möjliga förutsättningar att nyttja sina möjligheter till valfrihet.	KLART
Äldrenämnden ges i uppdrag att ta fram en stödfunktion med syn- och hörselinstruktör.	KLART
Äldrenämnden ges i uppdrag att ta fram förslag på hur man kan införa "äldre-direkt".	KLART

TEKNISKA NÄMNDEN

UPPDRAG:	STATUS:
Utreda möjligheterna att anlägga en årligen återkommande decentraliserad stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden och återkomma till Tekniska nämnden senast i februari 2019.	KLART
Ta fram en kommunövergripande helhetsplan för trafiksituationen i kommunen och återkomma med förslag senast i juni 2019 på åtgärder för att minska befintlig köbildning, förbättra miljön och öka framkomligheten i hela kommunen.	KLART
Ta fram en kommunövergripande helhetsplan för parkeringsplatser i kommunen, inklusive infartsparkeringar, senast i juni 2019.	KLART

Ekonomiskt resultat

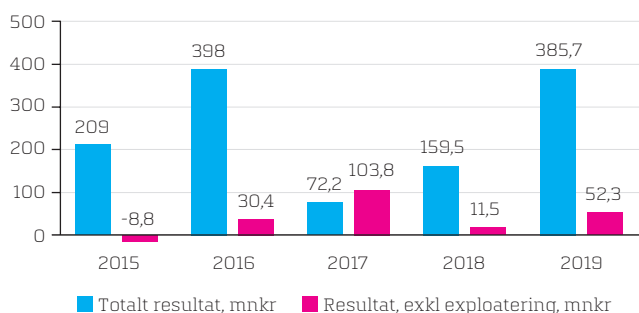
ÅRETS RESULTAT

Årets resultat är positivt och uppgår till 385,7 mnkr. I resultatet ingår ett positivt exploateringsnetto om 333,4 mnkr.

Det verksamhetsrelaterade resultatet, exklusive exploatering, uppgår till 52,3 mnkr motsvarande 1,2 % av skatteintäkterna. Jämfört med budget om 49,5 mnkr innebär det en positiv avvikelse om 2,8 mnkr. I resultatet ingår kostnader för utrangeringar av anläggningstillgångar med 40,9 mnkr, varav 7,6 mnkr avser förändrade redovisningsprinciper, och avsättningar för kommande marksaneringar med 28,7 mnkr. Ytterligare 129,7 mnkr har utranterats direkt mot eget kapital som ett resultat av förändrade redovisningsprinciper.

Nämnderna redovisar ett positivt resultat om 18,7 mnkr (+10,6 mnkr 2018). Kommunstyrelsen har ett överskott om 16,2 mnkr främst beroende på lägre personalkostnader och att kostnaderna för välfärdsjobb är 6,6 mnkr lägre än budgeterat. Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden har ett överskott om 10,5 mnkr till större delen beroende på

I diagrammet redovisas årets och de fyra senaste årens resultat

tidsmässiga förskjutningar av investeringsprojekt, vilket medfört lägre personal- och lokalkostnader. Socialnämnden har ett underskott om 12,4 mnkr beroende på högre kostnader för personlig assistans inom egen regi och för köpta platser bostad med särskild service samt ökade kostnader inom barn och ungdom och vuxenmissbruk. I tabellen redovisas nämndernas budgetavvikelser 2019 och 2018 i mnkr samt resultatet 2019 i procent av bruttoomsättningen.

NÄMND	2019, MNKR	2019, I %	2018, MNKR
Kommunstyrelsen	16,2	4,2	3,2
Barn- och ungdomsnämnden	8,7	0,4	-9,8
Kompetensnämnden	-5,0	-0,7	-8,8
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	10,5	5,0	5,8
Socialnämnden*	-12,4	-1,2	6,6
Äldrenämnden*	0,7	0,1	*
Familjerättsnämnden	0,0	0,7	0,10
Tekniska nämnden, skattefinansierat	3,0	0,3	8,3
Tekniska nämnden, VA	0,0	0,0	0
Tekniska nämnden, Avfall	-0,7	-1,3	5,1
Miljö- och bygglovsnämnden	-2,3	-7,2	0,1
Summa	18,7	0,3	10,6

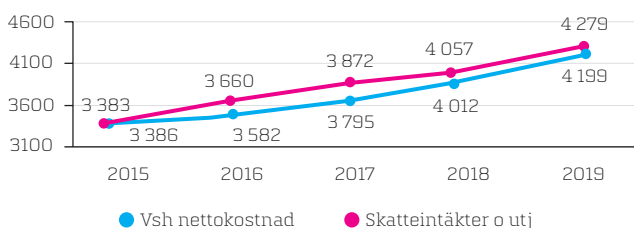
*2018 ingick äldrenämnden i socialnämnden och resultatet ingår där.

ANALYS AV INTÄKTER OCH KOSTNADER

För att leva upp till god ekonomisk hushållning ska verksamhetens nettokostnader inte öka i snabbare takt än skatteintäkterna. De totala skatteintäkterna inklusive utjämning och generella statsbidrag ökade med 222 mnkr, 5,5 % (4,9 % 2018) vilket beror på ökat skatteunderlag och ökade bidrag inom utjämningsystemen, främst beroende på en högre befolkningsökning än budgeterat. Verksamhetens nettokostnad, exklusive exploateringar, ökade med 187 mnkr, 4,7 % (5,8 % 2018). Nettokostnaderna utgör 98 % av skatteintäkter och utjämning.

Skatteintäkterna uppgår till 3,5 miljarder kronor, vilket är en ökning med 155 mnkr (+ 4,6 %) jämfört med 2018 och är oförändrat jämfört med budget. Bidragen från generella statsbidrag och utjämning ökade med 67 mnkr, 9,5 %, och är 19 mnkr högre än budgeterat, i huvudsak beroende på att befolkningen har ökat.

Utveckling av verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter, mnkr

Verksamhetens intäkter exklusive exploateringar har, jämfört med 2018, minskat med 8 mnkr till 1 042 mnkr 2019. Anledningen till minskningen är att de statliga bidragen för flykting och arbetsmarknadsåtgärder minskat mer än vad övriga intäkter sammantaget har ökat.

Verksamhetens kostnader exklusive exploateringar ökade med 157 mnkr (3,3 %) jämfört med 2018. I förändringen mellan åren ingår jämförelsestörande poster för såväl 2019 som 2018. I 2019 års kostnader ingår utrangering av anläggningstillgångar om 40,9 mnkr och avsättningar för kommande saneringar om 28,7 mnkr. 2018 var de jämförelsestörande posterna 30 mnkr. Exklusive dessa poster ökar kostnaderna med 118 mnkr. Ökningen består till största del av externa kostnader för köp av verksamhet inom socialnämndens, äldre- och ungdomsnämndens och kompetensnämndens verksamhetsområden samt ökade personalkostnader.

Avskrivningarna uppgår till 259 mnkr, vilket är en ökning med 22 mnkr jämfört med 2018 och ett budgetöverskridande med 15 mnkr. Den högre investeringsvolymen de senaste åren innebär att avskrivningarna har ökat med 111 mnkr sedan år 2015.

Finansnettot utgörs av skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter. De finansiella intäkterna uppgår till 20,0 mnkr och kostnaderna till 48,1 mnkr. Finansnettot uppgår således till -28,1 mnkr, att jämföra med budget -33,2 mnkr. Intäkterna avser främst ränta och återbäring från Kommuninvest 6,2 mnkr, aktieutdelning från Järfällahus AB 9,4 mnkr (varav värdeöverföring 6,0 mnkr) och intäkter från borgensavgifter på 3,8 mnkr. De finansiella kostnaderna avser främst räntor på lån 12,0 mnkr, ränta på pensionsavsättning 13,4 mnkr, räntedel av finansiell leasing av nya simhallen 10,2 mnkr samt KPI-uppräkningskostnader för medfinansiering av tunnelbana till Barkarby. Den senare posten uppgår till 11,8 mnkr och är en indexering av de 886 mnkr som satts av i 2014 och 2017 års bokslut som kommunens medfinansiering.

LÅNESKULD

Låneskulden har under året ökat med 500 mnkr till 3 130 mnkr. Anledningen till ökningen är att markintäkterna tillsammans med resultatet och avskrivningarna inte täcker finansieringsbehovet av investeringarna. Den kortfristiga delen av låneskulden uppgår till 770 mnkr. Lånen har tagits upp hos Kommuninvest (2 960 mnkr) och Handelsbanken (170 mnkr). Enligt kommunens finanspolicy ska det finnas en bra fördelning mellan olika kreditinstitut. Kommuninvest har dock regelmässigt bäst räntevillkor, vilket påverkar möjligheterna till en jämnare fördelning mellan långgivarna. Kommuninvest har en stor spridning i sin upplåning vilket begränsar refinansieringsrisken. Omfattningen på lånen och nivån på räntekostnaderna för dessa är en av de viktigaste faktorerna för finansnettot.

Låneskuldens genomsnittliga kapitalbindningstid uppgår till 2,1 år (föregående år 2,2), den genomsnittliga

räntebindningstiden till 1,4 år (1,8) och den genomsnittliga räntan till 0,41 % (0,57). Investeringarna har likviditetsmässigt finansierats genom markförsäljningar och ökad upplåning. Låneskuldens utveckling under de närmaste åren beror till stor del på investeringsvolymen och på hur stor del av denna som egenfinansieras med hjälp av årets verksamhetsresultat, avskrivningar och exploateringsnetto.

PENSIONER

Kommunens kostnader för pensioner uppgår 2019 till 270,9 mnkr, en ökning med 18,4 mnkr (7,3 %) jämfört med 2018. I detta ingår pensionsutbetalningar, löneskatt, finansiella kostnader samt förändring av pensionsavsättning. Den totala pensionskostnaden motsvarar 6,3 % av skatteintäkterna (6,2 % 2018). De totala pensionsförpliktelseerna för kommunens anställda uppgick till 1 855,5 mnkr vid årets slut, vilket är en ökning med 7,8 mnkr. Dessa redovisas dels som avsättning i balansräkningen, dels som ansvarsförbindelse. Pensionsavsättningen i balansräkningen uppgår vid utgången av 2019 till 469,3 mnkr (inklusive löneskatt), vilket är en ökning med 51,4 mnkr. Ansvarsförbindelsen, den gamla pensionsskulden som intjänats före 1998, uppgår till 1 416,2 mnkr (inklusive löneskatt) vid utgången av 2019, vilket är en minskning med 43,6 mnkr.

Pensionsavsättningen baseras på den förmånsbaserade pensionsförmånen för de anställda. Den förmånsbaserade pensionen garanterar en viss pension som motsvarar en viss procent av slutlönen vid pensionsåldern. I takt med att allt fler anställda tjänar över 40 000 kr per månad (2019) ökar pensionsavsättningen över tid. Den gamla pensionsskulden, dvs ansvarsförbindelsen, som intjänats före 1998 minskar varje år i takt med att pension betalas ut.

SOLIDITET

Soliditeten mäter hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital och är det enskilt viktigaste måttet på den ekonomiska styrkan, betalningsförmågan, på lång sikt. Kommunen har som en av sina indikatorer för en ekonomi i balans att soliditeten inklusive hela pensionsskulden ska öka över tid. Soliditeten per den 31 december 2019 med hela pensionsskulden inräknad ökar från 20,3 % föregående år till 22,1 %. Ökade investeringar och låneskuld har medfört en ökad balansomslutning, men i och med det starka resultatet inkl exploateringar ökar även eget kapital. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen (ett mått av något mindre betydelse) är oförändrad jämfört med 2018 och uppgår till 37,6 %. Som en jämförelse uppgick den genomsnittliga soliditeten i Stockholms län (2018) till 24,1 % inklusive samtliga pensionsåtaganden.

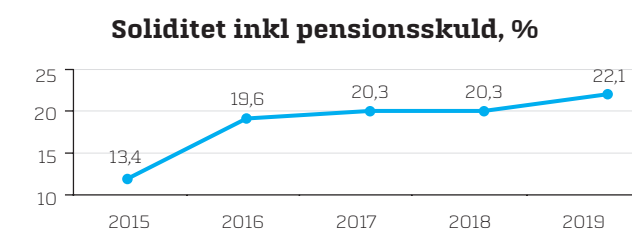
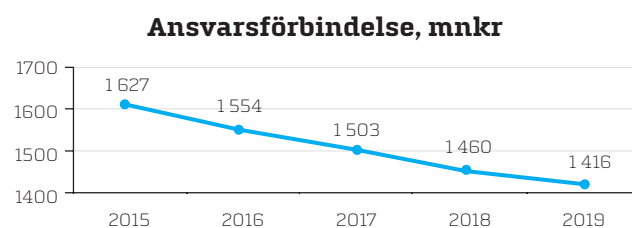
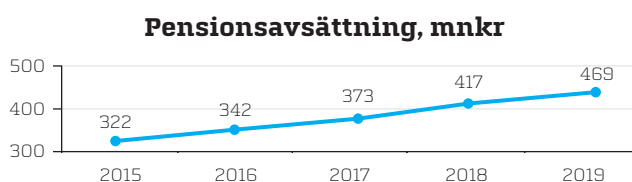
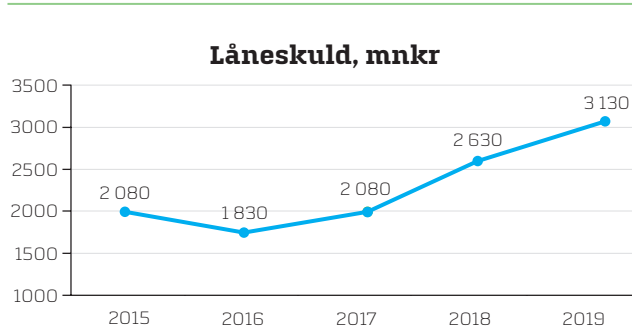
Andra avsättningar i balansräkningen uppgår till 822,2 mnkr, varav 455,6 mnkr avser medfinansieringen av tunnelbaneprojektet i Barkarby och 98,1 mnkr avser en ny tunnelbaneuppgång i Veddesta. Avsättningarna uppräknas med konsumentprisindex från 2016. På tillgångssidan i balansräkningen återfinns mark, värderad till 800 mnkr. Marken är en del av "Stockholmsöverenskommelsen", där staten överlåter mark till kommunen.

I kortfristiga skulder ingår, utöver den kortfristiga delen av låneskulden, bland annat leverantörsskulder (368,8 mnkr), skatt och sociala avgifter (85,8 mnkr) och semester- och övertidsskuld inklusive personalomkostnadspålägg (120,2 mnkr).

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV (RUR)

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2015 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt om hantering av resultatutjämningsreserv (RUR). Om årets resultat relativt balanskravet, justerat för resultatstörande poster, överstiger en procent av summan av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning får avsättning göras till en resultatutjämningsreserv (RUR). I bokslutet 2014 gjordes en avsättning till RUR på 165 mnkr. Medel ur RUR får användas de år prognosen för skatteunderlaget understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren i riket för att täcka ett negativt balanskravsresultat. Denna specificeras som en särskild post i det egna kapitalet.

HIT GICK SKATTEPENGARNA	
Så här användes 100 kronor i skatt	
	2019
Grundskola	23,50 kr
Barnomsorg	17,50 kr
Äldreomsorg	13,50 kr
Funktionshinder	13,00 kr
Gymnasieskola	8,40 kr
Individ- och familjeomsorg	7,00 kr
Teknik och miljö	5,00 kr
Kommungemensam verksamhet	4,70 kr
Fritid	2,90 kr
Vuxenutbildning	1,10 kr
Kultur	1,70 kr
Räddningstjänst	1,00 kr
Arbetsmarknadsåtgärder	0,70 kr
	100,00 KR

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska intäkterna vara större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Vid avstämning om balanskravet uppnås ska realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar inte ingå. Från 2016 följer kommunen Rådet för Kommunal Redovisnings vägledning "Redovisning av kommunal markexploatering", vilket bland annat innebär att intäkter från markförsäljning inom exploateringsområden inte längre klassificeras som försäljning av anläggningstillgång/reavinster utan ingår bland verksamhetens intäkter. För 2019 har balanskravet uppfyllts.

BALANSKRAVSUTREDNING

MNKR	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Årets resultat enligt resultaträkning	385,7	159,5	72,2
Avgår realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar	-2,8	-0,6	-0,7
Årets balanskravsresultat	382,9	158,9	71,5

Fotograf: Rosie Alm

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Järfälla står inför många spännande utmaningar och är en av de kommuner i Sverige som växer allra mest. För att tillgodose de tjänster som medborgarna idag efterfrågar och möta framtidens utmaningar måste kommunen vara en bra och attraktiv arbetsgivare. Det är därför viktigt att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning för att kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

Plattformen för kommunens arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare är personalpolicyn och visionen - För alla framåt. I följande avsnitt presenteras viktiga insatser och händelser under året med syfte att uppnå målet.

ATTRAHERA OCH REKRYTERA

En handlingsplan för strategisk kompetensförsörjning togs fram 2017 och har sedan reviderats årligen. En viktig del i att attrahera är att synas. Under 2019 har Järfälla som arbetsgivare varit representerad på: Lava som är samhällsbyggnadssektionens arbetsmarknadsdag på KTH, Framtidsmässan på Stockholms universitet, Skoljobbmassan, Socionomdagarna och Barkarbystadens dag.

UTVECKLA

För en god kompetensförsörjning krävs att kommunen skapar goda förutsättningar och möjligheter för utveckling både på kort och på lång sikt. Kommunen har fått 2,6 miljoner från Omställningsfonden för att kunna möta förändrade kompetens- och rekryteringsbehov.

Under 2019 har medarbetare inom hemtjänsten fått grundläggande IT-utbildning, utbildning inom demens och yrkessvenska. Ett tiotal inom hemtjänsten har också fått körkortsutbildning. Nio personer har utbildats till kockar och chefer inom socialförvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen har fått coachning.

Ledarutvecklingsprogram

En viktig faktor i kompetensförsörjningen är bra ledarskap. Under 2019 har det startats ett nytt ledarutvecklingsprogram inom ramen för ett ESF-projekt gällande hälsofrämjande arbetsplatser. Det är ett program på mellan 4-10 dagar beroende på om man har gått tidigare ledarutvecklingsprogram och om man väljer att gå även de frivilliga utbildningsdagarna. Syftet är att stärka cheferna i sitt ledarskap samt inspirera och ge ny kunskap som cheferna kan omsätta i sin dagliga gärning. Utbildningen har sin huvudsakliga bas i den senaste forskningen kring ledarskap och team, t ex det behovsanpassade och transformerande ledarskapet.

Även det salutogena ledarskapet, målstyrning, konflikt-hantering, effektiv kommunikation och nödvändiga samtal ingår i utbildningen.

Arbetsledarakademin

Arbetsledarakademin är för medarbetare som har eller är på väg in i ett arbetsledaransvar. Syftet är att tydliggöra arbetsledaruppdraget och lära sig att förstå och hantera arbetsledarrollens karaktär och utmaningar. Programmet är ett år och i samarbete med Ekerö.

Ledarskapsakademin

Ledarskapsakademin är kommunens chefsförberedande program. Utbildningen har fokus på att utveckla deltagarnas kompetens inom ledarskap och vänder sig till de som är medarbetare i Järfälla kommun och som är intresserade av att gå vidare till ett chefsuppdrag. Programmet är ett år och i samarbete med kommuner i Stockholmsområdet.

Medarbetarakademin

Utbildningen är ett utvecklingsprogram för medarbetare som är motiverade att ta ett större ansvar för sin egen, arbetsplatsens och organisationens utveckling, utan att för den skull gå in i en chefsroll. Programmet sker i samarbete med Ekerö, Sollentuna och Upplands-Bro och genomförs under ett år.

Övrig utbildning

Personalavdelningen har också genomfört utbildning för chefer i samverkansavtalet. Löneenheten utbildar chefer och administratörer i löneadministration.

BEHÅLLA

JÄRFÄLLA KOMMUN - TOTALT

	2019	2018	2017	2016
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid, (månads- och timanställda)	6,09	6,15	5,97	6,23
Kvinnor	6,80	6,90	6,77	7,08
Män	4,04	4,06	3,65	3,82
29 år och yngre	5,24	5,46	5,17	5,61
30-49 år	5,58	5,80	5,65	6,01
50 år och äldre	7,01	6,85	6,65	6,73
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro (59 dgr eller mer)	45,49	41,58	46,31	46,69
Sjukfrånvaro 1-14 dagar	2,94	3,33	2,87	2,91
Kvinnor	3,16	3,39	3,10	3,13
Män	2,29	2,40	2,21	2,29
Sjukfrånvaro långtid 15 -	3,13	3,04	3,09	3,32
Kvinnor	3,62	3,53	3,66	3,95
Män	1,75	1,67	1,46	1,54

Heltidsfrågan

Sveriges kommuner och regioner, SKR och den fackliga organisationen Kommunal har i ett kollektivavtal kommit överens om ett lokalt arbete i syfte att öka heltidsarbetet. Heltidsarbete är en viktig fråga för att kunna möta framtidens rekryteringsbehov och bidra till ett mer jämställt samhälle. Målsättningen är att tillsvidareanställning på heltid ska vara det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta heltid. Alla arbetsgivare ska, med utgångspunkt från verksamhetens behov och resurser, ha en plan för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. Det är främst socialförvaltningen som har många deltidsanställda och till viss del barn- och ungdomsförvaltningen. Dessa förvaltningar samt kompetensförvaltningen och kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen har tagit fram egna handlingsplaner som de arbetar med. Under 2019 har det inte gett så mycket effekt, antalet heltidsanställda har ökat med 1 %. Det behövs ytterligare insatser för att öka antalet heltidsanställda. Kommunstyrelseförvaltningen och Bygg- och miljöförvaltningen har inga ofrivilliga deltidsanställningar.

Minska sjukfrånvaron

Ett av kommunens mål är att minska sjukfrånvaron. Av många skäl, både för kompetensförsörjningen och inte minst med tanke på individens välbefinnande är det viktigt att sjuktalen minskar. 2019 var sjukfrånvaron totalt 6,09 % av den arbetade tiden. 2017 och 2018 låg sjukfrånvaron på 5,97 respektive 6,16 %. Det är en relativt konstant sjukfrånvaro.

Det har skett en ökning i åldersgruppen 50 år och äldre, medan de andra åldersgrupperna har en minskad sjukfrånvaro. Under 2018 påbörjades ett projekt tillsammans med Nynäshamns kommun under namnet "Hälsofrämjande arbetsplatser", där målet är att få friskare arbetsplatser. Projektet finansieras med medel från Europeiska socialfonden och sträcker sig över tre år.

LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER I ARBETSLIVET

Kommunen har en Jämställdhetsplan för 2016-2019. Planen uppdateras varje år med aktuella siffror från JÄMIX och innehåller nio nyckeltal som visar hur jämställdheten ser ut i organisationen och som möjliggör en jämförelse med andra. Järfälla kommun fick i mätningen av 2018 års Jämställdhetsindex (som redovisas 2019) ett resultat på 126 jämfört med 130 poäng år 2017 och 121 poäng år 2016 (max poäng är 180). Medianvärdet för samtliga deltagande kommuner var 104 poäng. Med 126 poäng var Järfälla bästa kommun i mätningen! Mätningen avser jämställdhet gällande: Yrkesgrupper, Högsta ledningsgrupp, Karriärmöjligheter, Lönenivåer, Långtidssjukfrånvaro, Föräldradagar, Heltidstjänster, Tillsvidareanställning samt Aktivt jämställdhetsarbete.

GOD LÖNEPOLITIK

Den årliga löneöversynen genomfördes med ny lön från 1 april för 17 fackliga organisationer och från den 1 maj för Kommunal. Med anledning av att Vårdförbundets centrala avtal blev klart sent, så blev deras löneöversyn klar under hösten. I löneöversynen fick 3 919 tillsvidareanställda en höjning på i snitt 2,5 %. Även kommunens tidsbegränsat anställda och timanställda fick en översyn av sin lön. Den årliga lönekartläggningen visade att kommunen inte har några större strukturella osakliga löneskillnader, men att det finns ett par grupper att titta på under kommande löneöversyn.

PERSONALBOKSLUT 2019

Kommunen hade vid årsskiftet 4 354 månadsanställda. Antal årsarbetare uppgick till 4 183. Av kommunens anställda var 77 % kvinnor och 23 % män, vilket är en ökning av antal kvinnor med 1 % jämfört med 2017 och 2016. Andelen tillsvidareanställda var 89 % vilket är samma som 2018. Det var 89 % av kvinnorna och 83 % av männen som hade en tillsvidareanställning. Andelen heltidsanställda uppgick till 81 %. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden uppgick till 95 % vilket är samma som 2018. Personalomsättningen var 12 %, vilket är en minskning med 1 % jämfört med tidigare år.

	2019	2018	2017	2016
Antal månads- avlönade	4 354	4 373	4 262	4 195
Antal årsarbetare (inkl. timanställda)	4 183	4 180	4 031	3 966
Personalstruktur % kvinnor	77	76	76	76
Personalstruktur % män	23	24	24	24
Andel tillsvidare- anställda %	89	89	87	89
- Kvinnor	89	91	89	90
- Män	83	85	84	83
Andel heltids- anställda %	81	80	80	78
- Kvinnor	78	79	79	77
- Män	82	83	83	81
Sysselsättningsgrad %	95	95	95	94
- Kvinnor	94	95	95	94
- Män	95	96	95	94
Personalomsättning %	12	13	15	19
- Kvinnor	12	14	16	19
- Män	12	12	14	18
Medellön i kronor	33 766	32 676	31 682	30 516
- Kvinnor	33 570	32 475	31 365	30 243
- Män	34 411	33 356	32 756	31 388
Kvinnors lön av männens %	98	97	96	96

Medellönen för 2019 var 33 766 kronor vilket är en ökning mot 2018. Kvinnors medellön var 33 570 kronor och männens medellön var 34 411. Ökningen beror mycket på marknadskrafter vid nyanställningar. Kvinnors medellön i % av männens var 98 %, vilket är bättre än tidigare år.

CHEFSSTRUKTUR

Av kommunens 220 chefer var 71 % kvinnor och 29 % män. Chefsstrukturen speglar inte helt personalstrukturen i övrigt. Män är, jämfört med kvinnor, i högre utsträckning chefer. Det är en av förklaringarna till varför kvinnors lön av männens är 97,6 %.

	2019	2018	2017	2016
Andel kvinnor inom chefsgruppen %	71	74	70	70
Andel män inom chefsgruppen %	29	26	30	30

ÅLDERSSTRUKTUR I PROCENT

Åldersstrukturen har förändrats marginellt i år mot tidigare år. Majoriteten av kommunens anställda finns i intervallet 40-59 år.

	2019	2018	2017	2016
-29 år	10	11	9	10
30-39 år	23	22	22	22
40-49 år	28	28	30	28
50-59 år	26	26	27	27
60 >	13	13	12	13

MEDELÅLDER

Genomsnittliga medelåldern är 47 år. Bland de viss-tidsanställda är medelåldern 40 år, för kvinnorna är det 41 år och för män 39.

	2019	2018	2017	2016
Anställdas medelålder	47	46	46	46
Kvinnor	47	46	46	46
Män	47	46	46	45

Förväntad utveckling

FORTSATT UTBYGGNAD I KOMMUNEN OCH EKONOMI I BALANS

För att framåt klara en god ekonomisk hushållning i kommunen krävs anpassningar av kostnader till de ekonomiska förutsättningarna avseende bl a skatteintäkter och utjämningsystem men även till den osäkerhet som råder inom bostadsbyggande och bostadsmarknad. Med risk för förskjutningar i tidsplaner inom exploateringen behöver markintäkterna och låneskulden samt likviditetsplaneringen även fortsättningsvis följas upp kontinuerligt. Den totala investeringsnivån måste också bedömas utifrån ekonomiska förutsättningar t ex avseende förändring av låneskuld och soliditet. Den fortsatta utbyggnaden i kommunen måste ske på ett sätt som inte äventyrar ekonomi i balans, vilket ställer krav på en viss nivå av markintäkter.

Tillväxten i kommunen innebär behov av stora investeringar i samhällsfastigheter och infrastruktur i vägar och gator. Finansiering av tillväxten beräknas ske via markintäkter och skatteintäkter från en ökad befolkning. Detta ställer krav på en mycket god planering och uppföljning av investeringar, verksamhet, finansiering samt omvärldsbevakning och riskbedömning. Nya bostadsområden kommer att kräva uppmärksamhet för att rätt förskole- och skolkapacitet ska kunna skapas i rätt tid och till rimliga kostnader. För välfärdstjänsterna innebär det ökade volymer med driftskonsekvenser inklusive ökade lokalåtaganden i nyproducerade lokaler. Det gäller både kommunal regi och externa samarbetspartners/utförare. Tillväxtens omfattning innebär möjligheter att tillvarata stordriftsfördelar som ger ökad effektivitet.

Behov av marksanering finns både i idrottsområdet, i Barkarbystaden men även på andra ställen i kommunen. Under åren framöver kommer medel att behövas för marksanering, vattenhantering och andra miljöåtgärder.

DEMOGRAFISKA FÖRÄNDRINGAR

Järfälla har en stor befolkningstillväxt. Enligt befolkningsprognosen (mars 2019) förväntas befolkningen år 2030 ha ökat till 108 776 invånare, en ökning med i snitt ca 2 500 invånare per år. Befolkningen ökade med 1 510 invånare till 79 990 personer år 2019 (1,9 %).

Kommunens verksamheter vänder sig främst till barn, ungdomar och äldre. Förändringen i dessa åldersgrupper påverkar de kommunala kostnaderna för förskola/fritidshem, skola och äldreomsorg. Alla åldersgrupper ökar under perioden fram till 2022. Åldersgruppen 0-18 år ökar med 2 159 personer och gruppen 65 år och äldre med 756 personer. Ökningen av dessa åldersgrupper kommer att innebära stora utmaningar för kommunen att rekrytera arbetskraft för att bibehålla dagens kvalitets- och servicenivå. En ny befolkningsprognos beräknas komma i mars 2020.

KONJUNKTUR

Enligt SKR:s senaste cirkulär (2020-02-13) står sig prognosen om en försvagad konjunktur. BNP-tillväxten kommer att vara låg 2020-2021 vilket lär innebära en allt svagare arbetsmarknad. Även skatteunderlagstillväxten blir trög 2020-2021. SKR:s kalkyl förutspår en "normalkonjunktur" på längre sikt, dvs 2022-2023. Tidpunkten för en återgång till "normalkonjunktur" är dock inte given. Ett av flera skäl är att effekterna på ekonomin i Sverige och globalt av coronaviruset kan bli avsevärda och är svårbedömda.

BUDGET OCH GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Järfälla har en stabil ekonomi och utfallet för 2019 visar på ett överskott i nivå med budget, exklusive exploatering. Utmaningarna framåt är att balansera och anpassa kostnadsutvecklingen till intäkterna som inte ökar i samma takt som tidigare år. Även investeringarna måste anpassas till markintäkterna så att låneskulden inte riskerar att urgröpa kommunens ekonomi. Tabellen nedan visar budget 2020 samt plan för 2021-2022.

RESULTAT- BUDGET, MNKR, EXKL EXPLOATERING	UTFALL 2019	BUDGET 2020	PLAN 2021	PLAN 2022
Verksamhetens nettokostnad	-4 198,8	-4 363,1	-4 540,6	-4 784,8
Skatter, utjämning o bidrag	4 279,2	4 410,9	4 667,4	4 911,5
Finansnetto	-28,1	-27,8	-28,8	-21,7
Resultat	52,3	20,0	98,0	105,0
<i>resultat i % av skatter och utjämning</i>	<i>1,2%</i>	<i>0,5%</i>	<i>2,1%</i>	<i>2,1%</i>

God ekonomisk hushållning är en förutsättning en långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet med hög kvalitet. Den skapas genom en kontinuerlig verksamhetsutveckling och att kostnadseffektiviteten ständigt prövas. Den goda hushållningen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge alla Järfällabor en god service. Ur ett finansiellt perspektiv innebär god ekonomisk hushållning att det ekonomiska resultatet ska

vara positivt och den ekonomiska ställningen ska vara på en nivå som klarar kommande investeringar i tillväxt och kvalitetshöjande åtgärder, återbetala lån och klara pensionsåtaganden. Kommunfullmäktiges bedömning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det ekonomiska resultatet minst ska uppgå till 1,0 % och sträva mot överstiga 2 %. I en tillväxtkommun krävs högre resultatmål för att en rimlig egenfinansiering av investeringar ska vara möjlig. Ur ett verksamhetsperspektiv fastställer kommunfullmäktige i budgeten ett antal inriktningsmål och nämndmål vilka också ska uppnås över tid för att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning.

LÅNESKULD OCH RÄNTEKOSTNADER

Vid utgången av 2019 hade kommunen en låneskuld på 3 130 mnkr. Enligt budget 2020 och plan för 2021-2022 kommer låneskulden att öka till 3 800 mnkr 2021 för att under 2022 börja minska. Markförsäljningar behöver genomföras och investeringar måste följas upp noggrant och matchas för att inte låneskulden ska öka för mycket.

En risk- och sårbarhetsanalys kopplad till kommunens låneskuld genomfördes hösten 2019. Analysen visade att risken för högre räntekostnader under närmaste åren är begränsad, under förutsättning att räntemarknaden har en någorlunda korrekt bild av framtiden.

JÄRFÄLLAHUS AB

En stor utmaning för Järfällahus AB, bredvid uppdraget att bidra till nybyggnation, är att bolagets fastighetsbestånd till stora delar byggdes under 60-, 70- och 80-talen. Merparten av fastigheterna har installationer som passerat sin tekniska livslängd. En annan utmaning är att öka tryggheten i områden där bolaget äger bostäder. Bolaget kommer inom kort att behöva fatta ett större inriktningsbeslut för utvecklingen i dessa områden. Om åtgärder skjuts ytterligare på framtiden leder det till negativ påverkan på bolagets fastighetsvärden.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen visar utvecklingen inom ett antal prioriterade miljöområden enligt kommunens miljöplan. Redovisningen omfattar Järfälla som geografisk yta och Järfälla kommun som organisation.

Miljöarbete sker dagligen inom alla förvaltningar vid bland annat tillsyn, upphandling, miljödiplomering, planarbete och teknisk förvaltning. Miljöplanen är det övergripande styrdokumentet inom ekologisk hållbarhet i Järfälla kommun. Mål inom ekologisk hållbarhet finns förutom i miljöplanen även i översiktsplanen, avfallsplanen, kemikalieplanen och cykelplanen. Miljöplanen förtydligar sambandet till de sexton nationella miljö kvalitetsmålen och de sex regionalt prioriterade miljö kvalitetsmålen, som mynnar ut i de lokala områdena minskad klimatpåverkan, god bebyggd miljö, giftfri vardag, ett rikt växt- och djurliv samt hållbar konsumtion och hög miljömedvetenhet.

VIKTIGA HÄNDELSER

Kommunen arbetar brett inom hållbarhetsområdet och 2019 skapades ett särskilt utskott för miljö och social hållbarhet. Utskottet ska ha en övergripande, samordnade och beslutande roll i arbetet för en hållbar kommun i ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Järfälla satsar på nationella samarbeten och är en av nio svenska kommuner som beviljats medel i Energi myndighetens utlysning Viable Cities. Under två år bedrivs projektet Klimatneutrala Barkarbystaden 2030, där man bland annat genomför en eleffektkartläggning samt pilotprojekt inom mobilitet och klimatneutral byggnation.

Ytterligare ett samarbete inom klimatområdet är CERO-projektet, där fem av de största företagen i Järfälla har analyserat sina anställdas resvanor under 2019. Utifrån detta har åtgärder och handlingsplaner tagits fram för att minska koldioxidutsläppen från pendlings- och tjänsteresor, med syfte att nå det globala klimatmålet, tvågradersmålet.

OMVÄRLDSANALYS OCH FRAMTID

I december hölls FN:s klimattoppmöte COP25 i Madrid. Centralt för mötet var att enas om Parisavtalets regelbok och att öka ambitionen i det globala klimatarbetet.

På regional nivå har Länsstyrelsen i Stockholm arbetat fram en klimat- och energistrategi som under hösten 2019 varit ute på remiss. Järfälla har tagit fram ett förslag till en lokal klimat- och energiplan med konkreta åtgärder för utsläppsminskningar och energieffektivisering. Ett slutgiltigt förslag kommer att lämnas till kommunfullmäktige under det första halvåret 2020.

Järfälla deltar i Glokala Sverige - Agenda 2030 för att på ett systematiskt och resurseffektivt sätt kunna samverka med kommuner och regioner för att nå de globala hållbarhetsmålen. Projektet är ett samverkansprojekt mellan Svenska FN-förbundet och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och finansieras med stöd av Sida.

MÅLUPPFÖLJNING

Uppföljningen av miljö tillståndet och miljöarbetet i kommunen görs genom att mäta ett antal gröna nyckeltal. Nyckeltalen visar effekterna av miljöarbetet. Uppföljningen är, liksom miljöplanen, uppdelad inom minskad klimatpåverkan, god bebyggd miljö, giftfri vardag, ett rikt växt- och djurliv samt hållbar konsumtion och hög miljömedvetenhet.

MÅLBEDÖMNING

Nedan redovisas en sammanställning över målbedömningen för Miljöplanens effektmål. Smileyfigurerna visar bedömning av målen i gällande miljöplan som ska vara uppnådda år 2024.

- 6 delmål är uppnådda eller ser ut att uppnås.
- 5 delmål uppnåddes delvis eller osäkert om de kan uppnås.
- 0 delmål uppnåddes ej eller blir svåra att nå.
- 3 måluppfyllelser kan inte bedömas.

Ett urval av målen samt nyckeltal beskrivs mer nedan där det mest väsentliga som har skett under året tas upp. Uppföljning av alla mål och nyckeltal redovisas under Miljöbarometern i Järfälla på jarfalla.se/miljobarometern.

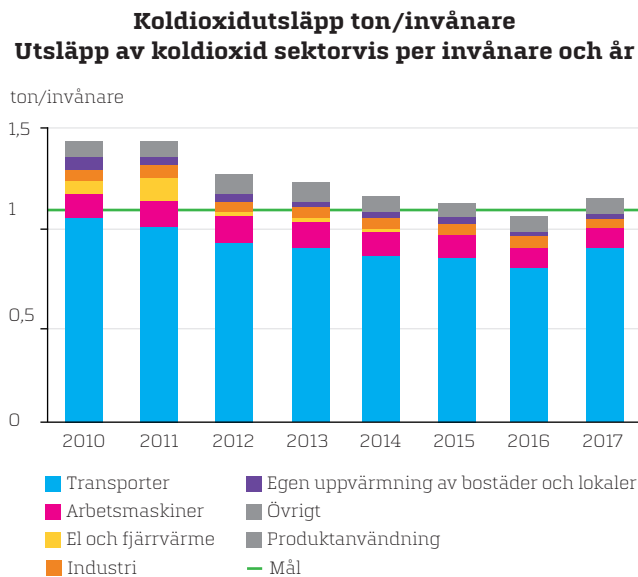
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Inriktningsmål: Järfälla kommun ska bara använda förnybar energi år 2025 och alltid sträva efter att energieffektivisera. Järfälla ska ta sitt ansvar för att bidra till det globala klimatmålet, tvågradersmålet.

KOLDIOXIDUTSLÄPP PER INVÅNARE

Sedan 1990 har det totala utsläppet per invånare minskat med 49 % och ligger på drygt 1 ton per invånare. Detta innebär att målet på 50 % till 2020 nästan är uppnått. Jämfört med länet och riket ligger Järfällas utsläpp långt under, där medel i länet är 1,8 ton/invånare och medel i

riket är 4,2 ton/invånare. I den senaste mätningen från 2017 har Järfällas koldioxidutsläpp däremot ökat, vilket främst beror på ökade utsläpp från personbilar i kommunen. Nedanstående diagram visar utvecklingen från 2010.

MATSVINN

2018 började Barn- och ungdomsförvaltningen att mäta sitt matavfall med syfte att minska matsvinnet på Järfällas skolor och förskolor. Under 2018-2019 har vågar köpts in till flera av kommunens verksamheter för att möjliggöra mätning av matsvinn för samtliga förvaltningar. Det övergripande målet är att minska kommunens sammanlagda matsvinn med 25 % under mandatperioden (2019-2022).

GOD BEBYGGD MILJÖ

Inriktningssmål: Järfälla kommun ska ligga i framkant inom hållbar stadsutveckling och därmed säkra en hållbar utbyggnad i kommunen.

Under 2019 har Järfälla fått flera nya och förbättrade gång- och cykelvägar. Resvägarna för gång- och cykeltrafikanter har blivit säkrare och totalt har över 11 kilometer av gång- och cykelvägar förbättrats de senaste två åren. Förhoppningen är att det ska få fler att vilja gå eller ta cykeln i vardagen. Det senaste året har antalet cyklister vid utvalda mätpunkter i huvudcykelnätet ökat med cirka sex procent.

En massahanteringsstrategi har tagits fram under 2019. En samordnad massahantering för hela kommunen kan leda till god resurshushållning, lägre kostnader, minskade transporter och minskad deponering. Strategin innehåller, förutom inventering, en rutin för när schaktmassor ska klassificeras som avfall och ett förslag till upplagsyta som kan förändras beroende på exploateringsstakten.

MILJÖKLASSADE BYGGNADER

Under 2019 har Herrestaskolan verifierats och fått slutgiltigt betyg SILVER. Det är fyra byggnader som är preliminärt certifierade: Almarevägens förskola, Kopparvägens förskola, Fyrspannvägens förskola samt Ångsjö motionscentral. Viksjö äldreboendes verifiering sammanställs just nu. Projektering av Ålstaskolan har påbörjats och planen är att certifiera byggnaden med miljöbyggnad SILVER.

GIFTFRI VARDAG

Inriktningssmål: Järfälla kommun ska fasa ut farliga ämnen och minimera användningen av ämnen som kan skada människor och miljö. Förorenade områden ska saneras successivt. Arbetet ska ske med särskilt fokus på barns miljöer.

Under 2019 har den tidigare kemikalieplanen reviderats. Kemikalieplanen är ett övergripande dokument för kommunens strategiska arbete inom Giftfri miljö i Järfälla kommuns verksamheter och bolag. Den reviderade Kemikalieplanen följer den tidigare strukturen med åtgärder för att nå miljöplanens mål med specifika handlingsplaner främst för verksamheter som berör barn. I den nya kemikalieplanen finns en uppdaterad utfasningslista med ämnen som inte ska förekomma i verksamheterna.

Ett omfattande arbete har även genomförts med att bedöma och registrera kommunens kemikalier i Sunda-Hus materialdatabas. Genom att samla verksamheternas kemikalielistor i ett gemensamt system får man tillgång till uppdaterade säkerhetsdatablad samt en tydligare överblick över vilka kemikalier som på sikt bör fasas ut.

FÖRORENADE OMRÅDEN

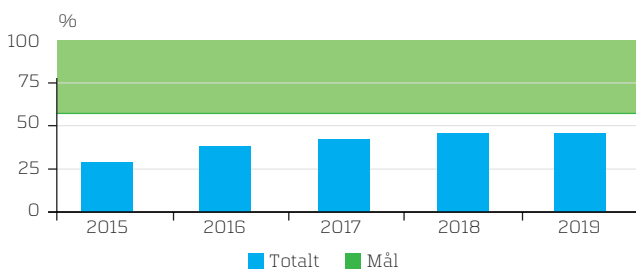
En plan för sanering av riskklassificerade områden är under framtagande. Att inventera förorenade områden och klassificera dem är ett pågående arbete och under året har nya områden riskklassificerats. 2019 fanns det tre områden inom kommunen med riskklass 1 (den mest förorenade graden). Inget av områdena är helt sanerade men undersökningar av områdena med planer på åtgärder eller åtgärder pågår.

En övergripande utredning av markföroreningar inom projekt Barkarbystaden har gjorts under 2019. Genom att inventera genomförda analyser av mark- och vattenprover inom projekt Barkarbystaden strävar man efter en bättre översikt av föroreningssituationen i området. Översikten kan ge stöd för att göra miljö- och ekonomiskt hållbara åtgärder av föroreningarna. I 30-metersdiket i norra delen av projekt Barkarbystadens område har höga halter perfluorerade alkylsubstanser (PFAS) hittats. För att hindra utsläpp av PFAS till Igelbäcken har en reningsanläggning med kolfilter satts in i diket.

😊 EKOLOGISKA LIVSMEDEL

Nyckeltalet har haft en positiv trend sedan det infördes. Andelen ekologiska livsmedel har sedan 2009 ökat med drygt 30 procentenheter och är nu uppe i 42 %. Ökningen beror på att kommunen genomförde en ny livsmedelsupphandling under 2015 där vi efterfrågat fler ekologiska livsmedel, samt att miljömålen blivit mer kända. Målet i miljöplanen är att 65 % av inköpen av livsmedel ska vara ekologiska till år 2020. Att ökningen stannat av det senaste året skulle kunna ha påverkats av att en leverantör gick i konkurs 2019. Diagrammet visar endast utvecklingen under de fem senaste åren.

Andel ekologiska livsmedel av totala inköp under de fem senaste åren

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

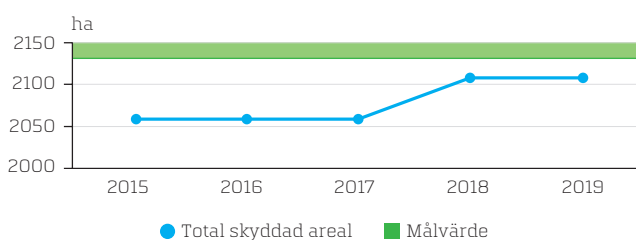
Inriktningsmål: Den biologiska mångfalden ska bevaras, nyttjas och utvecklas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas.

😊 SKYDDAD NATUR

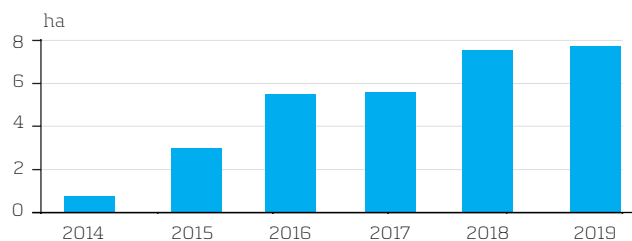
Trenden för indikatorerna skyddad naturmark och hävdad ängsmark visar att utvecklingen går åt rätt håll. Målet är en ökning med 75 hektar (ha) skyddad areal från år 2016 till 2025. Den reella ökningen av skyddad naturmark mellan år 2016-2019 är 51 ha. Den totala andelen skyddad naturmark är 2 110 ha.

Andelen hävdad ängsmark i kommunen har ökat kraftigt sedan utgångsvärdet år 2014 då mängden hävdad ängsmark var 0,5 hektar. Idag är siffran 7,4 hektar. Att hävda en äng innebär att man sköter den på ett traditionellt sätt för att främja den biologiska mångfalden.

Areal skyddad naturmark (ha) under de fem senaste åren

Areal hävdad ängsmark (ha)

HÅLLBAR KONSUMTION

Inriktningsmål: Järfälla kommun ska sprida miljö-kunskap så att anställda, invånare och organisationer i kommunen kan agera på ett sätt som ger positiva effekter för miljön och därigenom bidra till ett hållbart Järfälla.

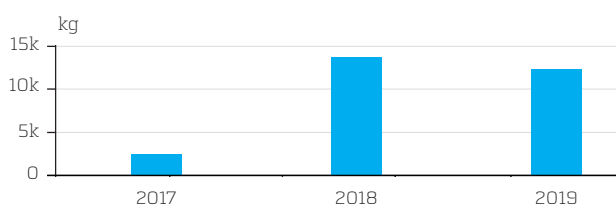
Samtliga kommunanställda ska ha grundläggande miljökunskap och kommunen erbjuder både en digital och en fysisk miljöutbildning. Alla förvaltningar och kommunala bolag har godkända miljödiplom enligt Svensk miljöbas kravstandard.

Under 2019 har två av kommunens förskolor pilottestat TAGE, en återbrukshylla som på ett enkelt och miljövänligt sätt hjälper föräldrar att byta barnkläder med varandra. Målet är att skala upp TAGE-projektet under 2020.

😊 ÅTERBRUK

2017 startade kommunen tjänsten Återbruka, en intern annonsmarknad med syfte att minska kommunens inköpskostnader och samtidigt bidra till miljönytta och minskad konsumtion. Under 2019 förmedlade kommunen 325 objekt som ledde till en koldioxidbesparing på 14 310 kg och en energibesparing på 122 311 kWh. På det här sättet sparade kommunen 550 400 kr.

Mängd sparad koldioxid (kg) genom återbruk inom kommunorganisationen

😊 UPPHANDLING

Kommunen ställer relevanta hållbarhetskrav i samtliga upphandlingar. Upphandlingsmyndigheten tillhandahåller miljökrav inom vissa områden och kommunen har även en egen Hållbarhetsbilaga som används som stöd i kravställningen. Utöver detta ställer kommunen hållbarhetskrav utifrån SundaHus materialdatabas i entreprenader. Entreprenören hänvisas till SundaHus för att kontrollera vilka material som är miljövänliga och ska därefter redovisa vilket material som använts.

Verksamhetsberättelser i sammandrag

I följande avsnitt presenteras delar ur styrelsens och nämndernas verksamhetsberättelser.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens verkställande organ med ansvar för ledning, samordning och uppföljning av nämnderna och de kommunala bolagen. Styrelsen ansvarar även för utveckling av den kommundemensamma informationsverksamheten, den översiktliga fysiska planeringen, ägarfrågor som rör kommunens fasta egendom, kommunens övergripande lokalförsörjning, kommunens medelsförvaltning, arbetsgivarfrågor, främjandet av näringslivet i kommunen, samordning av integrations- och segregationsarbetet, trygghets- och säkerhetsarbetet, övergripande arbete med innovationer och effektiviseringar samt kommunens informations- och kommunikationsteknologi inklusive informationssäkerhet. Kommunstyrelsen är också krisledningsnämnd. Antal anställda uppgår till 185 personer.

VIKTIGA HÄNDELSE

Val till Europaparlamentet hölls den 26 maj. Kommunen genomförde valet på ett tillfredsställande sätt. Valdeltagandet var något lägre 2019 54,08% jämfört med 2014 54,32%.

Två nya utskott under kommunstyrelsen har inrättats under 2019, ett innovationsutskott och ett utskott för miljö och social hållbarhet.

Förutsättningarna för kommunen att klara sitt bostadsbyggnadsåtagande enligt Stockholmsöverenskommelsen har förbättrats genom att avgränsningen av tunnelbanans influensområde (det område inom vilket Järfälla åtagit sig att uppföra 14 000 bostäder fram till 2032) har utökats norrut och västerut till att omfatta större delen av Jakobsberg och Viksjö. I samband med utökning av influensområdet har inriktningsbeslut fattats om att kommunen ska ta ut medfinansieringsersättning från privata fastighets-

ägare vid planläggning för utökad byggrätt inom hela influensområdet.

För att förstärka trygghetsarbetet samt förenkla och förtydliga ansvarsområden har ett 77-punktsprogram för trygghet och säkerhet i Järfälla utarbetats. Kommunen har ansökt om trygghetskameror inom Jakobsbergs centrala område i arbetet med att förebygga brottslighet och öka tryggheten. Ärendet behandlas för närvarande av datainspektionen.

Ordningsvakter i Jakobsbergs centrala område utökas från att patrullera fredagar och lördagar till samtliga dagar i veckan. Detta är en insats för att öka tryggheten och minska brottsligheten med hjälp av uniformerad synlighet och närvaro. Väktare har tagits in under slutet av året för att öka tryggheten i Viksjö, Kallhäll och Söderhöjden. Ett arbete för att utveckla kommunens centrumkärnor med fokus på trygghet och ökad attraktivitet påbörjades och kommer fortsätta under kommande år.

Den sista april avslutades den första delen av "Hälsofrämjande arbetsliv", ett projekt genom Europeiska socialfonden (ESF) tillsammans med Nynäshamns kommun. Den första delen har bestått av en problem- och målgruppsanalys för respektive kommun, samt föreslagna åtgärder i samband med resultatet av dessa analyser. I juli kom besked från ESF att projektet godkänts för övergång i fas 2, en genomförandefas som ska pågå fram till den 30 september 2021. Genomförandefasen innebär att en stor utbildningsinsats ska göras av chefer, fackliga förtroendevalda och medarbetare. Projektet syftar till att skapa en hållbar arbetslivssituation som gör att medarbetare behåller hälsan och kan stanna kvar längre i arbetslivet.

EKONOMISKT RESULTAT

Resultatet för 2019 är positivt och uppgår till 16,2 mnkr. Framst avser överskottet vakanser och lägre kapitaltjänstkostnader 9,6 mnkr, och lägre kostnader för välfärdsjobb 6,6.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	271,3	271,3	278,4
Intäkter	128,6	128,3	109,5
Summa intäkter	399,9	399,6	387,9
Kostnader	-399,9	-383,4	-384,7
Årets resultat	0,0	16,2	3,2
Investeringsinkomster	0,0	1,7	0,0
Investeringsutgifter	73,0	20,8	54,2

FRAMÅTBlick

Kommunsektorn står inför fortsatta utmaningar eftersom ökningstakten i skatteunderlaget dämpas de kommande åren samtidigt som befolkningen ökar och behoven i skola, vård och omsorg fortsätter att växa. Detta ställer krav på fortsatta effektiviseringar med prioritering, samordning och digitalisering. En långsiktigt hållbar ekonomi är även en av grunderna för all verksamhetsutveckling med god kvalitet. Styrning och ledning utvecklas inom förvaltningen med fokus på mål och uppdrag.

Innovationsutskottet har beslutat om Järfälla kommuns innovationsstrategi. Kommunen ska gemensamt arbeta för att effektivisera processer inom organisationen för att möta de demografiska och ekonomiska utmaningar som organisationen står inför. Innovationsavdelningen kommer att agera katalysator och stödja verksamheter så att de kan öka sin innovationsgrad.

Som ett led i kommunens trygghetsarbete kommer trygghetskontor att öppna i kommunen. Det första beräknas öppna i Jakobsberg under 2020. I trygghetskontoret kommer samverkan att ske mellan kommunen och andra aktörer med koppling till trygghet och säkerhet. Kommunen avser även utveckla arbetet med väktare och ordningsvakter ytterligare.

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016-2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Det civila försvaret syftar till att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Kommunen ska påbörja arbetet avseende de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser) så att de på sikt kan fullgöra sin uppgift inom totalförsvaret i händelse av krigsfara och krig.

Utbyggnaden av Barkarbystaden fortsätter med omfattande anläggningsarbeten såsom gator, VA, parker, utbyggnad av Veddestabron och tunnelbanan. Arbetena är så omfattande att det ställer krav på organisationen att löpande arbeta med genomförandefrågor såsom ekonomistyrning, riskhantering och förebyggande arbetsmiljöarbete.

Barn- och ungdomsnämnden

Nämnden ansvarar för förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Nämnden ansvarar även för annan pedagogisk verksamhet, såsom öppen förskola, pedagogisk omsorg och öppen fritidsverksamhet. Antalet anställda uppgår till 2 179 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Efter att ha stigit två år i rad ligger meritvärdet för åk 9 på samma nivå som föregående år. För de kommunala skolorna har dock meritvärdet ökat medan det minskat för de fristående skolorna. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen ökar och Järfälla kommun ligger högre än snittet i riket. Även här är det de kommunala skolorna som ökat medan de fristående minskat något. Andel elever som är behöriga till gymnasiet ligger i nivå med föregående år och är fortfarande högre än riket.

För att stärka och skapa förutsättningar för måluppfyllelse behöver kompetensen öka och rutiner och strategier utvecklas inom områdena kränkande behandling, rätten till utbildning och särskilt stöd. Även inom området trygghet och arbetsro fokuseras det på och tillsammans med de övriga områdena arbetar enheterna och förvaltningen med detta under rubriken "De fyra rättigheterna". Detta är ett viktigt utvecklingsarbete som påbörjats under 2019.

Barn- och ungdomsnämnden tog 2016 beslut om en ny skolorganisation för Järfälla grundskolor från och med 2021. Beslutet innebär en traditionell stadiorganisation där årskurs 6 stannar i F-5 skolorna och byter till högstadieskolorna i årskurs 7. Barn- och ungdomsnämnden tog i september 2019 ett beslut om att tidigarelägga en ny skolorganisation till 2020 vilket innebär att årskurs 6 inte flyttar till högstadieskolorna hösten 2020.

Expansionen fortsätter och under 2019 har Almrevägens förskola som är belägen i Stäket öppnat och projektering av Ålstaskolan påbörjats.

EKONOMISKT RESULTAT

Barn- och ungdomsnämnden redovisar ett överskott på 8,7 mnkr. I resultatet ingår högre intäkter för statsbidrag och från andra kommuner då fler barn och elever från andra kommuner väljer att gå i Järfällas förskolor och skolor samt högre intäkter för taxor och avgifter inom förskolan och fritidshem. I resultatet ingår också ökade

kostnader till följd av statsbidragen samt för entreprenader för fler elever inom verksamhet som bedrivs av fristående aktörer. Kommunens egna verksamheter visar för första gången på flera år ett samlat överskott.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	1 727,8	1 727,8	1 648,9
Intäkter	197,9	232,2	215,2
Summa intäkter	1 925,7	1 960,0	1 864,1
Kostnader	-1 925,7	-1 951,3	-1 873,8
Årets resultat	0,0	8,7	-9,8
Investeringar	10,5	4,3	5,3

FRAMÅTBlick

Den nya skolorganisationen som förväntas innebära stora förbättringar för barnen innebär också en omställningsprocess för personalen på skolorna. Dessutom kommer den nya stadiindelningen förändra uppdraget för de blivande F-6-skolorna, då betygsättning av årskurs 6 kommer att ingå i uppdraget. Barn- och ungdomsförvaltningen påbörjade omställningsarbetet under hösten 2019 tillsammans med de fackliga organisationerna och detta arbete fortsätter under våren 2020.

Gällande Järfälla kommun som huvudman och det utvecklingsarbete som pågår för att se till att de tre nämndmålen uppfylls så konstateras ett behov av att utveckla och förbättra uppföljning och analys av resultat. Det behöver säkerställas att brister alltid hanteras tillfredsställande i alla kommunens förskolor och skolor för att komplettera det ordinarie kvalitetsarbetet.

Samarbetet med Skolverket och Samverkan för bästa skola som inleddes 2018 har fortsatt även under 2019. Arbetet fortsätter under 2020 och en slutredovisning ska lämnas till Skolverket i februari 2021. Deltagande skolor är Aspännaskolan och Söderhöjdens skolor samt förvaltningsledningen.

VERKSAMHETSMÅTT

I tabellerna nedan redovisas förändringar i verksamheterna de senaste tre åren. Av tabellen framgår att antalet barn i förskolan har ökat med 60 barn år 2019. Andelen i de kommunala enheterna är 69 % (70 % 2018) och 31 % (30% 2018) går i externa enheter. Inom förskoleklass, grundskola och grundsärskola har antalet elever ökat med 345 elever varav 223 st inom de kommunala enheterna. Andelen elever i de kommunala enheterna är 81 %, en knapp minskning från 2018.

FÖRSKOLA/PEDAGOGISK OMSORG 1-5 ÅR

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal barn	4 695	4 635	4 477
varav i egna verksamheter	3 246	3 244	3 120
Andel inskrivna barn i %	87,6	86,5	87,6
Bruttokostnad kr per barn	138 380	136 812	129 800
Avgiftsfinansiering i %	7,4	7,2	7,4

FRITIDSHEM/PEDAGOGISK OMSORG, 6-9 ÅR

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal barn	3 901	3 802	3 837
varav i egna verksamheter	3 588	3 503	3 543
Andel inskrivna barn i %	93,5	93,4	93,4
Bruttokostnad kr per barn	49 678	54 139	52 583
Avgiftsfinansiering i %	15,3	13,1	13,8

UTBILDNING*

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal Järfällaelever	10 169	9 824	9 696
Elever i egen regi	8 228	8 005	7 931
Varv antal särskoleelever	71	72	67
varav i egen regi	55	50	45
Bruttokostnad kr per elev	104 690	102 279	99 395

* Förskoleklass, Grundskola och Grundsärskola

Kompetensnämnden

Kompetensnämnden ansvarar för arbetsmarknadsinsatser, gymnasie- och vuxenutbildning, KomTek samt studie- och yrkesvägledning. Antal anställda uppgår till 270 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Från och med 2019 tillhandahåller Järfälla kommun sommarjobb för ett begränsat antal ungdomar, istället för den tidigare feriepraktiksgarantin. Arbetsmarknadsenhetens uppföljning visar på flera förbättringar jämfört med feriepraktiken. Detta gäller framför allt hur nöjda ungdomarna är samt andel som slutfört ett påbörjat sommarjobb.

Förutsättningarna för kompetensnämndens verksamheter har under året påverkats av minskat anslag i budgeten för arbetsmarknadsenheten och förvaltningen i stort. Detta förstärkes av ett minskat stöd från Arbetsförmedlingen, som en följd av januariöverenskommelsen. I slutet av året mildrades omständigheterna inför 2020 genom att ett antal extratjänster blev tillgängliga för Järfälla kommun, men framtiden är fortfarande osäker.

Den 16 februari 2019 invigdes Sportoteket i Järfälla. Verksamheten bidrar till återbruk av sportutrustning genom utlåning till allmänheten, och har även etablerat samarbete med skolor, förskolor och fritidsklubbar i kommunen. Sportoteket skall inom en snar framtid kunna fylla motsvarande funktion som ett vanligt bibliotek, men med sportartiklar istället för böcker.

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat för Kompetensnämnden är ett underskott om 5,0 mnkr. I resultatet ingår underskott för gymnasieskola på grund av fler elever än budgeterat och ökade kostnader för introduktionsprogram samt för gymnasiesärskola beroende på höga kostnader för skolskjutsar. Överskott redovisas för vuxenutbildning, främst beroende på beviljade statsbidrag för yrkesvux. För arbetsmarknad beror överskottet på färre välfärdanställningar samt att möjligheten till sommarjobb inte utnyttjades fullt ut av ungdomarna.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	409,2	409,2	394,5
Intäkter	356,7	346,2	353,6
Summa intäkter	765,9	755,4	748,1
Kostnader	-755,9	-760,4	-756,9
Årets resultat	10,0	-5,0	-8,8
Investeringar	0,0	0,1	0,0

FRAMÅTBlick

Arbetsmarknadsenheten har fått 147 platser inom extratjänst, som är en arbetsmarknadsinsats med mycket omfattande subventionering. Totalt har Arbetsförmedlingen fördelat 450 platser till 15 kommuner i norra Stockholm, och Järfälla har fått flest platser av alla. Hälften av platserna ska användas för att anställa deltagare som är aktuella inom försörjningsstöd, andra hälften ska användas för att anställa deltagare som är Järfällabor och som är aktuella på Arbetsförmedlingen och riskerar att hamna i försörjningsstöd.

Under 2019 påbörjades byggnationen av Bas Barkarby som kommer att vara inflyttningsklar för verksamheter under januari 2022. Planen från början var att Bas Barkarby skulle stå klart redan 2018. Förseningen har inneburit att hyreskontrakt har förlängts och förvaltningen blir tvungen att stå med dubbla lokalkostnader under flera år. Under 2020 kommer förvaltningen att se över hur nyttjandegraden kan maximeras för att hyreskostnader inte ska bli en belastning under kommande år.

Fotograf: Linnea Linda

VERKSAMHETSMÅTT

I tabellen nedan redovisas förändringar i nämndens verksamhetsområden de tre senaste åren. Av tabellen framgår bland annat att trots ökningen om 146 elever från 2018 minskar antalet elever i egen regi med 76 stycken. Ökningen i antalet heltidsstudieplatser inom vuxenutbildningen beror på ökat elevantal inom SFI.

GYMNASIAL UTBILDNING

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal elever	3 070	2 924	2 769
- varav egen regi	626	702	689
- varav i annan kommun	1 249	1 202	1 206
- varav i fristående skola	1 195	1 020	874
Nyckeltal			
Nettokostnad kr per elev	106 883	105 202	104 681
Antal särskoleelever	40	38	40,5
Nyckeltal			
Nettokostnad kr per elev	582 232	493 457	514 935

VUXENUTBILDNING

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal helårsstudieplatser	1 704	1 570	1 598
- varav grundläggande vuxenutb.	206	205	204
- varav gymnasial vuxenutb.	454	462	474
- varav SFI	1010	862	884
- varav SFI migrationsplatser	310	378	314
- varav sårsvux	35	41	36
Nyckeltal			
Nettokostnad kr per elev			
- grundläggande vuxenutbildning	39 370	39 370	39 174
- gymnasial vuxenutbildning	39 028	39 028	38 834
- SFI	34 405	34 405	34 233
- Sårsvux	40 646	40 646	40 474

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

Nämnden har ansvar för bibliotek, idrott och fritid, fritidsgårdar, kultur, kulturskola samt kommunens demokratiutveckling, barnrättsfrågor och samordning för finskt förvaltningsområde. Antalet anställda uppgår till 147 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Anläggningar som färdigställda under året är Sandviks konstgräsplan och Säby ridanläggning, som invigdes i juni 2019. Järfällavallens konstgräs byttes ut och Tallbohovs IP:s omklädningsrum var klart till sommaren 2019.

Biblioteket uppvisar ett ökat antal besökare, utlån och aktiviteter. Bokningarna på Hyllan har också ökat med ca 40 %. Under året har ett Pop-up bibliotek invigts. Det söker upp barn som kanske inte annars besöker biblioteket.

Ung fritid har arrangerat uppskattade sommaraktiviteter i Riddarparken 2019 och utvecklat sin funkisverksamhet med mötesplatsen Funkisträffen. Huset på höjden har genomfört sitt första verksamhetsår. Under året har det märkts ett ökat intresse för att boka olika typer av lokaler.

En metod för Barnkonsekvensanalys är framtagen och utbildningar pågår inom barnrättsområdet och arbetet med Järfälla som Finskt förvaltningsområde utvecklas tillsammans med målgruppen.

EKONOMISKT RESULTAT

Nämnden visar ett positivt resultat om 10,5 mnkr. Resultatet beror till större delen på lägre personal- och lokalkostnader på grund av tidsmässiga förskjutningar av investeringsprojekt.

FRAMÅTBlick

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	202,3	202,3	183,1
Intäkter	16,3	19,2	21,0
Summa intäkter	218,6	221,5	204,1
Kostnader	-218,6	-211,0	-198,4
Årets resultat	0,0	10,5	5,7
Investeringar	16,2	4,5	3,5

Nämndens verksamhetsområden bidrar med samarbeten, specialistkunskaper och dialoger till utvecklingen av Järfälla som en trygg, attraktiv och hållbar kommun. I ett Järfälla som växer med kvalitet är kultur- och fritidsfrågorna viktiga delar. För bästa möjliga kvalitet är översyn av föreningsstöd och omvärldsorientering inom alla verksamhetsdelar fortsatt viktiga frågor.

VERKSAMHETSMAÅTT

I tabellerna nedan redovisas nyckeltal/mått för de senaste tre åren. En anledning till ökningen av lån och besök är att de bibliotek som varit under ombyggnation 2018 under detta år varit öppna och tillgängliga 100 %. Eftersom ökningen syns även för de övriga, är detta även en faktisk ökning av användandet av biblioteken.

BIBLIOTEK

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Totalt antal lån	316 399	298 180	306 566
- varav E-böcker	29 120	23 245	13 455
Antal boklån per invånare	4,0	3,8	3,9
Antal besök	448 702	365 467	415 707
Antal besök per invånare	5,6	4,7	5,4
Kostnad per lån, kr	110,6	116,6	106,6
Kostnad per invånare, kr	443,0	430,8	425,8

KULTUR

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal konstutställningar	7	8	6
Antal visningar skolbio	40	46	50

FRITIDSVERKSAMHET

VOLYMER	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal föreningsaktiviteter	40 891	41 679	43 747
Antal föreningar enl bidragsregler	74	78	75

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för funktionshinder, individ- och familjeomsorg exkl. familjerätten, den kommunala hälso- och sjukvården för området samt uppgifter inom det bostadssociala området (bostadsanpassningsbidrag). Socialnämnden har även ansvar för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, tillsyn över handel med tobaksvaror och nikotinläkemedel, dödsboudredningar, föreningsbidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer. Socialnämnden ansvarar också för psykiskt och socialt omhändertagande när kriser och katastrofer inträffar i kommunen. Antalet anställda uppgår till 681 personer.

VIKTIGA HÄNDELSE

I takt med att kommunen växer till invånarantalet finns det behov av att se över interna processer. Utvecklingsarbetet med "En sammanhållen socialförvaltning med individen i fokus" har genomsyrat hela år 2019. I och med expansionen av Järfälla kommun följer ökade kostnader då volymerna av ärenden och insatser ökar inom samtliga områden inom socialförvaltningen. Både inom myndighetssidan och inom kommunens verksamheter i egen regi krävs tillräcklig bemanning för uppdraget för att kunna ge kommuninvånarna bästa möjliga service och omsorg.

Inom området funktionsnedsättning har ärendeantalet ökat, i synnerhet inom köpta platser av bostad med särskild service. Verksamhetsområdet står inför fortsatta utmaningar som innebär att utvecklingsambitioner får vägas noga mot de ekonomiska förutsättningarna.

Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUSEN) ställer krav på både regionens slutna- och primärvård och på kommunerna. Enheten funktionsnedsättning har vidareutvecklat sitt arbetssätt utifrån de gemensamma rutiner och riktlinjer som Storstockholm och regionen tagit fram.

Individ- och familjeomsorgen har under 2019 präglats av ett högt inflöde av ärenden inom alla delar av avdelningen. Antalet inledda utredningar för barn 0-12 år ökade med 35 % mellan 2018 och 2019. Barnenheten har under 2019 genomfört ett omfattande utvecklingsarbete för att göra familjer mer delaktiga i utredningsarbetet och för att bättre kunna hantera inflödet. Målen att korta utredningstiderna och förbättra arbetsmiljön har uppnåtts. Inflödet till vuxenhetens våldshandläggare har ökat kraftigt. För att kunna handlägga inkomna anmälningar och ansökningar på ett rättssäkert vis och snabbt kunna

kontakta våldsutövare har en utökning med en relationsvårdshandläggare gjorts under året.

Antalet nya insatser inom försörjningsstöd ökade med 20 % mellan 2018 och 2019. Antalet avslutade insatser ökade med 3 %. Trots detta har kostnaderna endast ökat med 9 %, vilket sannolikt beror på det utvecklingsarbete som enheterna inlett.

EKONOMISKT RESULTAT

Socialnämnden redovisar ett underskott om 12,4 mnkr, varav kommunens egenregiverksamhet inom funktionshinder redovisar ett underskott om 7,6 mnkr. Främsta orsak till underskottet inom egenregin är högre kostnader inom personlig assistans och högre kostnader för köpta platser av bostad med särskild service. Individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott om 6,4 mnkr och främsta orsak är ökade kostnader inom barn och ungdom och vuxen missbruk.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018*
Kommunbidrag	819,6	820,6	1 356,0
Intäkter	172,4	202,2	252,3
Summa intäkter	992,0	1 022,8	1 608,3
Kostnader	-992,0	-1 035,2	-1 601,7
Årets resultat	0,0	-12,4	6,6
Investeringar	6,2	1,1	1,3

*2018 ingick nuvarande äldrenämnden i socialnämnden

FRAMÅTBlick

En nationell översyn av lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård är klar och kostnadsregleringen införs år 2020. Den nya kostnadsregleringen kan innebära stora konsekvenser för kommunen.

Inom funktionshinderområdet finns det ett fortsatt behov av gruppboendestäder och utslussningslägenheter. Framförhållning och god planering är viktig för att tillgodose de behov som finns och för att undvika sanktionsavgifter för kommunen.

Omvårdnadsbehoven hos boende i LSS-bostäder (LSS: Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) ökar vilket i sin tur genererar ökade vårdtyngdskostnader. En anledning till de ökade behoven är att de boende blir äldre och har mer somatiska besvär.

VERKSAMHETSMAÅTT

I tabellerna nedan redovisas mått och nyckeltal för de senaste tre åren. Av tabellen framgår bland annat att timmar personlig assistans LSS minskar något från 2018 och att alla måtten för Barn och ungdom, placeringar ensamkommande minskar. Minskningen av antal personer med hjälp i hemmet beror dels på minskat inflöde, att personer har blivit 65 år och gått över till äldreomsorgen, samt att personer har gått från insatsen hemtjänst till boendestöd.

FUNKTIONSHINDER

	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal personer som får insatser både enligt SoL och LSS	153*		
Insatser antal personer fått enl LSS	723	695	662
Insatser antal personer fått enl SoL	771	1 033	1 111
Volymer , antal timmar			
Personlig assistans LSS	213 854	229 152	214 637
Personlig assistans LASS	101 369	96 000	117 086
<i>Antal personer</i>			
Hjälp i hemmet	151	211	328
Ledsagarservice, SoL och LSS	165	99	221
Avlösarservice, SoL och LSS	106	64	103
Boendestöd, SoL	239	205	317
Personlig assistans, LSS och LASS	176	182	190

*Ny beräkningsgrund 2019

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

VUXEN, INSTITUTIONSVÅRD	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal placerade	49	43	42
Antal helårsplatser	19	18	15
Bruttokostnad per vård dygn,	1 781	1 536	1 726

BARN OCH UNGDOM, PLACERINGAR EXKL ENSAMKOMMANDE

Familjehem			
- antal placerade	74	71	62
- antal helårsplatser	56	56	50
Jourhem			
- antal placerade	60	52	54
- antal platser	19	15	17
Institution			
- antal placerade	34	30	31
- antal platser	17	14	17
Kostnad per vård dygn	4 656	4 982	4 164

BARN OCH UNGDOM, PLACERINGAR ENSAMKOMMANDE

Stödboenden			
-antal placerade	49	72	62
-antal helårsplatser	33	47	40
Familjehem			
-antal placerade	32	54	58
-antal platser	21	39	39
Jourhem			
-antal placerade	7	31	80
-antal platser	3	13	39
Institution			
-antal placerade	10	38	67
-antal platser	4	19	33
Kostnad per vård dygn	1 542	1 801	1 945

EKONOMISKT BISTÅND

	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal hushåll	1 078	1 042	1 139
Bistånd per hjälpmånad, kr	9 294	8 710	8 686
Biståndskostnad per invånare, kr	765	712	790
Snittbidragstid, månader per år	6,1	5,9	6,1

Äldrenämnden

Äldrenämnden ansvarar för äldreomsorg och den kommunala hälso- och sjukvården för området. Antalet anställda uppgår till 609 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Den 1 januari 2018 trädde den nya lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård i kraft. Lagens syfte är att ge brukaren en tryggare övergång från slutenvård till öppenvård och omsorg, samt att minska antalet dagar utskrivningsklara brukare är kvar på sjukhuset. Utifrån den nya lagen ska både kommunen och Regionen arbeta med SIP- samordnad individuell plan. Det nya arbetssättet har inneburit en snabbare biståndshandläggning och högre administrativ arbetsmängd för biståndshandläggarna.

För 2019 har äldrenämnden fått statliga medel med cirka 3 mnkr som får användas inom området äldreomsorg. Medlen har använts för att säkerställa att det finns nattbemanning som utgår från varje demensavdelning inom de kommunala äldreboendena och till att utbilda palliativa ombud både inom kommunala och privata äldreboenden.

EKONOMISKT RESULTAT

Nämnden redovisar ett överskott om 0,7 mnkr. I resultatet ingår ett underskott för egen regi om 12,2 mnkr främst beroende på högre kostnader än budgeterat inom hemtjänst egen regi och ökad vårdtyngd inom äldreboenden i egen regi. Underskottet dämpas av lägre kostnader än budgeterat hos beställaren bland annat på grund av färre hemtjänsttimmar och färre köpta platser särskilt boende.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018*
Kommunbidrag	570,0	570,0	-
Intäkter	58,2	73,3	-
Summa intäkter	628,2	643,3	-
Kostnader	-628,2	-642,6	-
Årets resultat	0,0	0,7	-
Investeringar	3,9	1,0	-

*2018 ingick äldreomsorg i socialnämnden och ingår i det resultatet

FRAMÅTBlick

Med ökat antal äldre i Järfälla kommer kostnaderna att stiga då volymerna av ärenden och insatser kommer att öka inom området äldreomsorg för socialförvaltningen.

Äldreomsorgen står inför fortsatta utmaningar som innebär att ambitioner får vägas noga mot de ekonomiska förutsättningarna. Hos myndighetsutövning och kommunens verksamheter i egen regi krävs tillräcklig bemanning för uppdraget för att kunna ge kommuninvånarna bästa möjliga valuta för skattepengarna.

En nationell översyn av lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård är klar, och kostnadsregleringen införs år 2020. Syftet är att åstadkomma en god vård där ledtiderna mellan kommun och regionen ska hållas så korta som möjligt. Den nya kostnadsregleringen kan komma att innebära stora konsekvenser för kommunen. Lagen innebär också att förvaltningen behöver en annan typ av beredskap för att undvika betalningsansvaret när det gäller utskrivningsprocessen. Ett arbete med att uppdatera rutinen för socialjouren pågår tillsammans med FOU (forskning och utveckling) och kranskommunerna.

Förändringar i socialtjänstlagen (2018:669) som trädde i kraft den 1 juli 2018 ger möjlighet för Järfälla kommun att införa förenklad biståndshandläggning, det vill säga i vissa fall kommer den äldre kunna få hemtjänstinsatser utan föregående behovsprövning.

Regeringen beslutade den 6 april 2017 i kommittédirektiv om översyn av socialtjänstlagen. Utredningen har antagit namnet Framtidens socialtjänst. Syftet med uppdraget är att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och som med ett förebyggande perspektiv ger människor lika möjligheter och rättigheter. Vidare ska socialtjänsten erbjuda behovsanpassade insatser med ett förebyggande och evidensbaserat perspektiv. Utredningstiden har blivit förlängd till den 1 juni 2020. Utredningen ska bland annat se över och analysera för- och nackdelar med att tillhandahålla insatser inom äldreomsorgen och övriga insatser riktade till äldre enligt en särslagstiftning istället för enligt socialtjänstlagen.

VERKSAMHETSMAÅTT

I tabellerna nedan redovisas mått och nyckeltal för de senaste tre åren. Av tabellen framgår bland annat att antalet utförda hemtjänsttimmar minskar från 2018, medan utförda timmar för ledsagarservice och avlösarservice ökar något.

Äldreboendet Linden i Jakobsbergs har dygnet runt omsorg samt en avdelning för demensomsorg.

Fotograf: Rosie Alm

ÄLDREOMSORG

	BOKSLUT 2019	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Antal personer i ordinärt boende*	1 472	1 484	1 705
- varav egen regi	1 093	1 096	1 370
- varav enskild regi	379	388	335
Antal personer i särskilt boende*	424	424	420
- varav egen regi	236	238	225
- varav enskild regi	188	186	195
Volymer ordinärt boende			
Utförda timmar hemtjänst	469 209	479 329	466 258
Utförda timmar ledsagarservice	11 992	10 709	11 259
Utförda timmar avlösarservice	5 055	4 010	3 710
Korttidsboende, antal platser	20	30	34
Dagverksamhet			
- dagar demens	5 947	5 043	4 357
- dagar social	4 818	4 295	4 064
Trygghetslarm, 31 december	1 305	1 260	1 285
Volymer särskilt boende			
Äldreboende			
- antal lägenheter	424	424	414
Köpta platser			
- antal platser (snitt per år)	13	15	13

*) statistikuppgifter till SCB per 1 oktober 2019

Familjerättsnämnden

Järfälla och Upplands-Bro kommuner har en gemensam familjerätt med gemensam nämnd där Järfälla är värdkommun. Familjerätten ingår organisatoriskt i Järfälla kommuns socialförvaltning. Familjerätten regleras via föräldrabalken och socialtjänstlagen och beslutar bl.a. om ärenden kring faderskap, umgänge, adoptionsärenden. Antal anställda uppgår till 8 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Ärendeinflödet har legat på en nivå jämförbar med föregående år inom de flesta av nämndens ansvarsområden. Trots tillfälliga vakanser har vänte- och handläggningstider kunnat hållas på en rimlig nivå. Ett antal aktiviteter har genomförts i syfte att utveckla verksamheten, öka samverkan med andra relevanta verksamheter till gagn för brukarna samt höja kompetensen hos medarbetarna. De för verksamheten uppställda målen har helt eller delvis uppfyllts.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	5,0	5,0	4,5
Intäkter	1,8	2,0	1,8
Summa intäkter	6,8	7,0	6,3
Kostnader	-6,8	-7,0	-6,2
Årets resultat	0,0	0,0	0,1
Investeringar	0,00	0,0	0,0

FRAMÅTBlick

Statistik visar att antal vårdnadsärenden i domstol fortsätter att öka. De förebyggande delarna i verksamheten, så som samarbetsamtal och olika råd- och informationsinsatser behöver därför stå i fokus för att i så hög grad som möjligt motverka en ökning av mera resurskrävande myndighetsutövning. Samhällsutvecklingen går fort inom nämndens ansvarsområden. En aktiv omvärldsbevakning är därför viktig. Verksamheten behöver hålla tillräckligt hög bemanningsgrad för att kunna upprätthålla rättssäkerhet och bedriva ett hållbart utvecklingsarbete. Medarbetarfrågor och personalförfrågor har därför hög prioritet. Ökad samverkan kring målgruppen och olika metodutvecklingsfrågor, bl.a. med anledning av att barnkonventionen blivit lag, kommer att stå i fokus under kommande år.

VERKSAMHETSVOLYMER

I tabellen nedan redovisas förändringar i volymer de senaste tre åren och fördelningen mellan Järfälla och Upplands-Bro.

VERKSAMHETSVOLYMER

	2019			2018			2017		
	TOTALT	JÄRFÄLLA	UPPLANDS-BRO	TOTALT	JÄRFÄLLA	UPPLANDS-BRO	TOTALT	JÄRFÄLLA	UPPLANDS-BRO
Fastställda faderskap	584	417	167	642	438	204	543	385	158
Samarbetsamtal	198	147	51	236	158	78	289	200	89
Snabbupplysning	155	119	36	129	109	20	113	74	39
Remisser från tingsrätten ang vårdnad, umgänge, boende	57	44	13	38	27	11	54	37	17

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för trafikfrågor och trafikplaner, gatuhållning, gatubelysning, parkeringstillstånd, dagvatten, vatten- och avloppsförsörjning, avfallshantering, park och naturvård, lantmäteriteknisk verksamhet samt namnsättningsfrågor. Dessutom ingår ansvaret för förvaltning av kommunens lokaler och bostäder, transporter, fordon och anläggningsarbeten. Verksamheterna finansieras både genom skattemedel och genom avgifter. Antalet anställda uppgår till 201 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Som en del i Vinovaprojektet Modern Mobilitet i Barkarbystaden (MMiB) har förvaltningen tillsammans med Nobina och Trafikförvaltningen lanserat appen Travis. Genom appen kan användaren enkelt se vilka färdmedel som kan användas för att transportera sig mellan olika destinationer i Barkarbystaden.

Fastighetsavdelningen har arbetat med att minska energiförbrukningen inom kommunens lokaler. Ett flertal skolor och förskolor har blivit uppkopplade mot ett överordnat styrsystem som skapar verktyg för att bl.a. lättare bevaka och följa upp energiförbrukningen i lokalerna.

Renovering och upprustning av Ängsjö motionscentral har färdigställts under hösten och har certifierats med miljöklass silver. Även Almarevägens förskola färdigställdes och certifierades med miljöklass silver.

Nordens största dagvattenmagasin, som ligger under marken i Hammarparken, kom i bruk under året. Magasinet avser fördröja ansamlingen av regnvatten vilket minskar risken för att Bällstaån svämmar över.

Kart- och GIS-avdelningen har inlett det faktiska arbetet med att implementera Topodirekt¹ och i juli blev avdelningen en del i geodatasamverkan. Både Topodirekt och geodatasamverkan bidrar att förenkla det dagliga arbetet, bl.a. genom ökad kvalitet för alla användare, tätare uppdatering av kartor samt åtkomst till en större mängd data.

Under 2019 fick tekniska nämnden i uppdrag att dels ta fram en kommunövergripande helhetsplan för trafiksituationen i kommunen, dels en kommunövergripande helhetsplan för parkeringsplatser.

Uppdragen behandlades under tekniska nämndens sammanträde i september och därefter i kommunstyrelsen. Efter behandling i kommunstyrelsen har tekniska nämnden fått i uppdrag att ta fram en kommunövergripande trafik- och parkeringsstrategi.

EKONOMISKT RESULTAT

Den skattefinansierade verksamheten redovisar ett överskott på 3,0 mnkr. I resultatet ingår en intäkt för ett arrende och en avsättning till marksaneringar för kommande år.

För de avgiftsfinansierade verksamheterna har Vatten och avloppsverksamheten ett nollresultat och Avfallsverksamheten ett underskott om -0,7 mnkr.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	198,9	198,9	158,8
Intäkter	856,3	880,7	882,0
Summa intäkter	1 055,2	1 079,6	1 040,8
Kostnader	-1 055,2	-1 077,3	-1 027,3
Årets resultat	0,0	2,3	13,5
Investeringsinkomster infrastruktur	0,0	12,4	3,7
Investeringsutgifter infrastruktur	-309,4	-171,3	-249,0
Investeringsinkomster fastighet	0	0	1,3
Investeringsutgifter fastighet	-617,8	-317,6	-476,1

¹ Topodirekt är ett system för att hantera geodata, bland annat för att lagra ner data på ett smidigt sätt samt skapa produkter som efterfrågas, exempelvis nybyggnadskartor och grundkartor.

INVESTERINGAR

Infrastrukturinvesteringar har genomförts under 2019 för 225,2 mnkr, vilket utgör 51 % av årets budget och fastighetsinvesteringar har genomförts för 317,6 mnkr, vilket utgör 51 % av årets budget. I det kommunövergripande avsnittet "Ekonomiskt resultat" finns en samlad redovisning av genomförda investeringar.

FRAMÅTBlick

Inom ramen för Vinnovaprojektet Modern Mobilitet i Barkarbystaden förväntas den planerade BRT-linjen (Bus Rapid Transit) bli färdig under hösten 2020. Linjen möjliggör för passagerare att ta sig mellan Barkarbystaden och Akalla centrum på 6-8 minuter i och med ett särskilt utformat kollektivtrafikfält för eldrivna bussar.

Under 2020 ser BMF Veddesta över möjligheten att fortsätta byta ut fossildrivna fordon mot eldrivna fordon. En viktig förutsättning för att kunna satsa på elbilar är att laddinfrastrukturen byggs ut, ett projekt som pågår inom avdelningen sedan 2019.

Arbetet med att förse Järfällas invånare och verksamheter med matavfallskärl påbörjas under 2020 och inleds med en utkörning av ca 4 600 matavfallskärl till kommunens villaägare.

Under 2020 planerar förvaltningen att fortsätta utveckla digitaliseringsarbetet, både som ett verktyg för att öka transparensen och underlätta kommunikationen gentemot Järfällas invånare, samt för att effektivisera de interna processerna.

VERKSAMHETSMAÅTT

I tabellen redovisas några av verksamheternas mått över de tre senaste åren. Av tabellen framgår att antal m³, levererad mängd vatten och insamlat hushållsavfall har ökat från 2018.

VOLYMER, NYCKELTAL

	2019	2018	2017
Väg och trafik			
Kostnad för väghållning, (körbanor, gång- och cykelvägar) kr/m ²	17,06	15,17	13,74
Vägar, gång- och cykelvägar i m ² i tusental	2 649	2 617	2 593
Vatten och avlopp			
Levererad mängd vatten, miljoner m ³	6,83	6,67	5,83
Antal läckor/10 km ledning	1,0	1,4	-
Svinn	22,4%	22,6%	12,7%
Energiförbrukning/meter ledning KWh/m	1,25	1,18	0,69
Avfall			
Total mängd insamlat hushållsavfall, antal ton	29 969	18 053	14 844
Insamlad mängd hushållsavfall, kg per invånare	287	236	196
Insamling av utsorterat matavfall från hushåll, antal ton	*	117	202

* Statistik för 2019 ännu inte tillgänglig

Miljö- och bygglovsnämnden

Miljö- och bygglovsnämnden är lokal tillsynsmyndighet enligt miljöbalken, strålskyddslagen och livsmedelslagen. Dessutom handhas byggväsendet genom handläggning av bygglovsärenden. Nämnden har också en rådgivande verksamhet gentemot allmänheten i bygg- och miljöfrågor. Antalet anställda uppgår till 38 personer.

VIKTIGA HÄNDELSER

Miljö- och hälsoskyddsavdelningens arbete med att genomföra miljö-, hälso- och livsmedelstillsyn av bland annat byggprojekt, skolor och restauranger har fortgått under året. Vidare har samtliga aktiviteter som specificerats i tillsynsplanen för 2019 genomförts.

Under 2019 har tio större bygglovsärenden beslutats. Det har även pågått ett arbete med att digitalisera bygglovsprocessen, där nio olika e-tjänster tagits fram för att hantera processens olika delar samt en robot för kommunikation med sökande av bygglov.

EKONOMISKT RESULTAT

Miljö- och Bygglovsnämnden redovisar för 2019 ett underskott på 2,3 mnkr beroende på vikande intäkter för bygglov på grund av tidsförskjutningar för detaljplaner. Även en minskning av antalet bygglovsansökningar under sommarmånaderna bidrar till underskottet.

FRAMÅTBlick

Det digitaliseringsarbete för bygglovshandläggningen, som genomförts under 2019 kommer under 2020 att implementeras i verksamheten. Vidare fortgår arbetet med att robotisera och automatisera bygglovsprocessen löpande. Bygglovsavdelningen kommer även under 2020 se över informationen på kommunens hemsida i syfte att göra den mer lättförståelig för både privatpersoner och företagare.

I och med den pågående expansionen så ökar ärendemängden både vad gäller nya fasta tillsynsobjekt samt under byggskedet med tillsyn på exploateringsprojekt, förorenade områden och byggbuller. Det bedrivs även ett flertal större infrastrukturprojekt. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen bedriver även tillsyn av projekt såsom tunnelbanan, Förbifart Stockholm, Rotebroleden och till viss del fortfarande Mälärbansans utbyggnad.

MNKR	BUDGET 2019	UTFALL 2019	UTFALL 2018
Kommunbidrag	12,2	12,2	12,2
Intäkter	21,2	17,1	18,6
Summa intäkter	33,4	29,3	30,8
Kostnader	-33,4	-31,6	-30,7
Årets resultat	0,0	-2,3	0,1
Investeringar	1,4	0,3	0,0

Järfällahus AB

FÖRETAGETS UPPDRAG

Bolaget har genom bolagsordning och ägardirektiv uppdrag att inom Järfälla kommun huvudsakligen förvärva, bygga och förvalta fastigheter med bostäder och kommersiella lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Det ägardirektiv som fastställdes av kommunfullmäktige 2019-03-18 innebär bland annat att bolaget ska:

- bidra till 100 nyproducerade lägenheter per år och renovera befintligt bestånd i en takt som säkerställer fastigheternas marknadsvärde och hyresgästernas rätt till ändamålsenliga bostäder.
- tillsammans med Järfälla kommun och andra aktörer arbeta för att tryggheten och säkerheten förbättras i hela kommunen samt motverka segregationen.
- arbeta aktivt för att motverka trångboddhet och olovlig andrahandsuthyrning.
- aktivt verka för att stärka boendeinflytandet och miljöarbetet samt aktivt verka för grön omställning i syfte att uppnå minskade koldioxidutsläpp.

HUR UPPDRAGEN I ÄGARDIREKTIVET UPPFYLLETS:

- Bolaget har under året bedrivit produktion av kvarteret Riddaren i centrala Jakobsberg. Projektet omfattar 132 lägenheter, en förskola och ett antal mindre lokaler. Inflyttning kommer att ske etappvis med start i juli 2020.
- I området Tallbohov pågår ett flerårigt projekt med ventilationsåtgärder för bättre inomhusklimat och minskad energiförbrukning. Även stambyten, tilläggsisolering och fasadrenoveringar genomförs.
- Bolaget arbetar med trygghetsskapande åtgärder genom trygghetsinventeringar, trygghetsvårdar, ökad belysning, trygghetsbeskrivningar m.m. Bolaget arbetar aktivt för att motverka olovlig andrahandsuthyrning av bostäder.
- Möjlighet till matavfallssortering införs i bolagets bostadsområden, med början i Hårsta Backe.
- Bolaget arbetar med värmeåtervinning i fastigheter som har mekanisk frånluft och injustering av värmesystem.

EKONOMI

Årets resultat före skatt uppgår till 64,7 mnkr (84,6 mnkr 2018). Den marknadsmässiga avkastningen uppgår till 2,68 % (3,0 %).

Det kraftigt ökande antalet vattensador medför reparationskostnader, höjda försäkringspremier och ersättningar till hyresgäster. En hög personalomsättning medför höjda kostnader för externa tjänster.

Underhållskostnaderna i fastighetsbeståndet uppgår till 33,8 mkr (49,6 mnkr) och investeringar till 340,7 mnkr (244,3 mnkr). Den marknadsvärdering av hela fastighetsbeståndet som gjordes i december anger ett värde på 6 415 mnkr (6 240 mnkr). Soliditeten uppgår till 51,1 % (54,7 %).

MARKNAD

Bolaget har en fortsatt hög efterfrågan på bostäder och en vakansgrad som ligger nära 0 %. Efterfrågan på bostäder i regionen är stor. Järfälla kommun expanderar kraftigt och den planerade utbyggnaden av tunnelbanenätet och utvecklingen av Barkarbystaden ger goda förutsättningar för bolagets fastighetsutveckling. Risken för vakanser i det nyproducerade beståndet bedöms som högre och bolaget följer andra aktörers projekt för att kontinuerligt bedöma marknaden. Utmaningar är att bygga till hyresnivåer som accepteras av tänkta hyresgäster och att upphandla entreprenörer till planerade projekt.

RESULTATRÄKNING, mnkr	2019	2018
Nettoomsättning	546,4	540,0
Kostnader	-397,1	-369,6
Avskrivningar/Nedskrivningar	-77,9	-79,7
Finansiella poster	-6,7	-6,1
Resultat före skatt	64,7	84,6
Skatt	-14,0	-14,6
Årets resultat	50,7	69,9

BALANSRÄKNING, mnkr	2019	2018
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	2 393,9	2 131,3
Omsättningstillgångar	84,0	109,3
Summa tillgångar	2 477,9	2 240,6
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	1 266,8	1 225,4
Avsättningar	95,9	107,2
Skulder	1 115,2	907,9
Summa eget kapital och skulder	2 477,9	2 240,6

FÖRVALTAD VOLYM	2019		2018	
	ytor kvm	antal	ytor kvm	antal
bostäder	420 596	5 618	420 405	5 617
lokaler	58 699	475	58 632	467

Järfälla näringsliv AB

Järfälla Näringsliv AB är ett av Järfälla kommun helägt bolag med uppdraget att bedriva kommunens näringslivsarbete. Enligt bolagsordning och ägardirektiv ska Järfälla Näringsliv AB bidra till att förbättra näringslivsklimatet i Järfälla, bidra till att öka antalet arbetstillfällen i Järfälla, samt öka antalet besökare till Järfälla. Detta ska uppfyllas genom arbete med fyra underliggande mål:

- Att öka nyetableringen av företag i Järfälla.
- Att öka nyföretagandet i Järfälla.
- Att stödja utvecklingen av befintliga företag i Järfälla.
- Att öka kännedomen om Järfälla som en attraktiv besöksdestination i Stockholms län och därigenom bidra till kommunens varumärke.

Arbetet med ovanstående mål ska ske i nära samverkan med det lokala näringslivet och ska samordnas med övrig kommunal verksamhet.

VIKTIGA HÄNDELSER

En reviderad och konkretiserad näringslivsstrategi har tagits fram, med ett tydligare fokus på företags- och etableringsklimat. Etableringsplattformen för Järfälla har färdigställts. Syftet är att genom unikt budskap, bildspråk, tonalitet och grafisk form paketera Järfällas erbjudande mot investerare och fastighetsutvecklare inom framför allt den kommersiella fastighetsbranschen. Ett system med företagskonsekvensanalyser i alla kommunala beslutsärenden som berör näringslivet har implementerats. Ett direktnummer till kommunen för företagare, FöretagDirekt, har lanserats. Handläggartutbildningen Förenkla – helt enkelt, som vänder sig till alla medarbetare i kommunen som möter företag i sitt arbete, har påbörjats.

Järfälla Näringsliv AB ska bidra till att erbjuda Järfällas befintliga företag optimala utvecklingsförutsättningar för tillväxt. Arbetet innefattar såväl att underlätta nätverksbyggande och bidra till kompetensutveckling och affärsutveckling utifrån den kommunala horisonten, som att bidra till att förenkla och förbättra den kommunala servicen till näringslivet. Under året har ett tiotal externa aktiviteter för att skapa dialog och mötesplatser genomförts, såsom de mycket populära företagarfrukostarna ute hos företag, lunchseminarier såsom fokus på kompetensförsörjning, kick-off med Svenskt Näringsliv, julavslutning på Jumpyard och priset Årets Företagare med Företagarna. Järfälla Näringsliv AB har även arrangerat verksamhetsutvecklingsaktiviteten Kickstart Digitalisering tillsammans med Företagarna och Teknikföretagen. De dialoggrupper, där näringsidkare, fastighetsägare och kommunala representanter regelbundet träffas för att avhandla aktuella frågor fortsätter att engagera. Järfälla Näringsliv AB har även varit drivande i skapandet av en projektgrupp som arbetar med platsdriven centrumutveckling.

Järfälla Näringsliv AB är kontaktlänken mellan potentiella investerare och kommunen, och är en huvudaktör i etableringsprocessen. Under året har Järfälla som en attraktiv plats för etableringar framför allt exponerats på Stockholm Business Arena, vilket har lett till värdefulla kontakter och etableringsprospekt. Järfälla Näringsliv AB deltog även i ett mindre sammanhang i Almedalen under sommaren. Samverkan med Stockholm Business Alliance, Stockholms Handelskammare, Svenskt Näringsliv och Företagarna har också utökats. Järfälla Näringsliv AB har också tagit aktiv del i arbetet med att förverkliga Stäkets företagspark, där de första tomterna sålts under året. Serien av stadsutvecklingsseminarier med i första hand kommuninternt fokus har fortsatt. Under 2019 uppgick antalet nyetablerade företag till 338 st, och antalet arbetsplatser ökade med 681 st.

Järfälla Näringsliv AB stöder nyföretagande genom Nyföretagarcentrum och Ung Företagsamhet, vilkas respektive verksamhet Järfälla Näringsliv AB bidragit till att samordna. Järfälla Näringsliv AB deltar också aktivt i en dialoggrupp för skola och näringsliv och där vi även har en samordnande roll. Under året har en satsning på entreprenörskap för nyanlända fortsatt, inklusive riktade kurser i nyföretagande till utvalda klienter hos arbetsmarknadsenheten. Järfälla Näringsliv AB har även deltagit i affärsutvecklingseventet Mitt Företag, som främst riktar sig till nystartade företag.

Järfälla Näringsliv AB medverkar i regionala nätverk för att stärka besöksnäringen. Ett LONA-projekt (lokal naturvårdssatsning) för att undersöka förutsättningarna för aktivitetsbaserad turism längs Mälarkusten har under året avslutats. Under året har även inledande steg tagits för att lansera Järfälla som en plats för kulturdriven stadsutveckling.

EKONOMISKT RESULTAT

2019 års ekonomiska resultat uppgår till -316 038 kr. För första gången uppvisar därmed Järfälla Näringsliv AB ett negativt resultat. Detta täcks dock upp av tidigare ackumulerade medel. Det negativa resultatet kan i sin helhet förklaras med den tunga satsning som gjorts under året med att ta fram en etableringsplattform och en egen grafisk profil och därmed tillhörande produkter.

FRAMÅTBlick

En utblick mot 2020 visar på ett omfattande arbete för att implementera den reviderade näringslivsstrategin för att förbättra företagsklimatet i kommunen, samt ett strategiskt grepp för att vidareutveckla Järfällas erbjudande mot fastighets- och investerarbranschen i syfte att attrahera fler nyetableringar och därmed arbetsplatser.

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING (MNKR)

		KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	not 1	1 721,0	1 221,3	2 207,8	1 719,3
Verksamhetens kostnader	not 2	-5 327,8	-4 848,7	-5 674,9	-5 189,6
Avskrivningar	not 3	-258,6	-236,7	-339,5	-319,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-3 865,4	-3 864,1	-3 806,6	-3 789,4
Skatteintäkter	not 4	3 503,1	3 348,5	3 503,1	3 348,5
Generella statsbidrag och utjämning	not 5	776,1	708,6	776,1	708,6
VERKSAMHETENS RESULTAT		413,8	193,0	472,6	267,7
Finansiella intäkter	not 6	20,0	15,2	8,1	9,5
Finansiella kostnader	not 7	-48,1	-48,7	-53,3	-53,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		385,7	159,5	427,4	223,8
Resultat före extraordinära poster		385,7	159,5	427,4	223,8
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat	not 8	385,7	159,5	427,4	223,8

KASSAFLÖDESANALYS (MNKR)

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	385,7	159,5	427,4	223,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	not 9	281,9	349,7	351,6
Medel från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalav rörelsekapital	667,6	509,2	779,0	762,4
Förändringar i rörelsekapital				
Ökning/minskning av exploateringsmark och förråd	70,8	-200,6	70,8	-200,6
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-39,4	18,3	-35,7	8,4
Ökning av kortfristiga skulder	192,5	451,5	228,3	676,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	891,5	778,4	1 042,4	1 246,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering materiella anläggningstillgångar	not 10	-979,1	-847,8	-1338,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	not 11	3,4	0,4	3,4
Investering i finansiella anläggningstillgångar	not 10	-1,9	-60,7	-1,9
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-977,6	-908,1	-1 336,6	-1 265,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Förändring av långfristig upplåning	not 23	280,0	200,0	475,9
Ökning/ minskning av långfristiga fordringar	not 15	-	-	0,2
Ökning av övriga långfristiga skulder	not 23	52,7	50,6	52,7
Amortering avsättning tunnelbana	not 22	-173,5	-171,6	-173,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	159,2	79,0	355,3	-26,0
Årets kassaflöde	73,1	-50,7	61,1	-45,1
Likvida medel och kortfristiga placeringar vid årets början	131,7	182,4	149,9	195,0
Likvida medel och kortfristiga placeringar vid årets slut	204,8	131,7	211,0	149,9
Förändring av likvida medel och kortfristig placering	73,1	-50,7	61,1	-45,1

BALANSRÄKNING (MNKR)

		KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		-	-	8,6	12,3
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 12	6 971,6	6 340,1	8 987,3	8 298,4
Maskiner och inventarier	not 13	190,4	185,2	200,4	194,3
Pågående ny-, till- och ombyggnad		-	-	429,7	206,2
Finansiella anläggningstillgångar					
Övriga finansiella anläggningstillgångar	not 14	1 266,6	1 249,2	1 040,5	1 023,1
Långfristiga fordringar	not 15	-	-	0,3	0,5
Summa anläggningstillgångar		8 428,6	7 774,5	10 666,8	9 734,8
Omsättningstillgångar					
Exploateringsmark och förråd	not 16	198,5	269,3	198,5	269,3
Fordringar	not 17	305,0	265,6	322,5	286,8
Kortfristiga placeringar	not 18	0,6	0,6	0,6	0,6
Kassa och bank	not 19	204,8	131,7	210,4	149,3
Summa omsättningstillgångar		708,9	667,2	732,0	706,0
SUMMA TILLGÅNGAR		9 137,5	8 441,7	11 398,8	10 440,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
	not 20	3 433,6	3 177,5	4 487,9	4 189,9
därav årets resultat		385,7	159,5	427,4	223,7
därav resultatutjämningsreserv		165,0	165,0	165,0	165,0
därav kompetensfond		0,0	6,0	0,0	6,0
därav övrigt eget kapital		2 882,9	2 847,0	3 895,5	3 795,2
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 21	469,3	417,9	499,3	447,9
Andra avsättningar	not 22	822,2	959,1	918,1	1 066,4
Summa avsättningar		1 291,5	1 377,0	1 417,4	1 514,3
Skulder					
Långfristiga skulder	not 23	2 646,1	2 313,4	3 445,2	2 916,6
Kortfristiga skulder	not 24	1 766,3	1 573,8	2 048,3	1 820,0
Summa skulder		4 412,4	3 887,2	5 493,5	4 736,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		9 137,5	8 441,7	11 398,8	10 440,8
ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	not 25	1 416,2	1 459,8	1 420,1	1 477,7
Övriga ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden	not 26	1193,9	1008,9	219,8	224,1
Övriga ansvarsförbindelser	not 27	113,3	97,0	113,3	97,0
Leasingavtal	not 28	224,2	203,9	225,0	203,9
Avtal om visstidspension - antal	not 29	1	2	1	2

NOTER	BESKRIVNING	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2019	2018	2019	2018
Not 1	Verksamhetens intäkter				
	Enligt driftredovisningen	7 767,8	6 831,8		
	Skatteintäkter	-3 503,1	-3 348,5		
	Generella statsbidrag och utjämning	-806,8	-729,9		
	Finansiella intäkter	-20,0	-15,2		
	Verksamhetens intäkter	3 437,9	2 738,2		
	Interna intäkter	-1 716,9	-1 516,9		
	Summa externa intäkter - kommunen	1 721,0	1 221,3		
	Intäktsfördelning				
	Taxor och avgifter	337,5	331,0		
	Försäljning av verksamhet och entreprenader	111,1	99,2		
	Bidrag	492,2	501,1		
	Exploateringsintäkter	679,2	171,8		
	Realisationsvinster	3,4	0,4		
	Övriga intäkter	97,6	117,8		
	Summa	1 721,0	1 221,3		
	Järfälla kommun	-	-	1 682,2	1 184,1
	Järfällahus AB	-	-	487,4	497,5
	Kommunalförbundet Brandkåren Attunda	-	-	38,2	37,7
	Järfälla Näringsliv	-	-	0,0	0,0
	Summa externa intäkter - koncernen	-	-	2 207,8	1 719,3
Not 2	Verksamhetens kostnader				
	Enligt driftredovisningen	-7 382,1	-6 672,3		
	Avskrivningar	258,6	236,7		
	Generella statsbidrag och utjämning	30,7	21,3		
	Finansiella kostnader	48,1	48,7		
	Verksamhetens kostnader	-7 044,7	-6 365,6		
	Interna kostnader	1 716,9	1 516,9		
	Summa externa kostnader - kommunen	-5 327,8	-4 848,7		
	Kostnadsfördelning				
	Bidrag och transfereringar	-147,5	-135,7		
	Lönekostnader	-1 771,6	-1 758,1		
	Övriga personalkostnader (sociala avgifter, pensioner mm)	-807,4	-791,6		
	Entreprenader, köp av verksamhet, konsulter	-1 656,2	-1 592,9		
	Lokalhyror, markhyror och fastighetservice	-209,5	-232,0		
	Bränsle, energi och vatten	-60,8	-58,2		
	Förbrukningsmaterial	-116,9	-105,4		
	Kostnader vid försäljning exploateringsfastigheter	-342,3	-23,8		
	Övriga kostnader	-321,3	-277,0		
	Interna kostnader avseende investeringsprojekt	105,7	126,0		
	Summa	-5 327,8	-4 848,7		

NOTER BESKRIVNING

KOMMUNEN SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

	2019	2018	2019	2018
Forts. Not 2				
Järfälla kommun	-	-	-5 254,5	-4 792,3
Järfällahus AB	-	-	-372,4	-350,9
Kommunalförbundet Brandkåren Attunda	-	-	-43,3	-42,7
Järfälla Näringsliv	-	-	-4,7	-3,7
Summa externa kostnader - koncernen	-	-	-5 674,9	-5 189,6
Kostnader för revision				
Total kostnad för revision	-1 959,4	-2 168,1		
Varav räkenskapsrevision	-354,0	-217,0		
Aktuell skatt i dotterbolag				
Aktuell skatt i Järfällahus redovisning ingår i verksamhetens kostnader i koncernen.			-25,4	-8,7
Not 3				
Av- och nedskrivningar				
Avskrivning på byggnader och tekniska anläggningar	-217,0	-195,2	-285,6	-257,9
Avskrivning på maskiner och inventarier	-41,6	-41,5	-44,2	-43,7
Avskrivning på immateriella anläggningstillgångar	-	-	-3,8	-4,4
Nedskrivning och utrangering av byggnad	-	-	-5,9	-13,1
Summa	-258,6	-236,7	-339,5	-319,1
Not 4				
Skatteintäkter				
Kommunalskatt	3 534,9	3 364,1	3 534,9	3 364,1
Slutavräkning 2018 prognos	-4,6	-26,1	-4,6	-26,1
varav intäktsförts 2018	1,8	-15,1	1,8	-15,1
Slutavräkning 2019 prognos	-33,6	-4,6	-33,6	-4,6
Summa	3 503,1	3 348,5	3 503,1	3 348,5
Not 5				
Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	429,0	383,2	429,0	383,2
Kostnadsutjämningsbidrag	182,5	180,1	182,5	180,1
Regleringsbidrag/avgift	54,8	11,9	54,8	11,9
Avgift till LSS-utjämningen	-30,7	-33,2	-30,7	-33,2
Fastighetsavgift	115,0	111,0	115,0	111,0
Generella statsbidrag	25,5	55,6	25,5	55,6
Summa	776,1	708,6	776,1	708,6
Not 6				
Finansiella intäkter				
Räntor bankmedel	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieutdelning	9,4	3,4	0,0	0,0
Borgensavgifter	3,8	3,1	1,3	0,7
Ränta och återbäring Kommuninvest	6,2	7,5	6,2	7,5
Övriga intäkter	0,6	1,2	0,6	1,3
Summa	20,0	15,2	8,1	9,5
Not 7				
Finansiella kostnader				
Räntor lån	-12,0	-12,7	-17,0	-16,1
Ränta på pensionsavsättning	-13,4	-9,5	-13,4	-10,4
KPI-uppräknig av avsättning för utbyggnad av T-bana	-11,8	-18,1	-11,8	-18,1
Räntedel finansiell leasing	-10,2	-7,7	-10,2	-7,7
Övriga räntor	-0,7	-0,7	-0,9	-1,1
Summa	-48,1	-48,7	-53,3	-53,4

NOTER	BESKRIVNING	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2019	2018	2019	2018
Not 8	Årets resultat				
	Årets resultat enligt resultaträkningen	385,7	159,5		
	Avgår realisationsvinster mark	-1,7	0,0		
	Avgår realisationsvinster fordon	-1,1	-0,4		
	Justerat resultat enligt balanskravet	382,9	159,1		
Not 9	Ej likviditetspåverkande poster				
	Avskrivningar	258,6	236,7	258,6	319,1
	Nyintjänade pensioner inkl ränta	51,4	44,9	51,4	47,4
	Övriga avsättningar	36,6	236,0	25,2	242,0
	Realisationsvinst	2,8	0,4	2,8	0,4
	Utrangering	40,9	15,8	48,7	29,1
	Utrangering exploateringsmark	3,5	0,0	3,5	0,0
	Finansiell leasing av fastigheter	0,0	-242,8	0,0	-242,8
	Finansiell leasing av bilar	-4,3	0,0	-4,3	0,0
	Omklassificering materiella anläggningstillgångar	-35,6	52,6	-35,6	152,1
	Omklassificering exploateringsmark	-8,3	0,0	-8,3	0,0
	Omklassificering detaljplaner och investeringsbidrag	-64,8	0,0	-64,8	0,0
	Övriga ej likviditetspåverkande poster	1,1	6,1	74,4	-8,6
	Summa	281,9	349,7	351,6	538,7
Not 10	Investeringar				
	Verksamhetsfastigheter	-142,8	-150,6	-158,8	-262,7
	Pågående investeringar	-610,5	-462,6	-949,6	-704,2
	Finansiellt leasad fastighet (ej kassaflödespåverkan)	0,0	-242,8	0,0	-242,8
	Fastigheter för affärsverksamhet	-57,7	-70,1	-57,7	-70,1
	Publika fastigheter	-116,4	-90,2	-116,4	-90,2
	Maskiner och inventarier	-51,7	-74,4	-55,6	-78,1
	Summa materiella anläggningstillgångar	-979,1	-1 090,6	-1 338,1	-1 448,1
	Aktier	0,0	-0,2	0,0	-0,2
	Bostadsrätter	-1,9	-60,4	-1,9	-60,5
	Övrigt	-	-	0,0	-0,2
	Summa finansiella anläggningstillgångar	-1,9	-60,6	-1,9	-60,9
	Summa	-981,0	-1 151,2	-1 340,0	-1 509,0
Not 11	Försäljning av anläggningstillgångar				
	Mark, försäljningspris	1,8	0,0	1,8	0,0
	Maskiner och inventarier, försäljningspris	1,6	0,4	1,6	0,4
	Summa försäljning anläggningstillgångar	3,4	0,4	3,4	0,4
Not 12	Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärde	8 636,0	7 748,6	11 892,8	10 919,8
	Årets investeringar	930,2	766,6	946,2	878,7
	Finansiellt leasad fastighet	0,0	242,8	0,0	242,8
	Försäljningar och utrangeringar	-137,7	-33,8	-150,4	-60,3
	Stats-/investeringsbidrag	-	-	-	-
	Omklassificering	20,2	-88,2	136,0	-88,2
	Utgående anskaffningsvärde	9 448,7	8 636,0	12 824,6	11 892,8

NOTER	BESKRIVNING	KOMMUNEN SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			
		2019	2018	2019	2018
Forts. Not 12	Ingående avskrivningar	-2 295,9	-2 119,3	-3 594,4	-3 368,4
	Försäljningar/utrangeringar	36,0	18,6	42,9	31,9
	Årets avskrivningar	-211,6	-191,0	-280,2	-253,7
	Finansiellt leasad fastighet	-5,6	-4,2	-5,6	-4,2
	Årets nedskrivningar	-	-	-	-
	Utgående avskrivningar	-2 477,1	-2 295,9	-3 837,3	-3 594,4
	Restvärde	6 971,6	6 340,1	8 987,3	8 298,4
	Specifikation av utgående bokfört värde				
	Markreserv	34,0	32,0	34,0	32,0
	Verksamhetsfastigheter	3 206,1	3 059,6	5 221,7	5 018,0
	Finansiellt leasad fastighet	233,0	238,6	233,0	238,6
	Fastigheter för affärsverksamhet	684,8	634,7	684,8	634,7
	Publika fastigheter	1 682,4	1 576,9	1 682,4	1 576,9
	Fastigheter för annan verksamhet	2,9	2,9	2,9	2,9
	Övriga fastigheter	0,2	0,2	0,2	0,2
	Exploateringsmark	272,1	273,3	272,1	273,3
	Pågående investeringar	856,2	521,8	856,2	521,8
	Summa	6 971,7	6 340,1	8 987,3	8 298,4
	Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod				
	Verksamhetsfastigheter	25 år			
	Vatten/avlopp	31 år			
	Publika fastigheter	27 år			
	Övriga fastigheter	13 år			
Not 13	Maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	581,9	476,5	624,1	516,6
	Årets investeringar	47,4	74,4	51,3	78,0
	Finansiellt Leasade bilar	4,3	-	4,3	-
	Försäljningar och utrangeringar	-12,7	-4,5	-14,8	-6,2
	Omklassificering	-0,2	35,6	1,4	35,6
	Utgående anskaffningsvärde	620,7	581,9	666,3	624,0
	Ingående avskrivningar	-396,7	-359,1	-429,8	-391,4
	Försäljningar och utrangeringar	7,9	3,9	7,9	5,3
	Årets avskrivningar	-41,1	-41,5	-43,6	-43,6
	Finansiellt leasade bilar	-0,4	-	-0,4	-
	Utgående avskrivningar	-430,3	-396,7	-465,9	-429,7
	Restvärde	190,4	185,2	200,4	194,3
	Specifikation av utgående bokfört värde				
	Maskiner	9,5	3,3	10,2	4,1
	Inventarier och konst	118,6	121,4	121,9	124,6
	Finansiellt leasade bilar	3,9	0,0	3,9	0,0
	Bilar och andra transportmedel	15,3	16,7	21,3	21,9
	Förbättringsutgifter på ej ägda fastigheter	43,1	43,7	43,1	43,7
	Summa	190,4	185,2	200,4	194,3

NOTER BESKRIVNING

KOMMUNEN SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

	2019	2018	2019	2018
Forts. Not 13				
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod				
Maskiner	7 år			
Inventarier	3 år			
Transportmedel	6 år			
Förbättringsutgifter på ej ägda fastigheter	12 år			
Not 14				
Övriga finansiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	1 249,2	1 188,5	1 023,1	962,2
Aktier	0,0	0,2	0,0	0,2
Bostadsrätter	17,4	60,5	17,4	60,5
Övrigt	-	-	0,3	0,2
Utgående anskaffningsvärde	1 266,6	1 249,2	1 040,8	1 023,1
Specifikation				
Aktier				
Järfällahus AB	226,4	226,4	0,0	0,0
Antal: 177 390 st Nom värde: 2 500 kr Ägarandel: 100%				
Järfälla Näringsliv AB	0,1	0,1	0,0	0,0
Antal: 1 000 st Nom värde: 100 kr Ägarandel: 100%				
Phalaenopsis AB	42,3	42,3	42,3	42,3
Antal: 2 000 st Nom värde: 50 kr Ägarandel: 100%				
Söderhalls Renhållnings AB	1,2	1,2	1,2	1,2
Antal: 1 200 st Nom värde: 1800 kr Ägarandel: 15%				
Stockholmsregionens Försäkrings AB	6,2	6,2	6,2	6,2
Antal: 62 342 st Nom värde: 100 kr Ägarandel: 5,9%				
Kommentus AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Antal: 15 st Nom värde: 100 kr Ägarandel: 6,9%				
AB Vårlyjus	0,5	0,5	0,5	0,5
Antal: 2 415 st Nom värde: 100 kr Ägarandel: 4,83%				
SABO Byggnadsförsäkring AB	-	-	0,2	0,2
Antal 100 Nom värde 1000 kr				
Inera AB	0,0	0,0	-	-
Antal 5 Nom värde 8 500 kr Ägarandel 0,16%				
Barkarby Science AB	0,2	0,2	0,4	0,4
Antal 200 Nom värde 1 000 kr Ägarandel 14,28%				
Insatskapital Husbyggnadsvaror	0,0	0,0	0,0	0,0
Insatskapital 4x10000 kr				
Bostadsrätter	130,3	112,9	130,3	112,9
Medlemsinsats Kommuninvest Ekonomisk Förening	59,4	59,4	59,4	59,4
Avtal om mark från staten	800,0	800,0	800,0	800,0
I avtalet om "Stockholmsöverenskommelsen" ingår att staten överlåter mark till kommunen. Markens värde vid exploatering har bestämts via två olika värderingar som i genomsnitt uppskattat värdet till 800 mnkr.				
Summa	1 266,6	1 249,2	1 040,5	1 023,1

NOTER	BESKRIVNING	KOMMUNEN SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			
		2019	2018	2019	2018
Not 15	Långfristiga fordringar				
	Ingående värde	0,0	0,0	0,5	0,3
	Tillkommande fordringar	-	-	0,0	0,2
	Amortering	-	-	-0,2	-
	Utgående värde	0,0	0,0	0,3	0,5
	Specifikation				
	Deposition	-	-	0,3	0,5
	Summa	-	-	0,3	0,5
Not 16	Exploateringsmark och förråd				
	Ingående värde	269,3	68,7	269,3	68,7
	Årets anskaffningar	290,5	224,4	290,5	224,4
	Omklassificering	8,3	0,0	8,3	0,0
	Kostnadsfört	-369,6	-23,8	-369,6	-23,8
	Utgående värde	198,5	269,3	198,5	269,3
Not 17	Fordringar				
	Kundfordringar	61,5	53,6	70,6	52,2
	Mervärdesskatt	77,6	59,2	77,6	59,2
	Fordran fastighetsavgift	50,9	45,5	50,9	45,5
	Övriga interimsposter	93,0	67,3	101,4	77,0
	Övriga kortfristiga fordringar	22,0	40,0	22,0	52,9
	Summa	305,0	265,6	322,5	286,8
Not 18	Kortfristiga placeringar				
	Ingående värde	0,6	0,6	0,6	0,6
	Utgående värde	0,6	0,6	0,6	0,6
	Specifikation				
	Aktier	0,6	0,6	0,6	0,6
	Summa	0,6	0,6	0,6	0,6
	Marknadsvärde	0,6	0,6	0,6	0,6
Not 19	Kassa och bank				
	Kassa och bank	204,8	131,7	204,8	149,3
	Summa	204,8	131,7	204,8	149,3
	Specifikation				
	Kommunen	146,2	62,8	146,2	62,8
	Järfällahus AB	64,7	72,6	64,7	72,6
	Phalaenopsis AB	-7,6	-6,0	-7,6	-6,0
	Kommunalförbundet Brandkåren Attunda	-	-	5,6	17,6
	Järfälla Näringsliv AB	1,5	2,3	1,5	2,3
	Summa	204,8	131,7	210,4	149,3
	Beviljad checkräkningskredit	300,0	300,0	300,0	300,0
	varav Järfällahus AB enligt avtal	130,0	130,0	130,0	130,0

NOTER	BESKRIVNING	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2019	2018	2019	2018
Not 20	Eget kapital				
	Ingående eget kapital enl fastställd balansräkning	3 177,5	3 018,0	4 189,9	3 968,4
	Utrangering mot eget kapital pga ändrad redovisningsprincip	-129,6	0,0	-129,6	0,0
	Koncernmässig justering	0,0	0,0	0,2	-2,2
	Ingående justerat eget kapital	-	-	4 060,5	3 966,2
	Årets resultat	385,7	159,5	427,4	223,7
	Summa	3 433,6	3 177,5	4 487,9	4 189,9
Not 21	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Ingående pensionsavsättningar	417,9	373,0	447,9	400,5
	Pensionsutbetalningar	-12,7	-11,1	-12,7	-11,1
	Nyintjänad pension	40,3	39,3	40,3	40,9
	Ränte- och basbeloppsuppräknningar	10,8	9,4	10,8	10,3
	Förändring av löneskatt	9,3	8,1	9,3	8,1
	Övrigt	3,7	-0,8	3,7	-0,8
	Utgående pensionsavsättningar	469,3	417,9	499,3	447,9
	Aktualiseringsgrad (%)	98,0	98,0	-	-
	Specifikation				
	Pensioner enligt blandad modell	377,7	336,3	401,8	360,4
	Visstidspensioner	0,0	0,1	0,0	0,1
	Löneskatt	91,6	81,5	97,5	87,4
	Summa	469,3	417,9	499,3	447,9
Not 22	Andra avsättningar				
	Medfinansiering tunnelbana	455,6	622,7	455,6	622,7
	<i>"Enligt avtalet om "Stockholmsöverenskommelsen" ska kommunen till Stockholms Läns Landsting medfinansiera byggandet av tunnelbana till Barkarby med 800 mnkr. Avsättningen är indexuppräknad från 2016."</i>				
	Avsättning för tunnelbaneuppgång Veddesta	98,1	96,5	98,1	96,5
	Avsättning för sanering av mark	42,5	15,2	42,5	15,2
	Avsättning finansiell leasing, nya simhallen	222,1	224,7	222,1	224,7
	Avsättning finansiell leasing, bilar	3,9	-	3,9	-
	Uppskjuten skatteskuld	-	-	95,9	107,3
	Summa	822,2	959,1	918,1	1 066,4
Not 23	Långfristiga skulder				
	Svenska lån, banker och Kommuninvest	2 360,0	2 080,0	3 159,1	2 683,2
	Anläggnings- och anslutningsavgifter V/A och avfall	271,3	203,4	271,3	203,4
	Investeringsbidrag	14,8	30,0	14,8	30,0
	Summa	2 646,1	2 313,4	3 445,2	2 916,6
	Genomsnittlig upplåningsränta	0,41%	0,57%	0,58%	0,84%

NOTER BESKRIVNING

KOMMUNEN SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

		2019	2018	2019	2018
Forts. Not 23	Specifikation till långa och korta lån (not 24 och 25)				
	Kreditförfall för lån per 2019-12-31	Mnkr	Mnkr	Mnkr	Mnkr
	2019	0,0	550,0	0,0	732,0
	2020	770,0	770,0	963,1	945,0
	2021	760,0	560,0	1 028,0	828,0
	2022	800,0	300,0	968,0	460,0
	2023	800,0	450,0	970,0	450,0
	2024	0,0	0,0	125,0	0,0
	2025	0,0	0,0	50,0	0,0
	Summa	3 130,0	2 630,0	4 104,1	3 415,0
Not 24	Kortfristiga skulder				
	Järfällahus AB	64,7	72,6	0,0	0,0
	Phalaenopsis AB och Spidarör AB	-6,0	-5,9	-6,0	-5,9
	Järfälla Näringsliv AB	1,5	2,3	0,0	2,3
	Leverantörsskulder	368,8	345,6	446,7	423,9
	Personalens källskatt	34,9	38,9	34,9	38,9
	Semester- och övertidsskuld inklusive personalomkostnader	120,2	131,4	120,2	131,4
	Upplupna räntor	4,0	7,3	4,0	8,7
	Upplupen pensionskost - avgiftsbestämd del inklusive löneskatt	97,0	91,8	97,0	91,8
	Upplupen arbetsgivaravgift och övrig löneskatt	51,9	58,8	51,9	58,8
	Övriga upplupna kostnader	99,8	123,7	137,3	126,2
	Momsskuld	9,6	7,9	9,6	7,9
	Förutbetalda skatteintäkter	33,6	26,0	33,6	26,0
	Förutbetalda intäkter - va-verksamheten	15,5	22,2	15,5	22,2
	Kortfristig skuld till banker och Kommuninvest	770,0	550,0	945,0	731,8
	Övriga förutbetalda intäkter	94,5	99,1	127,3	153,4
	Övriga kortfristiga skulder	6,3	2,1	31,3	2,6
	Summa	1 766,3	1 573,8	2 048,3	1 820,0
Not 25	Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar				
	Pensioner	1 139,7	1 174,8	1 142,8	1 189,2
	Löneskatt	276,5	285,0	277,3	288,5
	Summa	1 416,2	1 459,8	1 420,1	1 477,7
Not 26	Borgensåtaganden				
	Egna hem	0,1	0,1	0,1	0,1
	Järfällahus AB	948,0	758,0	-	-
	Attunda Räddningstjänst	26,1	26,8	-	-
	Järfälla Nya Badanläggning AB	206,7	212,6	206,7	212,6
	Kommuninvest	5,1	-	5,1	-
	Föreningar	7,9	11,4	7,9	11,4
	Summa	1 193,9	1 008,9	219,8	224,1
Not 27	Ansvarsförbindelser				
	Kommunalförbundet Norrvatten	113,3	97,0	113,3	97,0
	Summa	113,3	97,0	113,3	97,0

NOTER BESKRIVNING

KOMMUNEN SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

	2019	2018	2019	2018
Not 28 Leasingavtal				
Finansiellt leasingavtal nya simhallen				
Fastigheter	233,0	238,6	233,0	238,6
Totala minimileaseavgifter	339,0	351,0	339,0	351,0
Nuvärde minimileaseavgifter	200,1	203,9	200,1	203,9
Därav förfall inom 1 år	11,6	11,6	11,6	11,6
Därav förfall inom 1-5 år	42,1	42,1	42,1	42,1
Därav förfall senare än 5 år	146,4	150,1	146,4	150,1
Variabla avgifter	0,7	0,3	0,7	0,3
Finansiella leasingavtal bilar				
Bilar	3,9	0,0	3,9	0,0
Totala minimileaseavgifter	4,0	0,0	4,0	0,0
Framtida finansiella kostnader	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	3,9	0,0	3,9	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,7	0,0	0,7	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	3,2	0,0	3,2	0,0
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom ett år	12,0	0,0	12,4	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år	7,8	0,0	8,2	0,0
Senare än 5 år	0,4	0,0	0,4	0,0
Summa	20,2	0,0	21,0	0,0
Summa	224,2	203,9	225,0	203,9
Not 29 Avtal om visstidspension				
Ej infriade avtal om visstidspension förtroendevalda, antal	1	2	1	2
Avtalen förutsätter i princip 12 års tjänstgöring. Samordning sker med eventuellt utfallande lön.				

**KOMMENTAR TILL NOT 26,
SOLIDARISK Borgen Kommuninvest**

Järfälla kommun har i april 2013 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret

fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Järfälla kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Järfälla kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 441 819 504 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 436 679 921 kronor.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med reglerna i lag om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), såvida inte annat anges.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH INVESTERINGAR

Anläggningstillgångarna är upptagna till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. En anläggning aktiveras i normalfallet och börjar skrivas av när den tas i bruk. Som investering avses anskaffning av tillgång med en nyttjandeperiod motsvarande minst 3 år och med ett anskaffningsvärde på sammanlagt minst 40 000 kronor.

AVSKRIVNINGAR OCH UPPDELNING I KOMPONENTER

Kommunen tillämpar sedan några år komponentavskrivning enligt RKR:s rekommendation R4. Som utgångspunkt för antaganden om ekonomisk livslängd tillämpas RKR:s förslag till avskrivningstider för kommunal verksamhet. Tillämpade avskrivningstider ligger inom intervallet 3-50 år, med undantag för mark, broar, vägkropp med bestående värde, och konst som inte skrivs av. Linjär avskrivning används. Det sker ingen avskrivning för pågående investeringar.

AVSÄTTNINGAR

Kommunen gör, utöver avsättning för pensionsskulden, avsättningar för åtaganden inom det infrastrukturella området (tunnelbana till Barkarby), sanering och för finansiell leasing. Vid avsättningar tillämpas direkt resultatföring.

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Från och med 2016 har Järfälla kommun övergått till att följa RKR:s vägledning "Redovisning av kommunal mark-exploatering", vilket bland annat innebär att intäkter från markförsäljning inom exploateringsområden inte längre klassificeras som försäljning av anläggningstillgång/reavinstant utan ingår bland verksamhetens intäkter. Utgifter för exploatering av mark som ännu inte resultatredovisats återfinns bland omsättningstillgångarna.

LEASINGKOSTNADER

Från och med 2018 redovisas ett omfattande leasingavtal som finansiellt, och objektet återfinns i balansräkningen både som anläggningstillgång och avsättning. Det aktuella objektet avser den nya simhallen där kommunen ingått ett 30-årigt avtal med leverantören. Även ett antal fordon redovisas som finansiella leasingavtal. Övriga leasingavtal redovisas som operationella.

LÅNEKOSTNADER FÖR INVESTERINGSPROJEKT

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden vilket innebär att investeringsprojekt inte belastas med lånekostnader under byggtiden.

KLASSIFICERING

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen har klassificerats som kortfristiga. Fordringar och skulder som förfaller till betalning efter tolv månader från balansdagen har klassificerats som långfristiga.

PENSIONSUTFÄSTELSER

Intjänade pensionsförmåner redovisas som avsättning respektive kortfristig skuld (avgiftsbestämda delen) i balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 och ej infriade visstidspensioner redovisas som en ansvarsförbindelse. Tillämpad beräkningsmodell är RIPS 17.

REDOVISNING AV INTÄKTER

Offentliga investeringsbidrag, anläggnings- och anslutningsavgifter tas upp som förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod. Investeringsbidrag från den privata sektorn, liksom gatukostnadsersättningar, redovisas enligt RKR R2 Intäkter.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV RUR

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunal-lagen en möjlighet att, under vissa förutsättningar, reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). RUR är frivillig och kan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Om RUR ska användas, ska detta framgå av kommunfullmäktigebeslut om god ekonomisk hushållning. I lågkonjunktur kan medel användas för att utjämna konsekvenserna av minskade intäkter under en konjunkturcykel.

SKATTEINTÄKTER

Slutskatteavräkningen har beräknats enligt Sveriges Kommuner och Regioners prognos i december 2019.

AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET

Kommunen bedriver i egen regi både VA-verksamhet och avfallshantering. Redovisningen för dessa två verksamheter kan särskiljas från kommunens övriga verksamheter.

Särskild redovisning av resultat för VA-verksamheten och Avfallshanteringen

Ett eventuellt ackumulerat överskott redovisas som en förutbetalad intäkt (skuld till abonnenterna). Om det ackumulerade resultatet är ett underskott, redovisas det som ett negativt eget kapital.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper. Det innebär att kommunens (moderbolagets) bokförda värden på aktier i dotterbolagen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvet. Därmed ingår i den sammanställda redovisningen enbart den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. I den sammanställda redovisningen ingår Järfälla kommun, Järfällahus AB, Järfälla Näringsliv AB och Kommunalförbundet Brandkåren Attunda. För Kommunalförbundet Brandkåren Attunda innebär den proportionella konsolideringsmetoden att 22,6 % av resultat- och balansposter konsolideras. Helägda bolag vars storlek är ringa konsolideras inte. Pensionsavsättningarna i den sammanställda redovisningen redovisas för kommunen och Kommunalförbundet Brandkåren Attunda med en del i balansräkningen och den andra som ansvarsförbindelse. Järfällahus AB gör avsättning till pensioner genom inbetalning till försäkringsbolag.

DRIFTREDOVISNING 2019

STYRELSE/ NÄMNDER MNKR	INTÄKTER	KOSTNADER	NETTTO-KOSTNAD	BUDGET	BUDGET-AVVIKELSE
Kommunfullmäkt / kommunstyrelse	128,3	-383,4	-255,1	271,3	16,2
Barn- och ungdomsnämnden	232,2	-1 951,3	-1 719,1	1 727,8	8,7
Kompetensnämnden	346,2	-760,3	-414,1	409,1	-5,0
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	19,2	-210,9	-191,7	202,3	10,5
Socialnämnden	202,2	-1 035,3	-833,1	820,6	-12,4
Äldrenämnden	73,3	-642,6	-569,3	570,0	0,7
Familjerättsnämnden	2,1	-7,0	-4,9	5,0	0,0
Tekniska nämnden Skattefinans	698,7	-894,6	-195,9	198,9	3,0
Tekniska nämnden VA	125,7	-125,7	0,0		0,0
Tekniska nämnden Avfall	56,2	-57,0	-0,7		-0,7
Miljö- och bygglovsnämnden	17,1	-31,5	-14,4	12,1	-2,3
Totalt styrelse och nämnder	1901,2	-6099,6	-4198,4	4217,1	18,7
Gemensamma intäkter/kostnader varav	850,3	-795,6	54,7	52,9	1,8
- Internränta	161,7		161,7	160,6	1,1
- Semester och övertidsskuld		8,8	8,8		8,8
- Pensioner		-261,9	-261,9	-276,0	14,1
- Arbetsgivaravgifter, mm		-546,1	-546,1	-556,7	10,6
- Personalomkostnader	687,3	0,3	687,6	695,2	-7,6
- Övrigt	1,3	3,3	4,6	29,8	-25,2
Realisationsvinster/förluster	1,7		1,7		1,7
Marksaneringar		-28,7	-28,7		-28,7
Utrangeringar		-40,9	-40,9	-11,0	-29,9
Rivning		-3,2	-3,2	-3,0	-0,2
Exploateringsredovisning	679,2	-345,8	333,4	680,4	-347,0
Skatteintäkter	3 503,1		3 503,1	3 503,6	-0,5
Generella statsbidrag och utjämning	806,8	-30,7	776,1	757,4	18,7
Finansiella intäkter/kostnader	25,5	-37,6	-12,1	-33,2	21,1
Summa gemensamt	5 866,6	-1 282,5	4 584,1	4 947,0	-362,9
TOTALT KOMMUNEN	7 767,8	-7 382,1	385,7	729,9	-344,2
Exkl exploateringsnetto	7 088,6	-7 036,3	52,3	49,5	2,8

INVESTERINGSREDOVISNING 2019

STYRELSE/ NÄMNDER MNKR	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO- INVESTERING	NETTO- BUDGET	BUDGET- AVVIKELSE
Kommunstyrelsen	12,9	-412,5	-399,6	-650,9	-251,3
Ks Förfogandeanslag			0,0	-20,0	-20,0
Ks förfogandeanslag fastigheter			0,0	-30,0	-30,0
Barn- och ungdomsnämnden		-4,3	-4,3	-10,5	-6,2
Kompetensnämnden		-0,1	-0,1	-1,1	-1,0
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		-4,5	-4,5	-16,2	-11,7
Socialnämnden		-1,1	-1,1	-6,2	-5,1
Äldrenämnden		-1,0	-1,0	-3,9	-2,9
Familjerättsnämnden		0,0	0,0	-0,1	-0,1
Tekniska nämnden Skattefinans	12,7	-171,2	-158,5	-309,4	-150,9
Tekniska nämnden VA		-65,7	-65,7	-119,6	-53,9
Tekniska nämnden Avfall		-0,7	-0,7	-12,4	-11,7
Tekniska nämnden fastighet	2,0	-319,6	-317,6	-617,8	-300,2
Miljö- och bygglovsnämnden		-0,3	-0,3	-1,4	-1,1
Totalt styrelse och nämnder	27,6	-981,0	-953,4	-1 799,5	-846,1

Revisionsberättelse

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Av den granskning vi genomfört är det några områden som vi bedömer kräver särskild uppmärksamhet. I kommunen pågår större exploateringsprojekt, framförallt inom ramen för Barkarby staden. Mot bakgrund av den allmänna oro som finns i samhället och den tendens till vikande konjunktur som inletts vill vi lyfta fram vikten av

en god intern kontroll och tydlig uppföljning av de investeringar som görs samt att noggsamma analyser av marknad och påverkan på kommunens ekonomi sker kontinuerligt innan beslut om fortsatta investeringar fattas.

I vår grundläggande granskning har vi lagt stort fokus vid de förtroendevaldas ansvar och delaktighet i nyckelprocesser kopplats till styrning, ledning och kontroll. Generellt är vår bedömning att förtroendevalda i nämnder och styrelser behöver bli mer delaktiga och ta större ansvar för sin styrning, ledning och uppföljning. Vår granskning har visat att det finns stora variationer i hur styrning och uppföljning utövas i nämnderna och framförallt hur hela nämnder är involverade.

Vi har särskilt noterat detta i fråga om arbetet med uppföljning av intern kontroll. Här är vår bedömning att det bör ske ett utvecklingsarbete för att öka kunskapen om intern kontroll och uppföljning av intern kontroll hos de förtroendevalda. I detta bör det fokuseras på de förtroendevaldas roll och ansvar för att följa upp den interna kontrollen och vilka krav det ställer på delaktighet tex i fråga om arbetet med riskanalyser och val av uppföljande kontroller.

Ett område som vi bedömer kräver särskild uppmärksamhet är risker kring oegentligheter och icke önskvärda bisysslor. Vår bedömning är att nämnderna i större utsträckning bör säkerställa efterlevnad av kommunens riktlinjer på detta område.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Järfälla kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Vår bedömning är de verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige fastställt inte uppnås fullt ut.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnder samt dess enskilda ledamöter.

Vi tillstyrker vi att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Revisionsberättelsen är upprättad av nedan valda revisorer i Järfälla kommun.

Järfälla 2020-04-21

Allgun Wilhelmsson

Ann Persson

Lars Markstedt

Bo Lastell

Ulf Johansson

Agnita Wärn

TILL REVISIONSBERÄTTELSEN HÖR BILAGORNA:

1. Revisorernas redogörelse
2. Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige
3. Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i kommunala företag
4. Revisionsberättelser från de kommunala företagen

Järfälla kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
177 80 Järfälla
08-580 285 00
kontakt@jarfalla.se